

ДОКЛАД
ЗА ДЕЙНОСТТА НА
ВЪРХОВНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД
ПРЕЗ 2016 ГОДИНА

Георги Колев
председател на ВАС

СЪДЪРЖАНИЕ

1. УВОД

2. АДМИНИСТРАТИВНА ДЕЙНОСТ

3. СЪДЕБНА АДМИНИСТРАЦИЯ

4. ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

5. ЕВРОПЕЙСКИ ПРОЕКТИ

6. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

7. СПРАВКА ЗА ДЕЛАТА ВЪВ ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

8. ТЪЛКУВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ НА ВАС ПРЕЗ 2016 ГОДИНА

9. ДЕЙНОСТ НА ПЪРВА КОЛЕГИЯ НА ВЪРХОВНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

➤ **ПЪРВО ОТДЕЛЕНИЕ**

➤ **ТРЕТО ОТДЕЛЕНИЕ**

➤ **ЧЕТВЪРТО ОТДЕЛЕНИЕ**

➤ **ОСМО ОТДЕЛЕНИЕ**

10. ДЕЙНОСТ НА ВТОРА КОЛЕГИЯ НА ВЪРХОВНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

➤ **ВТОРО ОТДЕЛЕНИЕ**

➤ **ПЕТО ОТДЕЛЕНИЕ**

➤ **ШЕСТО ОТДЕЛЕНИЕ**

➤ **СЕДМО ОТДЕЛЕНИЕ**

11. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

УВОД

През отчетната 2016 година Върховния административен съд /ВАС/ осъществяваше дейността си в съответствие с принципите за законосъобразно и срочно правосъдие, посредством обезпечаването и поддържането на благоприятни и ползотворни условия за ефективна работа на компетентни и мотивирани съдии и съдебни служители, което е предпоставка за достигане на висок стандарт за ефективна, прозрачна и достъпна съдебна дейност, насочена, както към отстояване авторитета и независимостта на съда, така и към повишаване на общественото доверие в съдебната власт чрез конкретно поставените си цели, а именно:

1. Оптимизиране на правораздаването;
2. Достъпност на правораздаването;
3. Създаване на ефикасни механизми за правоприлагането от ВАС и административните съдилища и подобряване организацията на работа;
4. Повишаване експертността и административния капацитет на съдии и служители във Върховния административен съд;
5. Спазване на препоръките и изискванията на Европейската комисия по механизма за сътрудничество и проверка за подкрепа в съдебната реформа.

С оглед осигуряване на по-голяма прозрачност в работата на Върховния административен съд през периода 2010 г. – 2016 г. се предприеха редица мерки, като ще си позволя да маркирам някои от тях.

АДМИНИСТРАТИВНА ДЕЙНОСТ

Предвид изключително социалния характер на административното правораздаване в България, неговата широка достъпност, бързина и ефективност гражданите масово установяват и защитават правата си по съдебен ред. Това обстоятелство е изключително ценен индекс за нивото на демокрация в страната и чувството за правосъдие, противно на разпространяваните твърдения за липса на доверие в съдебната система, но неизбежно води до изключително висока претовареност на Върховния административен съд. Желанието споровете за законосъобразност на актовете да бъдат разглеждани и разрешавани максимално бързо и ефикасно доведе до приемането на множество материални закони, предвиждащи директна подсъдност на споровете по приложението им пред ВАС като първа инстанция, респ. и пред ВАС като касационна инстанция, което въпреки сериозните усилия на съдиите и ръководството създава

предпоставка и крие рискове от дисбаланс във правилното функциониране на съда.

Основните усилия на ръководството през разглеждания период бяха насочени към овладяване на прекомерната натовареност на магистратите и съсредоточаване в основните конституционни правомощия и задължения на Върховния административен съд по уеднаквяване на съдебната практика в административното правораздаване. Беше извършен пълен анализ на действащото законодателство регламентиращо подсъдността на споровете пред Върховния административен съд, като бяха изготвени конкретни предложения за реорганизация на подсъдността с цел намиране баланс между защитата интересите на гражданите и постигане на максимална ефикасност и бързина при правораздаването, които бяха представени на всички политически партии.

С цел реализиране на заложените и следвани от ръководството цели бе предприет цялостен подход по балансирано разпределение на делата, съответно на регулярните постъпления в съда. Данните от предходните, а и настоящия отчетен доклад, категорично налагат извода за стриктно спазване на процесуалните срокове, независимо от изключително високата натовареност на магистратите. В тази връзка се предприеха и мерки за засилена, но все пак балансирана натовареност на магистратите, като понастоящем всеки съдия влиза в заседание с три дела плюс едно отложено.

През целия изминал период е установен траен баланс между постъпващите и решените административни дела, утвърждавайки тенденцията в административното правораздаване в България да се решават брой дела съответен на постъпленията. Минималният процент изоставящи дела в административното правораздаване нарежда България сред първите седем държави в Европейския съюз.

Беше изградена и постоянна връзка с регионалните административни съдилища в страната с цел анализ на цялостната им натовареност и постъпления рефлектиращи впоследствие и в дейността на ВАС. Въсъщност темата за съдебна реформа, бе отворена от страна на Върховния административен съд много преди същата да добие такъв висок обществен резонанс. Още през месец септември 2013 г. работна група, назначена със заповед на председателя на Върховния административен съд започна дейност по анализ на процесуалните аспекти в административното правораздаване и необходимостта от оптимизиране на процесуалната организация на административното правосъдие в страната. Изводите от анализа ясно сочат за необходимост от реорганизация на нормативно установената подсъдност, като конкретни предложения затова бяха направени и изведени в рамките на предходните отчетни доклади.

Не може да се подмине фактът, че много точно в своето проучване Европейската комисия е установила отдавна посочения от ръководството на

ВАС проблем, свързан с непропорционално високите постъпления на административни дела на фона на числения магистратски състав в някои административни съдилища, но преди всичко във ВАС. Изложеното обстоятелство, съчетано с факта, че по показателя „бюджет на съдилищата в евро на жител“ България се нарежда на последно място в Европа, показва всъщност трудностите в професионалната среда, в която работят магистратите в системата на административното правораздаване.

Административното правосъдие извежда страната на челно място по бързина и ефективност, което заслужава необходимата подкрепа и разбиране, както от законодателната, така и от изпълнителната власт, с цел запазване на положителните тенденции и създаване на предпоставки за устойчиво и пълноценно функциониране на съдебната система.

И въпреки огромната натовареност, основното задължение и правомощия на съда бяха съсредоточени в унифициране на правоприлагането в системата на административното правораздаване, чийто основен инструмент в дейността на ВАС е приемането на тълкувателни решения със задължителна за останалите административни съдилища сила.

Върховният административен съд неведнъж е подчертавал необходимостта от цялостна реформа на сега действащите процесуални разпоредби във връзка с подсъдността на отделни категории правни спорове. Конкретни статистически данни свидетелстват, че на ВАС са подсъдни производствата по над 200 материални закона. Така, през 2013 г. натовареността на съдия във Върховния административен съд възлиза на над 190 постъпили и разпределени на докладчик дела, а през изминалата 2016 г. техният брой е вече 257. Следва да бъде дадена възможност ВАС да извърви конституционно начертания път по унифициране на съдебната практика в приложението на максимален брой материални закони. По този въпрос предишният и настоящият състав на българския парламент, в това число всички представени в него парламентарни групи и включените в тях политически партии, бяха сезирани с подготвени в тази насока проекти на закони за изменение и допълнения на Закона за съдебната власт и на Административнопроцесуалния кодекс, без какъвто и да е резултат до момента, за съжаление. Не бива да се допуска, и е неоправдано, значимостта на регулираните обществени отношения да дерогира и ограничи възможността на ВАС да осъществява основните си конституционни правомощия и задължения по унифициране на съдебната практика. Очевидно е необходима широка дискусия и реална воля за цялостна реорганизация на административното правораздаване, чийто първоначален замисъл създаде на гражданите бърз, достъпен и ефикасен съд.

С оглед по-добра организация на работата на магистратите във ВАС и за да бъде гарантирана предвидимост и прозрачност при разглеждането на делата, със заповед на председателя на ВАС са утвърдени

постоянно действащи тричленни съдебни състави по колегии и отделения, които са променяни своевременно с оглед осъществяваните кадрови промени. При определянето им е спазван принципа на старшинството, като следва да се има предвид, че назначената комисия от председателя на ВАС, в съответствие с изискванията на Закона за съдебната власт, навременно е актуализирала списъка на съдиите по старшинство във ВАС.

Във връзка с разглеждане на делата в петчленни и седемчленни състави отново със заповед на председателя се възложи на ръководителите на колегии във Върховния административен съд при сформирани на съдебните състави по частни жалби на петчленен и седемчленен състав да се спазва утвърденото старшинство на съдиите.

Създадени бяха и правила, съгласно които председателите на отделения във Върховния административен съд и ръководителите на колегии, когато председателстват открито съдебно заседание на петчленен и седемчленен състав, при сформирани на съставите да се ръководят от старшинството на съдиите в съответната колегия, като се вземат предвид законовите предпоставки за неучастие на съдия, както и постоянно действащите тричленни състави.

С оглед осигуряване на срочно и прозрачно правосъдие, със заповеди на председателя през периода се утвърди и редът, по който се процедира при отсъствие по основателни служебни или лични причини на съдия-докладчик или на член от постоянно действащ тричленен състав по отношение на делата насрочени в открито съдебно заседание.

Също така се определи и редът, съобразно който при невъзможност за сформирани на тричленен състав в рамките на едно отделение делото да се разпределя в друго отделение.

В края на 2015 г. беше разпоредено всички постъпващи молби по дела за пренасрочване за по-ранна дата да се докладват лично на председателя на ВАС или оправомощен от него за заместник-председател.

С цел осигуряване възможността на съдиите да изготвят съдебните актове в срок, гарантиране на правото им да ползват редовния си платен годишен отпуск, при съобразяване с постъпленията на дела в съда и увеличения обем на тълкувателната дейност през периода 2010 г. – 2016 г., с отделни заповеди беше определен броят на откритите съдебни заседания в различните месеци, както и броят и видът на насрочените в открито съдебно заседание /в тричленни, петчленни състави/ дела на докладчик.

Бяха взети мерки за преодоляване на високата натовареност на отделенията разглеждащи данъчни дела /първо и осмо/. Именно във връзка с невъзможността за навременно насрочване за разглеждане в открито съдебно заседание на делата в първо и осмо отделение временно, за срок от два месеца, всички данъчни производства бяха прехвърлени за разглеждане

във второ отделение на Втора Колегия - мярка съобразена с възможността второ отделение да разгледа данъчните дела в по-разумни срокове.

Успоредно с това – засилена тълкувателна дейност на съда и цялостно уеднаквяване на съдебната практика, посредством образуване на смесени тълкувателни дела между съдиите от ВАС и ВКС, за първи път в историята на съвременното правораздаване. Цялостно привеждане на съдебната практика в съответствие със съюзното законодателство – посредством спазване практиката на Съда на Европейския съюз и неговото сезиране, когато е необходимо.

През 2016 по отношение на проведената кампания за местни избори и големият брой касационни и частни жалби по Изборния кодекс през 2015 г. се предприеха конкретни организационни мерки, като заместникът на председателя и ръководител на Първа колегия и председателят на четвърто отделение с изрична заповед бяха натоварени на 100 процента в програмата за случайно разпределение на делата. Мярка, посредством която се постигана по-срочно разглеждане на този вид дела. По-висока натовареност на заместника на председателя и ръководител на Първа колеги на ВАС беше определяна през периода и във връзка с постъпленията на касационни жалби по Закона за обществените поръчки и необходимостта от срочното им разглеждане съобразно изискванията на ЗОП.

С оглед подобряване на организацията на работа, както на съдиите, така и на съдебните служители, сформирана от председателя на ВАС работна група систематизира в електронен вид заповедите на председателя на ВАС, което улесни до голяма степен работата на редица административни звена.

Създадоха се регистър на отводите във ВАС, който се поддържа от секретаря на Първа колегия на ВАС и регистър на исканията до Конституционния съд, който се поддържа от секретаря на Втора колегия на ВАС, като се осигури прозрачност и достъпност на обобщената информацията вписвана в регистрите.

Създаде се регистър и архив по осъществяване на дейността за образуване, събиране и съхраняване на преписките на комисиите по професионална етика във ВАС.

Съществен аспект от дейността на ръководството бе насочена и към административния ресурс, неговото оптимално разпределение и подобряване ефикасността му там, където е необходимо.

През 2016 г. дейността на администрацията бе съобразена със Стратегическия и Оперативния план на съда. Усилията бяха насочени към по-добро управление на съда, усъвършенстване на процеса на управление на човешките ресурси, повишаване на доверието в работата на съда, повишаване на квалификацията на съдии и служители. Предприетите действия на главния секретар и усилията на цялата администрация бяха насочени към оптимизиране на изградената йерархична структура позволяваща бърз информационен обмен между звената и възможност за адекватна и своевременна реакция при възникнала ситуация.

Реализира се изменение на Правилника за администрацията на ВАС, чрез което се отговори на нарасналия обем от работа и се осигури по-бързо и качествено приключване на съдебните спорове чрез преодоляване и констатираното дублиране на функции, като по точи начин изчерпателно се регламентира дейността на администрацията.

Беше утвърдена нова структура на администрацията, което наложи да се обединят някои служби и отдели с ниска численост в съответствие с Новия Класификатор на длъжностите в администрацията на съдилищата.

Актуализираха се длъжностното разписание и длъжностните характеристики съобразени с новата организационна структура на съда.

Бяха идентифицирани и отстранени слабостите, пропуски и процеси на съществуващите вътрешни правила, указания, ръководства и наръчници като същите бяха съобразени със законодателството и изискванията на ЗФУКПС и утвърдени със заповед на председателя на ВАС.

Изгради се Интегрирана система за финансово управление и контрол включваща всички налични политики и процедури за работа, обединени в един документ.

Всичко гореизложено беше необходимо с оглед цялостна ревизия и актуализация на съществуващата документация свързана с управлението на човешките ресурси и подобряване на документооборота на съда.

Изцяло развит беше и институтът на съдебния помощник, като понастоящем към всеки съдебен състав във Върховния административен съд работи един съдебен помощник. Младостта, амбицията и желанието за развитие са ресурс, който ръководството на съда оценява, и с който младите колеги могат изключително ефикасно да участват в правораздавателният процес, подпомагайки съдиите.

При извършването на периодичното атестиране особено отговорно членовете на постоянно действащата комисия по атестирането на съдебните служители във ВАС са оценявали резултатите от работата на съдебните помощници и съдебните служители.

На постоянно и динамично развиващото се законодателство в национален и европейски аспект, следва да се отговори със своевременно обучение, адекватно на професионалната необходимост. И в този смисъл – организирането и провеждането на обучителни курсове и семинари бе съществена част от дейността на съда през тези години. Смя да заявя, че резултата от това отново е положителен.

ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

Продължи се работата по проект за създаване на надеждна среда за обмен на данни и комуникация между административните съдилища в Република България. Основните заложи в проекта цели практически позволяват осъществяване на преход към електронно правосъдие като гарант за бързина, достъпност и повишена ефикасност на правораздавателната дейност. Улеснен е, и в този смисъл значително по-бърз и оперативен обменът на информация между административните съдилища, което ще доведе до значително по-кратки срокове за образуване, разглеждане и приключване на делото. Ползата се изразява и в разрешаване на съществуващите проблеми с връчване на призовки и съобщения на страните. Реализацията на заложените цели неизбежно подчертава публичността и прозрачността на съдебните производства като в тази насока се предприеха мерки за реализацията на няколко изключително важни функционални промени касаещи сигурността на съдебните актове. Премахна се достъпа на съдебните деловодители – компютърна обработка на данни до необявените съдебни актове. Паралелно с това беше разработена и функционалност, предоставяща възможност докладчиците по делата на ВАС да упълномощават в рамките на конкретно дело конкретен съдебен деловодител – компютърна обработка на данни или съдебен помощник, да въвежда в деловодната система и да обработва конкретен съдебен акт. Беше разработено и въведено в експлоатация технологично решение за привеждане на информацията в съдебните актове, протоколите, кориците на делата и списъците за призоваване, изложени в интернет страницата на ВАС в съответствие с изискванията на Закона за защита на личните данни. Решението предлага, както интерактивно заличаване с помощта на оператор, така и автоматизирано такова, благодарение на което бяха заличени всички гореупоменатите електронни документи в базата на ВАС от създаването ѝ през 1998 до края на календарната 2016г. Разработено и въведено в експлоатация беше и технологично решение осигуряващо дистанционен интернет достъп на магистратите и съдебните помощници на ВАС до незаличеното съдържание на съдебните актове на ВАС, както и до сканираните документи. Освен това беше разработена и въведена в тестова

експлоатация електронна система за отпуски на магистратите и служителите на ВАС, даваща възможност за дистанционно (през интернет) планиране, координиране, заявяване и одобряване на отпуски, осигуряваща прозрачна и лесно достъпна актуална информация, която е в процес на внедряване в администрацията на съда.

ЕВРОПЕЙСКИ ПРОЕКТИ

Върховен административен съд в периода 2010-2016 беше бенефициент и изпълни успешно следните конкретни европейски проекти, които подобриха работата на административното правосъдие в България и разшириха широката социална база на взаимодействие на съда с обществеността:

1. Проект: „Компетентно и прозрачно управление на административните съдилища в България“, финансиран по ОП „Административен капацитет“ съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

2. Проект: „Повишаване на прозрачността и ефективността в работата на ВАС финансиран по ОП „Административен капацитет“ съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

3. Проект: „Повишаване на компетентността на съдии, съдебни помощници и съдебни служители от ВАС и административните съдилища“, със финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

4. Проект: “Създаване на надеждна среда за обмен на данни и комуникация между административните съдилища в Р. България и създаване на Единна деловодно-информационна система /ЕДИС/ за внедряване в административни съдилища в Република България”, със финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

2010 -2017

2010 г.

По щатно разписание на ВАС за 2010 г. :

От 01.01.2010 г. до 31.12.2010 г.– 82 съдии;

I. ПЕНСИОНИРАНИ СЪДИИ ПРЕЗ 2010 г.:

Иван Димитров Трендафилов – 01.08.2010 г.

II. КОМАНДИРОВАНИ СЪДИИ ВЪВ ВАС през 2010 г. :

1. Даниела Мавродиева Мавродиева - Административен съд – София-град – от 01.10.2010 г.;
2. Мира Михайлова Райчева - Шекерджиева - съдия в Административен съд – София -град – от 09.06 2010г.;
3. Николай Гунчев Гунчев - съдия в Административен съд – София град за периодите - 11.01.2010 до 27.02.2010 г.и от 10.05.2010 г.;
4. Йова Петкова Проданова-Хаджолян - съдия в Административен съд – Варна - от 10.09.2009 до 14.02.2011г.;
5. Емилия Димитрова Кабурова - съдия в Административен съд – Благоевград командирована през цялата 2010 година.

III. НАПУСНАЛИ СЪДИИ ПРЕЗ 2010 г.:

1. Марияна Добрева Дечева – 26.04.2010 г.
2. Константин Любенов Пенчев - 19.10.2010 г.

IV. КАДРОВИ ПРОМЕНИ ПРЕЗ 2010 г.:

Георги Димитров Колев - председател на Върховния административен съд – 22.11.2010 г.

2011 г.

По щатно разписание на ВАС за 2011 г. :

От 01.01.2011 г. до 31.12.2011 г.– 82 съдии;

I. ПЕНСИОНИРАНИ СЪДИИ ПРЕЗ 2011 г.:

1. Цветана Минкова Сурлекова – 01.04.2011 г.

2. Пенка Иванова Танова – 01.07.2011 г.

3. Веселинка Иванова Кълова – 01.11.2011 г.

II. ВЪЗСТАНОВЕНИ СЪДИИ ПРЕЗ 2011 г.:

Жанета Петрова Петрова-Босева – досегашен заместник-министър в министерството на правосъдието – от 30.12.2011 г.

III. КОМАНДИРОВАНИ СЪДИИ ВЪВ ВАС през 2011 г. :

1. Емилия Димитрова Кабурова – от Административен съд - Благоевград – през цялата година;

2. Йова Петкова Проданова-Хаджолян – от Административен съд – Варна – от 14.02.2011 г.;

3. Мира Михайлова Райчева-Шекерджиева – от Административен съд - София-град – през цялата година;

4. Николай Гунчев Гунчев – от Административен съд – София-град – цялата година;

5. Даниела Мавродиева Мавродиева – Административен съд – София-град – цялата година;

6. Свилена Димитрова Проданова – Административен съд – Русе – от 5.01.2011;

7. Бисерка Станчева Цанева – Окръжен съд – Плевен – от 01.04.2011 г. и продължава;

8. Албена Георгиева Радославова – Административен съд - София-област – от 21.09.2011 г. до 31.12.2011 г.

IV. КАДРОВИ ПРОМЕНИ ПРЕЗ 2011 г.:

По подадена оставка на Галина Иванова Солакова – заместник на административния ръководител – заместник-председател, освободена от длъжност от 17.11.2011 г.

2012 г.

По щатно разписание на ВАС за 2012 г. :

От 01.01.2012 г. до 01.07.2012 г. са работили 84 съдии;

От 01.08.2012 г. – 31.12.2012 г.– 86 съдии;

I. ПЕНСИОНИРАНИ СЪДИИ ПРЕЗ 2012 г.:

1. Виолета Ангелова Ковачева – 01.08.2012 г.

II. НАПУСНАЛИ СЪДИИ ПРЕЗ 2012 г.:

1. Венета Петрова Петрова-Марковска - 22.11.2012 г.

2. Галина Петкова П. - Карагъзова – 03.10.2012 г. - член на ВСС

3. Светла Димитрова Петкова - 03.10.2012 г. - член на ВСС

4. Юлия Емилова Ковачева - 03.10.2012 г. – член на ВСС

5. Георги Богомилов Ангелов – 15.11.2012 г. – конституционен съдия

6. Захаринка Димитрова Тодорова – 19.01.2012 г. – инспектор

III. НОВИ СЪДИИ ПРЕЗ 2012 г.:

1. Николай Гунчев Гунчев - 01.02.2012 г.

2. Мира Михайлова Райчева-Шекерджиева - 01.02.2012 г.

3. Емилия Димитрова Кабурова - 01.02.2012 г.

4. Лозан Йорданов Панов - 01.02.2012 г.

5. Георги Златев Чолаков - 01.03.2012 г.

6. Бисерка Станчева Цанева – 24.09.2012 г.

7. Свилена Димитрова Проданова - 24.09.2012 г.

8. Даниела Мавродиева Мавродиева - 24.09.2012 г.

9. Цветанка Кръстева Табанджова– 03.10.2012 г. – възстановена - от ВСС

IV. КОМАНДИРОВАНИ СЪДИИ ВЪВ ВАС през 2012 г. :

1. Николай Гунчев Гунчев - до 01.02.2012 г.

2. Мира Михайлова Райчева-Шекерджиева – до 01.02.2012 г.

3. Емилия Димитрова Кабурова – до 01.02.2012 г.

4. Бисерка Станчева Цанева – до 24.09.2012 г.

5. Свилена Димитрова Проданова – до 24.09.2012 г.

6. Даниела Мавродиева Мавродиева – до 24.09.2012 г.

7. Благвеста Любомирова Липчева - Административен съд - Варна – от 02.05.2012 г.

8. Бисер Владимиров Цветков - Административен съд– Кюстендил – от 15.08.2012 г.

9. Албена Георгиева Радославова - Административен съд - София-област – от 26.09.2012

10. Красимир Ноев Кънчев - Административен съд – Русе – от 03.10.2012 г.

11. Димитър Любомиров Първанов - Административен съд – Плевен – от 08.10.2012 г.

12. Светослав Петров Славов - Административен съд – Силистра – от 15.10.2012 г.

13. Светлана Цекова Борисова - Административен съд – Добрич – от 26.11.2012 г.

14. Калин Радков Куманов - Административен съд – Пловдив – от 26.11.2012 г.

15. Анелия И. Ананиева-Сръндева - Административен съд - София-област – от 15.10.2012 г.

V. КАДРОВИ ПРОМЕНИ ПРЕЗ 2012 г.:

1. Румяна Борисова Монова – зам.-председател от 27.02.2012 г.

2. Боян Георгиев Магдалинчев - зам.-председател от 07.12.2012 г.

3. Милка Панчева П.-Милчева – председател отделение от 08.10.2012
4. Мирослав Василев Мирчев - председател отделение от 19.11.2012 г.
5. Георги Стефанов Георгиев – съдия от 19.11.2012 г

2013 г.

По щатно разписание на ВАС за 2013 г. :

От 01.01.2013 г. до 31.12.2013 г.– 86 съдии;

I. ПЕНСИОНИРАНИ СЪДИИ през 2013 г.:

1. Мария Михайлова Костова – 24.01.2013 Г.
2. Бисерка Методиева Коцева - 18.04.2013 Г.
3. Дима Георгиева Йорданова - 01.07.2013 Г.

II. НОВИ СЪДИИ през 2013 г.:

1. Светлана Цекова Борисова – от 16.08.2013 г.
2. Бисер Владимиров Цветков – от 16.08.2013 г.
3. Благовеста Любомирова Липчева – от 16.08.2013 г.
4. Анелия Иванова Ананиева-Сръндева – от 16.08.2013 г.
5. Красимир Ноев Кънчев – от 16.08.2013 г.
6. Димитър Любомиров Първанов – от 16.08.2013 г.
7. Мадлен Петрова Петрова – от 16.08.2013 г.

III. КОМАНДИРОВАНИ СЪДИИ ВЪВ ВАС през 2013 г. :

1. Светлана Цекова Борисова - Административен съд – Добрич – до 16.08.2013 г.
2. Бисер Владимиров Цветков – Административен съд – Кюстендил - до 16.08.2013 г.
3. Благовеста Любомирова Липчева – Административен съд – Варна - до 16.08.2013 г.
4. Анелия И. Ананиева-Сръндева - Административен съд – София-област – до 16.08.2013 г.

5. Красимир Ноев Кънчев – Административен съд – Русе – до 16. 08. 2013 г.
6. Димитър Любомиров Първанов – Административен съд – Плевен – до 16.08.2013 г.
7. Албена Георгиева Радославова - Административен съд – София-област - /през цялата 2013 г. /
8. Светослав Петров Славов - Административен съд – Силистра - /през цялата 2013 г./
9. Калин Радков Куманов - Административен съд – Пловдив - /през цялата 2013 г./
10. Петър Костадинов Стоянов - Софийски военен съд – от 18.03.2013 г.
11. Василка Миткова Шаламанова – Административен съд – Благоевград - от 07.10.2013 г.

IV. КАДРОВИ ПРОМЕНИ ПРЕЗ 2013 г.:

1. Ваня Петрова Пунева-Михайлова – председател на III отделение от 22.04.2013 г.
2. Надежда Симеонова Джелепова-Рангелова - освободена като председател на II отделение от 01.07.2013 г.
3. Георги Златев Чолаков – председател на II отделение от 01.07.2013 г.

2014 г.

По щатно разписание на ВАС за 2014 г. :

1. от 01.01.2014 г. до 01.05.2014 г.– 86 съдии
2. от 01.05.2014 г. – 31.12.2014 г. – 88 съдии

I. ПЕНСИОНИРАНИ СЪДИИ ПРЕЗ 2014 г.:

1. Веселина Йорданова Тенева - 06.03.2014 г.
2. Пенка Димитрова Гетова - 01.04.2014 г.
3. Славка Лазарова Найденова - 07.05.2014 г.
4. Николай Иванов Урумков - 13.11.2014 г

II. КОМАНДИРОВАНИ СЪДИИ ВЪВ ВАС през 2014 г. :

1. Весела Орлинова Павлова- Административен съд – София-град – от 04.03.2014 г.
2. Калина Тодорова Арнаудова- Административен съд – София-град–от 17.03.2014 г.
3. Емилия Русева Георгиева – Административен съд – Пазарджик – от 31.03.2014 г.
4. Пламен Кирилов Петрунов - Административен съд – Стара Загора–от 25.04.2014 г.
5. Росен Златков Василев – Окръжен съд – Благоевград – от 26.05.2014 г.
6. Румяна Тодорова Лилова-Икономова – Административен съд – София-град от 26.05.2014 г.
7. Албена Георгиева Радославова - Административен съд – София-област /през цялата 2014 г./
8. Светослав Петров Славов - Административен съд – Силистра /през цялата 2014 г./
9. Калин Радков Куманов - Административен съд – Пловдив–до 04.03.2014г.
10. Петър Костадинов Стоянов- Софийски военен съд – от 18.03.2013 г.- 24.03.2014 г.
11. Василка Миткова Шаламанова – Административен съд –Благоевград /през цялата 2014 г./
12. Милена Красиминова Славейкова-Рукова - Административен съд – София-град-от 02.06.2014 г.
13. Мирослава Георгиева Керимова - Административен съд – София-град- 01.04.2014 г.-01.07.2014 г.

III. КАДРОВИ ПРОМЕНИ ПРЕЗ 2014 г.:

Ваня Петрова Анчева – председател VII отделение от 10.03.2014 г.

2015 г.

По щатно разписание на ВАС за 2015 г. :

От 01.01.2015 г. до 31.12.2015 г.– 88 съдии;

I. ПЕНСИОНИРАНИ СЪДИИ ПРЕЗ 2015 г.:

1. Сребрина Петрова Христова-Дочева – 01.06.2015 г.
2. Андрей Тодоров Икономов - 01.01.2016 г.

II. НОВИ СЪДИИ ПРЕЗ 2015 г.:

1. Пламен Кирилов Петрунов- 02.06.2015 г.
2. Аглика Величкова Адамова-Петкова - 02.06.2015 г.
3. Петя Георгиева Желева - 02.06.2015 г.
4. Василка Миткова Шаламанова - 02.06.2015 г.
5. Калина Тодорова Арнаудова - 02.06.2015 г.
6. Мирослава Георгиева Керимова - 02.06.2015 г.
7. Емилия Русева Георгиева - 02.06.2015 г.
8. Албена Георгиева Радославова - 02.06.2015 г.
9. Мария Георгиева Радева – 28.07.2015 г.

III. КОМАНДИРОВАНИ СЪДИИ ВЪВ ВАС през 2015 г. :

1. Весела Орлинова Павлова - Административен съд – София-град – 01.01.2015 г. до 28.07.2015 г.; от 14.09.2015 г. до 10.12.2015 г.
2. Калина Тодорова Арнаудова - Административен съд – София-град– 01.01.2015 г. до 02.06.2015 г.
3. Емилия Русева Георгиева – Административен съд – Пазарджик- 01.01.2015 г. до 02.06.2015 г.
4. Пламен Кирилов Петрунов - Административен съд – Стара Загора– 01.01.2015 г. до 02.06.2015 г.
5. Росен Златков Василев – Окръжен съд – Благоевград- през цялата 2015 г.

6. Румяна Тодорова Лилова-Икономова – Административен съд – София-град /през цялата 2015 г./
7. Албена Георгиева Радославова - Административен съд – София-област 01.01.2015 г. до 02.06.2015 г.
8. Светослав Петров Славов - Административен съд – Силистра /през цялата 2015 г./
9. Аглика Величкова Адамова-Петкова - Административен съд – София-град от 19.01.2015 г. до 02.06.2015 г.
10. Сибила Енева Симеонова – Административен съд – Русе – от 14.09.2015 г. до 09.12.2015 г.
11. Василка Миткова Шаламанова – Административен съд – Благоевград от 01.01.2015 г. до 02.06.2015 г.
12. Милена Красимилова Славейкова-Рукова - Административен съд – София-град- /през цялата 2015 г./
13. Мирослава Георгиева Керимова - Административен съд – София-град- от 23.03.2015 г. до 02.06.2015 г.

IV. КАДРОВИ ПРОМЕНИ ПРЕЗ 2015 г.: не

10.05.2016 г. – „ЧР”

2016 г.

По щатно разписание на ВАС за 2016 г. :

от 01.01.2016 г. до 01.02.2016г.– 88 съдии;

от 01.03.2016 г. до 01.12.2016г.– 93 съдии;

I. ПЕНСИОНИРАНИ СЪДИИ ПРЕЗ 2016 г.:

1. Андрей Тодоров Икономов - 01.01.2016 г.

2. Йорданка Иванова Костова – 10.03.2016 г.

II. НАПУСНАЛИ СЪДИИ ПРЕЗ 2016 г.:

1. Емилия Русева Георгиева – 19.10.2016 г.

III. КОМАНДИРОВАНИ СЪДИИ ВЪВ ВАС през 2016 г. :

1. Весела Орлинова Павлова - Административен съд – София-град – от 18.01.2016 г.

2. Росен Златков Василев – Окръжен съд – Благоевград – през цялата 2016 г.

3. Румяна Тодорова Лилова-Икономова – Административен съд – София-град - през цялата 2016 г.

4. Светослав Петров Славов - Административен съд – Силистра - през цялата 2016 г.

5. Сибила Енева Симеонова – Административен съд – Русе – от 04.01.2016 г.

6. Милена Красиминова Славейкова-Рукова- Административен съд – София-град - през цялата 2016 г.

7. Стефка Петкова Кемалова – Административен съд – Пазарджик – от 25.01.2016 г.

8. Юлиан Валериев Киров - Административен съд – Враца – от 01.03.2016 г.

9. Весела Александрова Андонова - Административен съд – София-град – от 24.10.2016 г.

10. Любомир Панайотов Гайдов - Административен съд – София-област – 24.10.2016 г.

IV. ВЪЗСТАНОВЕНИ СЪДИИ ПРЕЗ 2016 г.:

Захаринка Димитрова Тодорова – инспектор в Инспекторат към ВСС – възстановена за съдия във ВАС, считано от 14.03.2016 г.

V. КАДРОВИ ПРОМЕНИ ПРЕЗ 2016 г.: не

2017 г.

По щатно разписание на ВАС за 2017 г. :

от 01.01.2017 г. до 01.04.2017г.– 93 съдии;

I. ПЕНСИОНИРАНИ СЪДИИ ПРЕЗ 2017 г.:

Ангел Калинов Иванов – 07.02.2017 г.

II. НАПУСНАЛИ СЪДИИ ПРЕЗ 2017 г.:

Любомир Панайотов Гайдов – 10.02.2017 г.

III. НОВИ СЪДИИ ПРЕЗ 2017 г.:

1. Росен Златков Василев – 01.02.2017 г.
2. Румяна Тодорова Лилова-Икономова – 01.02.2017 г.
3. Светослав Петров Славов – 01.02.2017 г.
4. Сибила Енева Симеонова – 01.02.2017 г.
5. Стефка Петкова Кемалова – 01.02.2017 г.
6. Весела Александрова Андонова – 01.02.2017 г.
7. Любомир Панайотов Гайдов – 01.02.2017 г.
8. Мартин Огнянов Аврамов – 01.02.2017 г.

IV. КОМАНДИРОВАНИ СЪДИИ ВЪВ ВАС през 2017 г. :

1. Весела Орлинова Павлова- Административен съд – София-град – от 18.01.2016 г. и към момента
2. Росен Златков Василев – Окръжен съд – Благоевград – през цялата 2016 г. до 01.02.2017 г.
3. Румяна Тодорова Лилова-Икономова – Административен съд – София-град през цялата 2016 г. до 01.02.2017 г.
4. Светослав Петров Славов - Административен съд – Силистра - през цялата 2016 г. до 01.02.2017 г.
5. Сибила Енева Симеонова – Административен съд – Русе – от 04.01.2016 г. до 01.02.2017 г.

6. Милена Красимилова Славейкова-Рукова- Административен съд – София-град - през цялата 2016 г. и към момента.
7. Стефка Петкова Кемалова – Административен съд – Пазарджик – от 25.01.2016 г. до 01.02.2017 г.
8. Юлиан Валериев Киров - Административен съд – Враца – от 01.03.2016 г. и към момента.
9. Весела Александрова Андонова - Административен съд – София-град – от 24.10.2016 г. до 01.02.2017 г.
10. Любомир Панайотов Гайдов - Административен съд – София-област – 24.10.2016 г. до 01.02.2017 г.
11. Димана Николова Йосифова - Софийски градски съд – 14.02.2017 г. и към момента.
12. Владимир Иванов Първанов – Административен съд – Сливен – 13.02.2017 г. и към момента.
13. Владимир Иванов Николов – Административен съд – София-град – 20.03.2017 г. и към момента.
14. Росица Тинкова Драганова – Административен съд – София-град – 24.04.2017 г.
15. Юлия Симеонова Раева – Административен съд – София-град – 24.04.2017 г.

V. КАДРОВИ ПРОМЕНИ ПРЕЗ 2017 г.: не

СПРАВКА ЗА ДЕЛАТА ВЪВ ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

ГОДИНИ:	2010г.	2011г.	2012г.	2013г.	2014г.	2015г.	2016г.	до април 2017г.
Несвършени дела към 1 януари	5418	5723	5338	4774	4788	5590	6220	6972
От тях:								
- касационни дела	3643	2803	3667	3242	3425	4148	5276	6063
- частни производства	675	10	14	3		298	413	441
- първоинстанционни дела	979	1020	708	700	566	1017	428	387
- отмяна	121	7	9		30	82	83	81
- други		1883	940	829	765	45	20	
Постъпили дела	16859	16970	15718	17181	16149	14931	14838	5070
От тях:								
- касационни дела	7217	9037	8825	9411	8499	8157	8496	2911
- частни производства	3988	5466	4731	4774	4639	4954	4633	1538
- първоинстанционни дела	1912	1669	1423	2215	2219	1307	1189	395
- отмяна	96	517	498	515	534	372	292	90
- други	3646	281	241	266	258	141	228	136
Общ брой дела за разглеждане	22277	22693	21056	21955	20937	20521	21058	12042
От тях:								
- касационни дела	10860	11840	12492	12653	11924	12305	13772	8974
- частни производства	4663	5476	4745	4777	4639	5252	5046	1979
- първоинстанционни дела	2891	2689	2131	2915	2785	2324	1617	782
- отмяна	217	524	507	515	564	454	375	171
- други	3646	2164	1181	1095	1025	186	248	136
Свършени дела към 31 декември	16554	17367	16282	17169	15351	14301	14086	5777
От тях:								
- касационни дела	8057	8185	9250	9228	7780	7029	7709	3522
- частни производства	4653	5462	4742	4777	4341	4839	4605	1615
- първоинстанционни дела	1871	1981	1431	2349	1768	1896	1230	448
- отмяна	210	515	507	485	482	371	294	129
- други	1763	1224	352	330	980	166	248	63
Несвършени дела към 31 декември	5723	5326	4774	4788	5590	6220	6972	
От тях:								
- касационни дела	2803	3655	3242	3425	4148	5276	6063	
- частни производства	10	14	3		298	413	441	
- първоинстанционни дела	1020	708	700	566	1017	428	387	
- отмяна	7	9		30	82	83	81	
- други	1883	940	829	765	45	20		
Несвършени дела към 30 април 2017г.								6265
От тях:								
- касационни дела								5452
- частни производства								364
- първоинстанционни дела								334
- отмяна								42
- други								73

ТЪЛКУВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ НА ВЪРХОВНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

2016 г.

През 2016 г. във Върховния административен съд са образувани десет дела по искания за тълкувателни решения – четири по искане на председателя на ВАС; две по искане на главния прокурор на Република България; едно по искане на Омбудсмана на Република България; едно по искане на председателя на ВАС и главния прокурор на Република България; едно по искане от главния прокурор и Омбудсмана на Република България и едно по искане от министъра на правосъдието. През годината Общото събрание на съдиите от колегиите във ВАС се е произнесло с пет тълкувателни решения и две определения.

Тълкувателно решение № 1 от 18.05.2016 г. по т.д. № 3/2015 г.

Главният прокурор на Република България е направил искане до Общото събрание на колегиите при Върховния административен съд да приеме тълкувателно решение по въпроса:

1. Приложими ли са разпоредбите на чл. 122 – 124 ДОПК относно установяване на дължимост на задължителни осигурителни вноски за периода преди създаването на чл. 124а ДОПК – ДВ, бр. 14/2011 г., в сила от 15.02.2011 г.?”

Общото събрание на съдиите от колегиите реши:

Разпоредбите на чл. 122 – 124 ДОПК относно установяване на дължимост на задължителни осигурителни вноски са неприложими за периода преди създаването на чл. 124а ДОПК – ДВ, бр. 14/2011 г., в сила от 15.02.2011 г.

Тълкувателно решение № 2 от 27.06.2016 г. по т.д. № 2/2015 г.

Председателят на ВАС е направил искане до Общото събрание на съдиите от колегиите във ВАС да приеме тълкувателно решение по въпроса: „Подлежат ли на обезщетяване по реда на чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ вредите, причинени на граждани и на юридически лица при или по повод изпълнението / действието/ на подзаконов нормативен акт в периода, преди той да бъде отменен като незаконосъобразен или обявен за нищожен?“

Общото събрание на съдиите от колегиите реши:

Вредите, причинени на граждани и на юридически лица при или по повод изпълнението / действието/ на подзаконов нормативен акт в периода, преди той да бъде отменен като незаконосъобразен или обявен за нищожен , не подлежат на обезщетяване по реда на чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

Тълкувателно решение № 3 от 27.06.2016 г. по т.д. № 5/2015 г.

Омбудсманът на Република България е направил искане до Общото събрание на съдиите от колегиите във ВАС да приеме тълкувателно решение по въпроса: „При провеждане на търг или конкурс по реда на Правилника за реда за упражняване правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала, действат ли органите на търговските дружества с държавно участие в капитала като административни органи и съответно имат ли административен характер и подлежат ли на съдебен контрол по реда на Административнопроцесуалния кодекс издаваните от тях актове във връзка с търга или конкурса?“.

Общото събрание на съдиите от колегиите реши:

При провеждане на търг или конкурс по реда на Правилника за реда за упражняване правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала, органите на търговските дружества с държавно участие в капитала не действат като административни органи и съответно издадените

от тях актове във връзка с търга или конкурса нямат административен характер и не подлежат на съдебен контрол по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Тълкувателно решение № 4 от 02.11.2016 г. по т.д. № 6/2015 г.

Главният прокурор на Република България е направил искане до Общото събрание на съдиите от колегиите във ВАС да приеме тълкувателно решение по следните въпроси:

1. Какъв е характерът на сроковете по чл. 208 Закона за устройство на територията /ЗУТ/.

2. Изтичането на срока преклудира ли възможността за отчуждаване по реда на Закона за общинската собственост и Закона за държавната собственост.

Общото събрание на съдиите от колегиите реши:

1. Характерът на сроковете по чл. 208 ЗУТ е преклузивен.

2. Изтичането на срока преклудира възможността за отчуждаване по реда на Закона за общинската собственост и Закона за държавната собственост.

Тълкувателно решение № 5 от 13.12.2016 г. по т.д. № 10/2015 г.

Председателят на ВАС е направил искане до Общото събрание на съдиите от колегиите във ВАС да приеме тълкувателно решение по въпроса: "Нищожен ли е ревизионен акт, който при приложимата след 01.01.2013 г. редакция на чл. 119, ал. 2 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс е издаден с участието на орган по приходите, извън кръга на лицата по чл.118, ал. 2 Данъчно-осигурителния процесуален кодекс"?

Общото събрание на съдиите от колегиите реши:

Ревизионен акт, който при приложимата след 01.01.2013 г. редакция на чл. 119, ал. 2 ДОПК е издаден с участието на орган по приходите, извън кръга на лицата по чл. 118, ал. 2 ДОПК във вр. с чл. 7, ал. 1, т. 4 ЗНАП, **НЕ Е НИЩОЖЕН.**

ОПРЕДЕЛЕНИЕ № 1 ОТ 14.06.2016 г. по т.д. № 4/2015 г.

Председателят на Висшия адвокатски съвет е направил искане до Общото събрание на съдиите от колегиите във Върховния административен съд за приемане на тълкувателно решение по въпроса:

„Какъв е кръгът от лицата, които имат право да оспорват пред Върховния административен съд, на основание чл. 151, ал. 3 от Закона за кредитните институции (ЗКИ) във връзка с чл. 147, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) или на основание чл. 6.1 и чл. 13 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ), чл. 19.1, ал. 2 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) и чл. 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз, както и в съответствие с изискването за ефективна обжалваемост на решенията на националните органи в качеството му на общ принцип на правото на Европейския съюз (ЕС), решението на Управителния съвет (УС) на Българската народна банка (БНБ) за отнемане на лиценза за извършване на банкова дейност на банка, когато последната е поставена под специален надзор по решение на УС на БНБ, като са назначени квестори, а всички правомощия на надзорния и управителния съвет, съответно на съвета на директорите, на банката са преустановени и се упражняват без ограничения от квесторите?“

Общото събрание на съдиите от колегиите определи:

ОТКЛОНЯВА искането на председателя на Висшия адвокатски съвет до Общото събрание на колегиите във Върховния административен съд за приемане на тълкувателно решение по въпроса.

ОПРЕДЕЛЕНИЕ № 2 ОТ 02.11.2016 г. по т.д. № 8/2015 г.

Омбудсманът на Република България и министърът на правосъдието са направили искане до Общото събрание на съдиите от колегиите във Върховния административен съд за приемане на тълкувателно решение по следните въпроси:

1. „Подлежат ли на контрол за законосъобразност от административния съд актовете на управляващия орган за налагане на финансова корекция или отказ за верифициране на суми по договори за безвъзмездна финансова помощ в изпълнение на оперативните програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд?“;

2. „Действат ли управляващите органи в хипотезата на обвързана компетентност при изпълнението на препоръки от страна на одитиращия орган по смисъла на чл. 62 от Регламент (ЕО) 1083/2006 г. и на сертифициращия орган по смисъла на чл. 61 от Регламент (ЕО) 1083/2006 г., или разполагат с оперативна самостоятелност?“.

Общото събрание на съдиите от колегиите определи:

ОТКЛОНЯВА исканията от Омбудсмана на Република България и от министъра на правосъдието до Общото събрание на колегиите във Върховния административен съд за приемане на тълкувателно решение по въпросите.

През 2016 г. е образувано едно тълкувателно дело между ВАС и ВКС по искане на председателите на Върховния административен съд и Върховния касационен съд. През годината е решено едно тълкувателно дело, образувано между ОССК на ВАС и ОССГК и ОССТК на ВКС.

ТЪЛКУВАТЕЛНО ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 1 от 29.09.2016 г.

Тълкувателното дело е образувано с разпореждане от 27.10.2015 г. на председателя на Върховния административен съд и председателя на Върховния касационен съд, по предложение на заместник-председателите и ръководители на Първа и Втора колегия на Върховния административен съд (ВАС) и заместник-председателите и ръководители на Гражданска и Търговска колегия на Върховния касационен съд (ВКС) за приемане на тълкувателно постановление от Общото събрание на съдиите от Първа и Втора колегия на ВАС и на съдиите от Гражданска и Търговска колегия на ВКС за уеднаквяване на съдебната практика по въпроса:

„Какъв е порокът на съдебен акт, постановен от съд, който не е компетентен по правилата на подведомствеността, разпределящи делата между гражданските и административните съдилища?“

Общото събрание на съдиите от Първа и Втора колегия на Върховния административен съд и на съдиите от Гражданска и Търговска колегия на Върховния касационен съд постанови:

Съдебен акт, постановен от съд, който не е компетентен по правилата на подведомствеността, разпределящи делата между гражданските и административните съдилища, е недопустим.

I. УВОД

През 2016 г. видно от анализа на Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието по показателя „Време, необходимо за решаване на административни дела“ България заема челно място, като я изпреварват само Словения и Швеция. Именно в тази връзка следва да се обърне внимание, че не са останали без резултат положените усилия чрез адекватна кадрова политика - своевременно заемане на освободени работни места и повишаване квалификацията, както на съдиите, така и на съдебните служители, да се постигне срочно разглеждане и приключване на административните дела.

Видно от статистическите данни за 2016 г. е налице намаляване на броя дела за разглеждане от съдиите в Първа колегия на Върховен административен съд /ВАС/. Тази тенденция, несъмнено положителна и запазила се през последните години, позволява на върховните съдии едновременно с правораздавателната дейност да осъществяват в по - голям обем и тълкувателна такава.

II. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

През отчетната 2016 г. Първа колегия на ВАС беше председателствана от заместник - председател Румяна Монова. В колегията са работили общо 49 съдии. От тях един вече пенсиониран и един освободен от заеманата длъжност „съдия във ВАС“, с решение на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет, поради подадена оставка. При осъществяване на своята дейност съдиите бяха разпределени в четири отделения – първо, трето,

четвърто и осмо, и подпомагани от съдебни помощници и съдебни служители.

И през 2016 г. няма извършвани промени отнасящи се до ръководството на отделенията в Първа колегия - първо отделение беше ръководено от съдия Йордан Константинов; трето отделение – от съдия Ваня Пунева; четвърто отделение – от съдия Мариника Чернева, а осмо отделение – от съдия Мирослав Мирчев.

Непроменян през отчетния период остана и съставът на съдиите от четвърто и осмо отделение на Първа колегия. В първо и трето отделение обаче се наложиха някои кадрови промени в състава на съдиите, а именно:

През 2016 г. колегията напуснаха съдия Йорданка Костова поради пенсиониране, а съдия Емилия Георгиева, с решение на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет, беше освободена на основание чл. 165, ал. 1, т. 2 от Закона за съдебната власт от длъжността „съдия във ВАС“, поради подадена оставка.

През годината в Първа колегия бяха командирани трима съдии – Стефка Кемалова през месец януари от Административен съд Пазарджик в първо отделение; Юлиан Киров през месец февруари от Административен съд Враца и Любомир Гайдов от Административен съд София-област – и двамата в трето отделение. През 2016 г. като командирани съдии продължиха да работят съдия Милена Славейкова в първо отделение, съдия Румяна Лилова в трето отделение, съдия Светослав Славов в четвърто отделение и съдия Весела Павлова в осмо отделение.

Заместникът на председателя и ръководител на Първа колегия на ВАС съдия Румяна Монова през годината заседаваше в открити съдебни заседания в тричленните състави на всички отделения от Колегията; петчленните и седемчленните състави на Първа колегия. Като ръководител на Първа колегия разглеждаше и жалби за бавност. Следва да се посочи

броят на свършените дела през 2016 г., а именно 92 броя дела (от който 60 броя в тричленен състав, 13 броя – в петчленен, 1 броя в седемчленен и 18 броя жалби за бавност). В своята ежедневна дейност на ръководител и съдия беше подпомагана от съдебен помощник и секретар на Колегия.

В първо отделение през края на отчетния период правораздаваха 10 съдии, разделени в три съдебни състава; в трето отделение – 13 съдии, разпределени в четири състава; в четвърто отделение работиха 13 съдии, разделени в четири съдебни състава, а в осмо отделение – общо 10 съдии, разпределени в три съдебни състава.

През 2016 г. в работата си съдиите в Първа колегия на Върховния административен съд бяха подпомагани от съдебни помощници, обща и специализирана съдебна администрация. Резултатите за работата на администрацията бяха отразени при извършеното периодично атестиране. Видно от което служителите са се справяли с преките си задължение отлично, с малки изключения. В отчетните си доклади председателите на четирите отделение в Първа колегия подробно са отразили дейността на съдебните помощници и служителите, работещи в съответните отделения.

III. ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА

През цялата 2016 г. разпределението на делата в отделенията и петчленните състави на Първа колегия на Върховния административен съд се извършваше чрез въведената края на 2015 г. Централизирана система за разпределение на делата, разположена във ВСС. Както постъпилите общи частни жалби, така и постъпилите жалби срещу подзаконови нормативни актове се насочваха към заместник председателя на Първа колегия на ВАС за образуване на административно дело и разпределение по докладчици.

По отношение на постъпилите частни жалби, с изключение на тези по Закона за енергетиката и Изборния кодекс, следва да се отбележи, че до 28

октомври 2016 г. се разпределяха измежду всички съдии в Първа колегия. След 28 октомври 2016 г. въз основа на заповед на председателя на ВАС съдиите от четвърто отделение бяха извадени от списъка за разпределение на общите частни жалби във връзка с големия брой дела с кратки срокове за разглеждане постъпващи в отделението.

Продължиха да се разпределят между всички съдии във Върховния административен съд обаче жалбите срещу подзаконови нормативни актове.

1. ОБРАЗУВАНИ ДЕЛА В ТРИЧЛЕННИ СЪСТАВИ В ДВЕТЕ КОЛЕГИИ НА ВАС ПО ЖАЛБИ СРЕЩУ ПОДЗАКОНОВИ НОРМАТИВНИ АКТОВЕ

	Общо образувани	Образувани в Първа колегия	Образувани във Втора колегия
2016г.	89	39	50
2015г.	70	37	33
2014г.	69	31	38
2013г.	65	30	35
2012г.	57	28	29
2011г.	39	14	25
2010г.	53	26	27

От изготвения табличен вид е видно, че е налице трайно стабилно увеличение на делата образувани по жалби срещу подзаконови нормативни актове. Същите са с висока степен на обществен интерес, сложни от фактическа и правна страна и изискват все повече време за разглеждане, обсъждане и постановяване на съдебен акт. Тази увеличена дейност на

съдиите от ВАС следва да бъде съобразена при обсъждане натовареността на върховните административни съдии и съответно възможностите за промяна подсъдността по чл. 125 от Конституцията на Република България.

2. ПЕТЧЛЕНЕН И СЕДЕМЧЛЕНЕН СЪСТАВ НА ПЪРВА КОЛЕГИЯ

През тази година, както и през предходния отчетен период, се наблюдава намаление на образувани и свършени дела в петчленен и седемчленен състав.

Образуваните през 2016 г. дела на петчленен състав на Първа колегия са 527 броя дела, сравнено с 595 броя дела за 2015 г. Образуваните дела на седемчленен състав са 39 броя към 58 броя за 2015 г.

Свършените дела на петчленен състав на Първа колегия за 2016 г. са 592 броя сравнено с 599 броя за 2015 г.; свършените дела на седемчленен състав през 2016 г. са 39 броя към 65 броя за 2015 г.

Образуваните дела на смесени петчленни състави с участие на съдии от Първа колегия са 53 броя сравнено с 42 броя за 2015 г., а **свършените** са 47 броя сравнено с 47 броя за 2015 г.

СРАВНИТЕЛНА ТАБЛИЦА: ПЕТЧЛЕНЕН СЪСТАВ НА ПЪРВА КОЛЕГИЯ:

	Общо висящи към 01.01. дела	Образувани дела	Свършени дела
2016г.	65	527	592
2015г.	69	595	599
2014г.	69	652	672
2013г.	67	793	771
2012г.	141	606	680
2011г.	146	872	877
2010г.	145	836	835

СРАВНИТЕЛНА ТАБЛИЦА: СЕДЕМЧЛЕНЕН СЪСТАВ НА ПЪРВА КОЛЕГИЯ:

	Общо висящи към 01.01. дела	Образувани дела	Свършени дела
2016г.	0	39	39
2015г.	7	58	65
2014г.	4	76	72
2013г.	2	30	32
2012г.	7	55	60
2011г.	7	52	52
2010г.	8	45	46

Относителното намаляване на броя на разглежданите дела в петчленен и седемчленен състав на Първа колегия се дължи единствено на трайната и последователна борба за промяна на подсъдността на разглежданите от ВАС дела. Следва да продължи тенденцията за отпадане на делата разглеждани като първа инстанция от ВАС и минаването им за разглеждане от всички административни съдилища, което допълнително ще улесни достъпа до правосъдие.

3. ОБЩО - ПЪРВА КОЛЕГИЯ

През 2016 г. се запази тенденцията за намаляване броя както образуваните, така и на свършените дела в Първа колегия на Върховния административен съд, сравнено с 2015 г.

От справката за дейността на Върховния административен съд през 2016 г. е видно, че **висящите** дела в Първа колегия в началото на отчетния период - 01.01.2016 г., са били 3623 броя, в сравнение с 3939 броя за 2015 г. (от които 8 класифицирани дела за 2016 г. към 11 - за 2015 г.).

Новообразуваните дела в колегията през 2016 година са 6876 броя в сравнение с 7100 броя за 2015 г. **Общо на разглеждане** в колегията са подлежащи през отчетната година 10499 броя дела в сравнение с 11039 броя за 2015 г., от които **свършените** дела за 2016 г. са 6859 броя срещу 7416 за предходната година.

Съпоставяйки данните от справка за дейността на ВАС за 2016 г. в различните отделения на Първа колегия се установява, че тази година най-много са **новообразуваните дела** в четвърто отделение – 1969, следвани от трето отделение – 1734, първо отделение – 1272 и осмо отделение – 1256. Тенденция запазена в сравнение и с предходната година.

Най-много **общо дела за разглеждане** има трето отделение – 2900 броя, следвани от четвърто отделение – 2585 броя, следвани от осмо – 2211 броя и първо отделение – 2086 броя;

Най-много са **свършените** дела в четвърто отделение – 1799 броя – при 13 съдии в отделение, следвани от трето отделение – 1619 броя - при 13 съдии в отделение, следвани от първо отделение – 1431 броя - при 11 съдии в отделение и осмо отделение – 1379 броя - при 10 съдии в отделение.

СРАВНИТЕЛНА ТАБЛИЦА: ПЪРВА КОЛЕГИЯ:

	Общо висящи към 01.01. - дела	Образувани дела	Свършени дела
2016г.	3623	6876	6859
2015г.	3939	7100	7416
2014г.	3112	8351	7528
2013г.	3359	8102	8351
2012г.	3222	8061	7924
2011г.	3174	9027	8991
2010г.	3498	8671	8995

Тенденцията към намаляване на свършените дела не се дължи толкова на по - малките постъпления, а на организацията на работа свързана с насрочените в съдебно заседание брой дела със заповед на председателя, продиктувана от все по - високите изисквания към съдиите във ВАС относно правораздавателната и тълкувателната дейност.

И през 2016 г. отново броят на делата с предмет на обжалване на ревизионни актове (разглеждани от **Първо и Осмо отделение**) е висок – образувани са общо 2528 броя дела.

За сравнение в останалите две отделение (**Трето и Четвърто отделение**) общия брой образувани дела в тричленен състав е 3703 броя. Аналогично с предходния отчетен период постъпленията на дела с посочената материя е значителен и представлява голяма част от постъпленията в тричленни състави в Колегията.

Именно в тази връзка през месец март 2016 г. със заповед на председателя на ВАС беше определена 50 % натовареност на председателите на първо и осмо отделение в системата за случайно разпределение на дела по касационни данъчни дела. Временно до месец ноември беше определена и 20 % натовареност на заместника на председателя и ръководител на Първа колегия на ВАС в системата за случайно разпределение на дела по касационни данъчни дела, разпределяни в първо и осмо отделение, която натовареност беше продължена.

В **Трето отделение** през изтеклия период тенденцията е исковите производства да заемат основен дял от натовареността на отделението – преимуществено е постъплението на дела по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, Закона за общинската собственост и Закона за местното самоуправление и местната администрация през 2016 г. също са

определящи за натовареността на отделението, следвани от Закона за убежището и бежанците, Закона за водите, Закона за нотариусите и нотариалната дейност, Закона за биологичното разнообразие и Закона за културното наследство. За разлика от 2015 г., когато най - висок е бил броят на делата, свързани с оспорвания на отчуждителните решение на Министерски съвет на Република България през отчетния период се наблюдава намаляване до степен на липса на такива дела към края на периода.

През 2015 г. в **Четвърто отделение** са се разглеждали основно дела по Закона за подпомагане на земеделските производители, Изборния кодекс, Закона за обществените поръчки, Закона за защита на конкуренцията, Закона за енергетиката, Закона за концесиите, дела с материя търгове и др. Следва да се обърне внимание, че съобразно специалните разпоредби на Изборния кодекс и Закона за обществените поръчки сроковете за разглеждане на тези дела от ВАС е изключителни кратък – тридневен, респективно едномесечен.

През 2016 г. в **Колегията** се запази тенденцията за увеличение на образуваните дела пред тричленен и петчленен състав по оспорвания против подзаконови нормативни актове. Това са дела, предполагащи висока сложност при разглеждането, чиито резултат е с висок обществен интерес. Същите се разпределят на случаен принцип между всички съдии във Върховния административен съд.

През отчетния период образуваните дела пред тричленен и петчленен състав по оспорвания против подзаконови нормативни актове са общо 39 броя дела, сравнено с 46 броя дела за 2015 г., който брой сравнения с 2015 г. е намалял.

**СРАВНИТЕЛНА ТАБЛИЦА: ОБРАЗУВАНИ ПРОИЗВОДСТВА ПО
ОСПОРВАНЕ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ В ПЪРВА КОЛЕГИЯ:**

	Образувани дела
2016г.	39
2015г.	46
2014г.	43
2013г.	30
2012г.	35
2011г.	14
2010г.	26

През годината в изпълнение на една от основните функции на ВАС, съгласно чл. 125, ал. 1 от Конституцията на Република България, за осъществяване на върховен съдебен надзор за точното и еднакво прилагане на законите в административното правораздаване, в **Първа колегия** бяха образувани 7 броя тълкувателни дела, а свършени - 3 броя.

Съдии - докладчици от Първа колегия по постановените през 2016 г. Тълкувателни дела са били съдия Бисер Цветков - Тълкувателно дело № 3//2015 г., съдия Светлана Борисова- Тълкувателно дело № 2/2015 г. и съдия Йордан Константинов - Тълкувателно дело № 10/2016 г.

СРАВНИТЕЛНА ТАБЛИЦА: ТЪЛКУВАТЕЛНИ ДЕЛА - ПЪРВА КОЛЕГИЯ:

	Общо висящи към 01.01. - дела	Образувани дела	Свършени дела
2016г.	2	7	3
2015 г.	5	3	6
2014г.	5	4	2
2013г.	2	4	3
2012г.	4	1	3
2011г.	4	4	4
2010г.	1	8	5

С образуваните тълкувателни дела се изпълнява една от основните функции на ВАС регламентирана в чл. 125, ал. 1 от Конституцията на Република България за осъществяване на върховен съдебен надзор за точното и еднакво прилагане на законите в административното правораздаване.

4. НАТОВАРЕНОСТ

През отчетния период средната натовареност на съдиите в колегията беше 152 бр. дела, съответно 160 броя за 2015 г.

Годишната натовареност по брой свършени дела на съдия от колегията през годината възлиза между 134 и 166 дела, като средната натовареност е различна в зависимост от конкретното отделение, в което работят и е обсъдена в докладите на председателите на отделения.

Най-голям брой дела в Първа колегия на Върховния административен съд са свършили съдия Теодора Николова – 166; съдия Стефка Кемалова –

165; съдия Мадлен Петрова – 164; съдия Аглика Адамова – 163; съдия Свилена Проданова – 162; съдия Емилия Миткова – 161 и др., като следва да се отбележи, че в сравнение с предходния отчетен период се наблюдава намаляване на броя свършени дела.

5. СРОКОВЕ ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ

От свършените дела в колегията – общо 6859 броя, ненаписани в срок дела, както в тричленните, така и в петчленните състави са 88 броя.

Следва да се отбележи, че въпреки големия обем дела за разглеждане, голяма част от които се характеризират с изключителната фактическа и правна сложност, както и изключително кратките срокове за разглеждане (Изборен кодекс, Закон за обществените поръчки и др.) по някои видове дела съдиите са се справяли с изписването на делата в законоустановените за това срокове.

IV. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ, ОСЪЩЕСТВЯВАНИ ОТ СЪДИИТЕ В ПЪРВА КОЛЕГИЯ

Едновременно с изпълненото на основните си служебни задължение – подготовка и разглеждане на тълкувателни дела, участие в съдебни заседания и постановяване на съдебни актове в срок, съдиите от Първа колегия осъществяваха и редица други допълнителни дейности - участие в държавните изпитни комисии по публичноправни науки към Юридическите факултети, за придобиване на висше образование по специалността „Право“; в изпитни комисии към Министерство на правосъдието, за придобиване на юридическа правоспособност;

През 2016 г. съдии от Първа колегия участваха като лектори в организирани от Националния институт по правосъдие семинари, свързани с повишаване на квалификацията на съдии и съдебни помощници, както и в

регионалните семинари за обучение на съдии от административните съдилища.

V. ОБОБЩЕН ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА НА ПЪРВА КОЛЕГИЯ ПРЕЗ ПЕРИОДА 2010 – 2017 ГОДИНА

1. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

През 2010 г. Първа колегия на ВАС беше председателствана от заместник - председател Венета Марковска. В колегията са работили **43 съдии**, разпределени в четири отделения - първо, трето, четвърто и първо „А“, което от 01.12.2010 г. е преименувано в осмо отделение.

Осъществена е била и промяна по отношение на председателите на отделения, а именно от 01.06.2010 г. до 01.12.2010 г. за председател на трето отделение на мястото на съдия Николай Урумов е била назначена съдия Аделина Ковачева, а на първо „А“ отделение на мястото на съдия Панайот Генков - съдия Анна Димитрова.

От 01.12.2010 г. със заповед на председателя на ВАС са назначени за председатели на отделения съответно съдиите Бисерка Коцева – трето отделение, Анна Димитрова – първо отделение, Румяна Монова – четвърто отделение, Мариника Чернева – осмо отделение /предишно първо „А“/.

И през 2011 г. Първа колегия на ВАС е била председателствана от Венета Марковска, като към нея през отчетния период са работили общо **44 съдии**, разпределени в 4 отделения – първо, трето, четвърто и осмо. Председателите на четирите отделение отделения в колегията са останали непроменени сравнение с предходната 2010 г.

През 2012 г. /27.02.2012 г./ е била осъществена промяна в ръководството на Първа колегия на Върховния административен съд и същата е председателствана от съдия Румяна Монова, като в състава на

колегията са работили общо **44 съдии**, от които осем командировани, разпределени в 4 отделения – първо, трето, четвърто и осмо. По отношение на председателите на отделения са осъществени следните промени: считано от 10.02.2012 г. за председател на първо отделение е бил назначен съдия Йордан Константинов; след 27.02.2012 г. четвърто отделение беше оглавно от съдия Георги Георгиев до месец ноември, когато неговото място беше заето от Мариника Чернева. Съответно, в осмо отделение също настъпиха промени след преминаването на председателя Мариника Чернева в четвърто отделение, като мястото ѝ беше заето от съдия Мирослав Мирчев.

От 2013 г. до 2016 г. /и към настоящия момент/ Първа колегия на ВАС е председателствана от съдия Румяна Монова. **През 2013 г.** в колегията са работили **44 съдии**, от които 5 командировани, разпределени в 4 отделения – първо, трето, четвърто и осмо. Промяна по отношение председателите на отделения е имало само в трето отделение, а именно до месец април 2013 г. трето отделение е председателствано от съдия Бисерка Коцева, а след нейното пенсиониране – от съдия Ваня Пунева. За отчетните периоди 2014 г., 2015 г. и 2016 г. в Колегията са работили съответно: **през 2014 г.** общо **50 съдии**, разпределени в четирите отделения; **през 2015 г.** общо **47 съдии**; **през 2016 г.** общо **49 съдии**, като не е осъществявана промяна в председателите на отделения.

Следва да се подчертае, че през периода 2010 г. – 2016 г. и до настоящия момент се полагат големи усилия, във връзка с големия обем от работа на съдиите в Първа колегия, да се осигури запълване на незаетите поради, пенсиониране или напускане, съдийски бройки. Именно в тази връзка през периода в Първа колегия бяха командировани от административните съдилища съдии. Посредством което се постигна облекчаване на работа на съдиите, досежно участието им в съдебни заседания и постановяване на съдебни актове в срок.

В работата си съдиите в Първа колегия на ВАС бяха подпомагани от съдебни помощници, обща и специализирана съдебна администрация. За периода 2010 г. – 2016 г., благодарение на усилията на ръководството на съда, броят на назначените съдебни помощници значително /двойно/ се е увеличил, а именно през 2010 г. броят им е бил 22; 2011 г. – 23; 2012 г. - 2014 г. е 38, като през 2016 г. броят им е 44. Не без значение е и осигуряването на деловодител и секретар към всеки съдебен състав, които да подпомагат съдиите в пряката им правораздавателна дейност.

Следва да се посочи, че през периода 2010 г. – 2016 г. се реализира организация на работата на съдебните помощници. Със заповед на председателя на ВАС съдебните помощници се разпределят и работят съответно към заместник председателите и ръководители на Първа и Втора колегия, към председателите на отделения и към отделните съдебни състави. Като към настоящия момент към всеки съдебен състав има разпределен съдебен помощник, който да подпомага работата му. Организирана е и система за отчетност на помощниците, за да се гарантира еднакво натоварване и същевременно да се създадат предпоставки за анализ и обоснована оценка на работата на всеки един от тях.

При извършването на периодичното атестиране особено отговорно членовете на постоянно действащата комисия по атестирането на съдебните служители във ВАС са оценявали резултатите от работата на съдебните помощници и съдебните служители. От 2013 г. със заповед заместниците на председателя на ВАС са натоварени да извършват атестирането на съдебните помощници в ръководените от тях колегии, като следва да се отбележи, че мнение за работата на съдебните помощници е взимано от председателя на отделението, в което работят и от председателя на състава, към който са разпределени. Именно по този начин се постигна максимална прозрачна и справедлива процедура по оценяване работата на съдебните помощници.

2. ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА

През периода 2010 г. – 2015 г. съобразно чл. 9 от ЗСВ разпределението на делата в отделенията и петчленните състави на Първа колегия на Върховния административен съд се извършваше чрез системата за случайно разпределение на делата на принципа на случайния подбор и по реда на постъпването им – Low Choice. А от месец октомври 2015 г. беше въведено използването на Централизирана система за разпределение на делата, разположена във ВСС, която се използва и към настоящия момент.

През 2013 г. във Върховния административен съд е създаден нов ред за разпределяне на оспорванията против подзаконовите нормативни актове целящ този вид дела да се разглеждат от всички отделения на ВАС, разпределени на случаен принцип измежду всички съдии. Разпределението е възложено на заместник председателя и ръководител на Първа колегия на ВАС.

С цел равномерно натоварване на съдиите в Първа колегия през 2012 г. със заповед на Председателя на ВАС е разпоредено частните жалби от материята на първо и осмо отделение да постъпват и да се разпределят в цитираните отделение; частните жалби на трето и четвърто отделение, с изключение на тези против актове на КЗК, да се докладват на заместник председателя и ръководител на Първа колегия за разпределението им по докладчици измежду всички съдии в колегията. През 2015 г. с оглед разпределението на материя в отделенията със заповед на председателя е определено постъпилите частни жалби по Изборния кодекс и Закона за енергетиката да постъпват и да се разпределят в четвърто отделение на ВАС. До 28 октомври 2016 г. продължи разпределянето на постъпилите общи частни жалби измежду всички съдии в Първа колегия. С цел подобряване на организацията на дейността на съда и във връзка с големия брой дела с кратки срокове за разглеждане в четвърто отделение след тази дата въз

основа на заповед на председателя на ВАС съдиите от четвърто отделение бяха извадени от списъка за разпределение на общите частни жалби.

Следва да се посочи, че през периода 2010 г. – 2016 г. с оглед постъпленията в различните отделения на ВАС, за да се постигне насрочване на делата в разумни срокове председателят на ВАС със свои заповеди е размествал материи от едно отделение в друго.

2.1. ОБРАЗУВАНИ И СВЪРШЕНИ ДЕЛА ПРЕД ПЕТЧЛЕНЕН И СЕДЕМЧЛЕНЕН СЪСТАВ НА ПЪРВА КОЛЕГИЯ НА ВАС ПРЕЗ ПЕРИОДА 2010г. - 2016г.

СРАВНИТЕЛНА ТАБЛИЦА: ПЕТЧЛЕНЕН СЪСТАВ НА ПЪРВА КОЛЕГИЯ:

	Общо висящи към 01.01. дела	Образувани дела	Свършени дела
2016г.	65	527	592
2015г.	69	595	599
2014г.	69	652	672
2013г.	67	793	771
2012г.	141	606	680
2011г.	146	872	877
2010г.	145	836	835

СРАВНИТЕЛНА ТАБЛИЦА: СЕДЕМЧЛЕНЕН СЪСТАВ НА ПЪРВА КОЛЕГИЯ

	Общо висящи към 01.01. дела	Образувани дела	Свършени дела
2016г.	0	39	39
2015г.	7	58	65
2014г.	4	76	72

2013г.	2	30	32
2012г.	7	55	60
2011г.	7	52	52
2010г.	8	45	46

Видно от показателите в таблицата за периода 2010 г. – 2016 г. се наблюдава намаление както на образуваните, така и на свършените дела, като от началото на периода до края му тя е значителна. Разликата между образуваните в петчленен състав дела от 2010 г. до 2016 г. е 309 броя, а в свършените за същия период е 243 броя.

2.2. ОБРАЗУВАНИ И СВЪРШЕНИ ДЕЛА ОБЩО ЗА ПЪРВА КОЛЕГИЯ НА ВАС ПРЕЗ ПЕРИОДА 2010г. - 2016г.

СРАВНИТЕЛНА ТАБЛИЦА: ПЪРВА КОЛЕГИЯ:

	Общо висящи към 01.01. - дела	Образувани дела	Свършени дела
2016г.	3623	6876	6859
2015г.	3939	7100	7416
2014г.	3112	8351	7528
2013г.	3359	8102	8351
2012г.	3222	8061	7924
2011г.	3174	9027	8991
2010г.	3498	8671	8995

При образуваните и свършени дела общо в Първа колегия на ВАС също се наблюдава тенденция за намаляване. Разликата между образуваните

дела от 2010 г. до 2016 г. е 1795 броя, а в свършените за същия период е 2136 броя.

Именно с оглед тази тенденция следва да се отбележи, че през отчетния период бяха предприети редица инициативи, целящи промени в законодателството, касаещи подсъдността на делата във ВАС, тъй като съвместяването на функции на първоинстанционен, касационен съд и на върховен съд, извършващ тълкувателна дейност има за последица изключително високо индивидуално натоварване на всички съдии във ВАС. Законодателни промени през 2011 г. доведоха до промяна в подсъдността на някои дела разглеждани от съдиите в Първа колегия на ВАС, а именно на дела по Закона за убежището и бежанците, Закона за собствеността и ползването на земеделски земи и Правилника за прилагането на Закона за собствеността и ползването на земеделски земи. През 2015 г. беше приета промяна на подсъдността на спорове по Закона за енергетиката, също разглеждани от съдиите в Първа колегия.

Промените в законодателството, касаещи подсъдността на делата разглеждани от ВАС като първа инстанция даде възможност на върховните съдии да осъществяват основната си функция, установена в Конституцията на Република България, а именно тълкувателната.

Следва да се обърне внимание и на нарасналия, от 2010 г. до сега, брой образувани и свършени дела по оспорване на подзаконови нормативни актове - дела с особено голям обществен интерес. През 2010 г. общо образуваните във ВАС дела са били 53, а през 2016 г. – 89.

2.3. ПРЕДПРИЕТИ МЕРКИ, С ОГЛЕД ОРГАНИЗАЦИЯТА НА СЪДЕБНАТА ДЕЙНОСТ.

С оглед осигуряване на по-голяма прозрачност в работата на Върховния административен съд през периода в 2010 г. – 2016 г. се предприеха редица мерки в Първа колегия на ВАС.

Високата натовареност на отделенията разглеждащи данъчни дела /първо и осмо/ наложи за срок от два месеца всички постъпления по данъчни дела да бъдат прехвърлени със заповед за разглеждане във второ отделение на Втора Колегия - мярка съобразена с възможността второ отделение да разгледа данъчните дела в по - разумни срокове. Промени се и натовареността на заместника на председателя и ръководител на Първа колегия на ВАС, председателите на първо и осмо отделение в системата за случайно разпределение на делата по касационни данъчни дела. Във връзка с големият брой касационни жалби и частни по Изборния кодекс през 2015 г. заместник председателят на Първа колегия и председателят на четвърто отделение с изрична заповед бяха натоварени на 100 процента в програмата за разпределение на дела. Мярка посредством , която се постигана по - срочно разглеждане на този вид дела. По висока натовареност за заместник председателя и ръководител на Първа колеги на ВАС беше определяна през периода и във връзка с постъпленията на касационни жалби по Закона за обществените поръчки.

При всичко изброено до тук може да се направи извод, че в периода 2010-2016 година основна цел в дейността на ръководството на ВАС е свеждане на пряката работа на съдиите в рамките на нормалната човешкопоносима дейност. Всички усилия бяха насочени към организация, която да осигури спокойствие като едновременно с това се спази поне в прилични рамки достъпа до правосъдие и съответната правна защита на гражданите чрез съдебните актове. Въпреки трудностите, създавани поради липса на активни

законодателни промени, бяха осъществени макар и в недостатъчна степен целите, които бяха поставени в началото на периода.

ПЪРВО ОТДЕЛЕНИЕ

В първо отделение на Върховния административен съд работят общо 11 съдии, като от тях 9 титуляри – Йордан Константинов, Фани Найденова, Здравка Шуменска, Светлозара Анчева, Маруся Димитрова, Милена Златкова, Бисер Цветков, Благовеста Липчева и Мадлен Петрова. Като командирован съдия в отделението продължава да работи съдия Милена Красиминова Славейкова-Рукова, а от средата на годината като командирован съдия работи и съдия Стефка Кемалова от Административен съд -Пазарджик.

През отчетния период председател на отделението е съдия Йордан Константинов.

През 2016г. отделението е разглежда основно дела по Закона за данък добавена стойност, Закона за корпоративното подоходно облагане, Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, както и други нормативни актове, разпределени съгласно заповедите на председателя на ВАС. Отделението участва и в петчленни и седмочленни състави при разглеждане на касационни жалби и протести, както и молби за отмяна срещу решение на тричленни състави на Върховния административен съд.

Съдиите от отделението са разпределени в три състава:

Първи състав: Председател : Здравка Шуменска

Членове: Милена Златкова и Благовеста Липчева,

Пред по-голяма част от година в този състав заседава председателя на отделението Йордан Константинов и от командироването ѝ съдия Стефка Кемалова.

Втори състав: Председател: Светлозара Анчева ;

Членове: Маруся Димитрова и Мадлен Петрова ;

Трети Състав: Председател: Фани Найденова

Членове: Бисер Петров и Милена Славейкова-Рукова

Към 01.01.2016г. в отделението има висящи 814 бр. дела, при висящи към 01.01.2015г. 916дела, 01.01.2014г. 734дела и към 01.01.2013г. 656бр. дела, т.е. налице е известно намаление на броя на висящите дела спрямо 2015г.

През 2016г. в отделението са образувани 1272бр.дела, при образувани през 2015г. 1457бр. дела , при образувани през 2014г. 1 698бр. дела и през 2013г. 1 690бр. дела, ,т.е. и през отчетната година, както и предходната, е налице известно намаляване на образуваните дела през годината, което се обяснява с разпределението на известен брой данъчни дела за разглеждане от второ отделение на ВАС, както и прехвърлянето на делата по приложение на Закона за митниците и Закона за акцизите и данъчните складове за разглеждане също второ отделение на ВАС.

Броят на свършените дела през годината /без петчленни и смесени състави/ е както следва : 1431 броя дела, от които в открито заседание са свършени 980бр. дела, а в закрито са свършени 451бр.дела. Съдиите от отделението са разгледали и приключили 137бр. дела на петчленни състави, 7бр. дела на седмочленни състави и 11бр. дела на смесени състави. Налага се извод, че броят на делата, свършени през 2016г. е сходен на делата, свършени през 2015г.

Анализът на статистическите данни налага изводът, че преобладаващата част от съдебните актове са написани в рамките на един месец – 1270бр. което е с 90бр. по-малко спрямо предходната година. Малка част от съдебните актове са написани за период от един до три месеца – 116 бр., при 88бр. за 2015г., Броят на изготвените в над тримесечен срок са 38броя., като с такива дела е единствено съдия Здравка Шуменска. Причините за просрочието на делата са идентични на тези, посочени в отчетните доклади за предходните отчетни години – сложността и обема на разглежданите от отделението данъчни и митнически дела; необходимостта от познаване на европейското право, в това число и отправяне на преюдициални запитвания по Съда на Европейския съюз. Продължава да е актуален проблемът с разпределянето в отделението на части жалби от материята на трето отделение, както и наличие на висящи дела за издаване на тълкувателни решения по приложението на разпоредби от ДОПК, както и висящи преюдициални спорове в Съда на Европейския съюз, което налага спиране на някои дела на основание чл.229,ал.1,т.4 ГПК във вр. с чл.144 АПК, което води до забавяне в разглеждането им и допълнително натоварване на графика.

Общият брой на свършени дела от отделението е 1587броя, като от тях 1 431бр. на тричленни състави , на петчленен състав 137бр. ; 7бр. седмочленни състави, 11 дела на смесени състави.

Средният брой на свършените дела на съдия от отделението е 158бр. С най-много свършени дела са съдиите Мадлен Петрова и Стефка Кемалова – с по 164бр. свършени дела, следвани от съдия Фани Найденова – 158бр.свършени дела.

Анализът на гореизложеното води до извода, че през 2016г. е налице известно намаление на броя на свършените дела, както за цялото отделение, така и за отделните съдии. Преобладаващата част от делата са

написани в законоустановения едномесечен срок. Зад посочените числа стои положен сериозен труд от страна на всички съдии от отделението, в това число работа в почивните и празничните дни, отделяне от времето за отпуск и това, което следва да бъде посветено на близките и семейството.

Средният срок за насрочване на новопостъпилите дела в отделението е намалял и се движи в рамките от 8 до 10 месеца, което е с около два месеца по-малко от предходната година. С издадената заповед на председателя на съда за броя на разглежданите дела за м.юни 2017г., този срок понастоящем е и по-малък.

През м.септември 2016г. бе въведена поредната нова програма за разпределение на делата. Освен че боравенето с нея изисква повече време, тя както и предходната, не позволява отчитане на вида на делото, неговия обем, сложността на поставените проблеми, броя на жалбите и т.н. Програмата не дава възможност и да се преодолее различието в сроковете, в които се насрочват дела на отделните съдии в отделението /варират от един до няколко месеца/, както и еднотипни или свързани по-между си дела да бъдат разпределени в рамките на един и същ състав за да се избегне противоречива практика. Като положително качество на тази програма следва да бъде посочено, че тя уравнива броя на разпределяните дела между отделните съдии в по-кратки срокове, което беше недостатък на предишните програми.

В отделението работят опитни деловодители и съдебни секретари. През отчетния период в отделение бе разпределена нови правни помощници– Геновева Йончева, Росица Василева и Светлозара Стойнова. Същите проявяват старание и желание в работата си, в резултат на което съдиите са доволни от количеството и качеството на работата им.

През отчетната 2016г. в отделението съществуват добри колегиални отношения. Продължават събиранията за съвместно решаване на спорни

въпроси, които касаят работата на всички. Като цяло проблемите се решават конструктивно в дух на взаимно уважение. Тъй като няма нормативно установена рамка за правното значение на приетото становище или тълкуване на закона от мнозинството, си стига до постановяване на противоречива съдебна практика по някои дела, водеща от своя страна до образуване на производства до издаване на тълкувателни решения.

Анализ на състава съдиите от отделението, броя на свършените дела и прочие през периода 2010г. - 2016г.

2010г.

През 2010г. в отделението са работили десет съдии, разпределени по състави както следва:

1. Виолета Ковачева, Маруся Димитрова, Атанаска Дишева;
2. Здравка Шуменска, Милена Златкова, Емилия Миткова;
3. Светлозара Анчева, Теодора Николова и Искра Александрова

През по-голяма част от годината председател на отделението е Фани Найденова. От 01.12.2010г. председател на отделението е съдия Анна Димитрова. Двамата председатели са влизали на ротационен принцип с отделните съдебни състави.

В отделението има двама правни помощници.

Броят на свършените дела за годината е общо 1 754бр., като от тях 1663бр. са свършени в открито съдебно заседание, а 91бр. са свършени в закрито съдебно заседание.

През годината от отделението е имало двама съдии докладчици по тълкувателни дела.

Съдиите Атанаска Дишева и Искра Александрова са отправили две запитвания до Съда на Европейския съюз в Люксембург.

2011г.

През 2011г. в отделението са работили десет съдии, разпределени по състави както следва:

1. Виолета Ковачева, Маруся Димитрова, Атанаска Дишева;
2. Здравка Шуменска, Милена Златкова, Емилия Миткова;
3. Фани Найденова, Светлозара Анчева и Искра Александрова

Председател на отделението е съдия Анна Димитрова, като същата е разглеждала дела в трите съдебни състави.

След преместването на съдия Атанаска Дишева през м.февруари 2011г. в шесто отделение, броят на съдиите остава девет и се променят съставите.

През месеците януари, февруари и март на 2011г. съдиите от първо отделение са участвали по заместване по график в разглеждането на дела в осмо отделение /бивше 1а/

През годината в отделението има двама съдебни помощници.

Броят на свършените дела през годината е 1499бр., като от тях 296бр. в закрито съдебно заседание, а останалите в открито съдебно заседание.

Съдиите Милена Златкова и Искра Александрова са отправили две запитвания до Съда на Европейския съюз в Люксембург.

Председателят Анна Димитрова е била докладчик по тълкувателно решение.

2012г.

През годината в отделението работят 7бр. съдии – Йордан Константинов, Фани Найденова, Здравка Шуменска, Светлозара Анчева, Маруся Димитрова, Милена Златкова и Искра Александрова.

До пенсионирането си през м.07/2012г. в отделението е работила съдия Виолета Ковачева, а до 01.04.2012г. в същото е заседавал съдия Емануил Митев.

До 10.02.2012г. председател на отделението е съдия Анна Димитрова, а от тази дата съдия Йордан Константинов.

От м.май в отделението е командирована съдия Благвеста Липчева от Административен съд – гр.Варна, а от м.август е командирован съдия Бисер Цветков от Административен съд – гр.Кюстендил.

Разпределението по съдии по състави е както следва:

1. Йордан Константинов, Милена Златкова и Благвеста Липчева;
2. Здравка Шуменска, Маруся Димитрова и Бисер Цветков;
3. Фани Найденова, Светлозара Анчева и Искра Александрова

Броят на свършените дела през годината в отделението е 1587 броя, като от тях 1418 бр. на тричленни състави, на петчленен състав 141 бр.; 10 бр. седемчленни състави, 2 бр. класифицирани дела, едно тълкувателно решение, 15 дела на смесени състави.

Средният брой на свършените дела на съдия от отделението е 176 бр. на съдия.

2013г.

Пред годината в отделението работят 9 съдии - Йордан Константинов, Фани Найденова, Здравка Шуменска, Светлозара Анчева, Маруся Димитрова, Милена Златкова, Бисер Цветков и Благвеста Липчева. До м. септември 2013 г. в отделението е работила съдия Искра Александрова, а след преместването ѝ в трето отделение на ВАС в отделението е разпределена съдия Мадлен Петрова.

През отчетния период председател на отделението е съдия Йордан Константинов.

През отчетния период съдиите работят разпределени в три състава:

1. Йордан Константинов, Милена Златкова и Благвеста Липчева;

2. Здравка Шуменска, Маруся Димитрова и Бисер Цветков;

3. Фани Найденова, Светлозара Анчева и Искра Александрова, а след преместването ѝ съдия Мадлен Петрова.

Общият брой на свършени дела от отделението е 1783 броя, като от тях 1612 бр. на тричленни състави, на петчленен състав 152 бр.; 7 бр. на седемчленни състави, 13 дела на смесени състави.

Средният брой на свършените дела на съдия от отделението е 198 бр. на съдия.

2014г.

През годината в първо отделение на Върховния административен съд работят 10 съдии – Йордан Константинов, Фани Найденова, Здравка Шуменска, Светлозара Анчева, Маруся Димитрова, Милена Златкова, Бисер Цветков, Благовеста Липчева и Мадлен Петрова. Съгласно Заповед № 614 от 26.05.2014 г. на председателя на Върховния административен съд в отделението е разпределена командированият съдия Милена Красиминова Славейкова-Рукова.

През отчетния период председател на отделението е съдия Йордан Константинов.

До м.септември на отчетния период съдиите работеха разпределени в три състава:

1. Йордан Константинов, Милена Златкова и Благовеста Липчева;

2. Здравка Шуменска, Маруся Димитрова и Бисер Цветков;

3. Фани Найденова, Светлозара Анчева и Искра Александрова, а след преместването ѝ съдия Мадлен Петрова.

След разпределението на съдия Славейкова отделението работи в три състава, разпределени както следва:

Първи състав: Председател: Здравка Шуменска

Членове: Милена Златкова и Благовеста Липчева;

Втори състав: Председател: Светлозара Анчева

Членове: Маруся Димитрова и Мадлен Петрова;

Трети състав: Председател: Фани Найденова

Членове: Бисер Петров и Милена Славейкова-Рукова.

Председателят на отделението Йордан Константинов влиза с негов доклад в различните състави.

Броят на свършените дела през годината /без петчленни и смесени състави/ е, както следва: 1516 броя дела, от които в открито заседание са свършени 1091, а в закрито са свършени 425. Съдиите от отделението са разгледали и приключили 137 бр. дела на петчленни състави, 17 на седемчленни състави и 11 дела на смесени състави.

Средният брой на свършените дела на съдия от отделението е 186 бр. /с уточнението, че в бройката влизат делата на председателя Йордан Константинов, който е с 30% натовареност, и тези на съдия Милена Славейкова-Рукова, която работи в отделението от месец юни 2014 г./

2015г.

През годината в отделението работят 9бр. съдии Йордан Константинов, Фани Найденова, Здравка Шуменска, Светлозара Анчева, Маруся Димитрова, Милена Златкова, Благовеста Липчева, Бисер Цветков и Мадлен Петрова. Като командирован съдия в отделението продължава да работи съдия Милена Славейкова – Рукова.

Председател на отделението е Йордан Константинов.

Съдиите в отделението са разпределени в три състава:

1. Здравка Шуменска, Милена Златкова и Благовеста Липчева
2. Светлозара Анчева, Маруся Димитрова и Мадлен Петрова
3. Фани Найденова, Бисер Цветков и Милена Славейкова-Рукова.

Председателят на отделението участва със свои доклад на ротационен принцип в отделните състави.

Броят на свършените дела пред годината /без петчленни и смесени състави/ е 1399бр., от които в открито заседание са приключили 1019бр. дела, а в закрито заседание са приключили 380бр. дела.

Съдиите от отделението са приключили 130бр. дела на петчленни състави, 13бр. дела на седмочленни състави.

ТРЕТО ОТДЕЛЕНИЕ

Настоящият доклад има за основна цел да служи от една страна като обобщителен материал относно правораздавателната дейност, осъществена през изминалата 2016 г. от съдебните състави към Трето отделение при Върховния административен съд, а от друга да отчете тенденциите в дейността на отделението през последните седем години, изпълващи периода на управление на Върховния административен съд в лицето на неговия председател Георги Колев.

Докладът обхваща период на изследване, достатъчен за направата на достоверен и обективен критичен анализ за условията, предизвикателствата и ангажиментите, обуславящи упражняването на правораздавателните правомощия на съдите в отделението, ведно с подпомагащата дейност на съдебната администрация.

Анализът на дейността на отделението е разглеждана при съобразяване с поставените от закона и ръководството на съда водещи начала при изпълнение на служебните задължения на съдиите и съдебните служители, целящи достигането на резултат, гарантиращ ефективно,

навременно, убедително и непротиворечиво административно правораздаване.

Практическите измерения на стратегическите цели на Върховния административен съд, съгласно приетата и изпълнявана Стратегия на Върховен административен съд 2014-2017 г., са целенасочено търсен ориентир и показател за оценяване свършената през годината работа и разкриване на недостатъците при изпълнение на задачите, стратегическите намерения и визията на съда.

Удовлетвореността на гражданите, адвокатите и представителите на административните органи в работата със съдиите и служителите в отделението е друг определящ за годишното представяне на отделението атестат.

От гледна точка на статистиката следва да се посочи, че през изминалата 2016г., Трето отделение на Върховния административен съд за поредна година работи в условията на висока натовареност, както по отношение на общия брой разглеждани първоинстанционни производства, така и по отношение на касационните производства.

При сравнителен анализ с предходни години се констатира принципно сходство като постъпления по отделните видове дела, както и запазен темп на разглежданите производства в условията на първоинстанционност.

Хроничната кадровата необезпеченост на съдийския състав на отделението бе преодоляна през изминалата година, което облекчи и ускори правораздавателния процес. От своя страна, запазването на личния съдебен състав на отделението през годината допринесе и за постигането, респ. запазването на постоянна и предвидима съдебна практика.

II. Съдопроизводство и успеваемост

Благодарение на усилията и професионалната отдаденост на личния състав на отделението, през 2016 г. не бе допуснато увеличаване на общ брой на делата, стоящи за разглеждане през годината – 2900 броя, да доведе до забавяне в правораздавателния процес и компроментиране на ефективния достъп до съд за страните. Налице е осезаем задържащ ефект в съотношението на броя на свършените дела спрямо новообразуваните. Постигнатата близо 93,36 % успеваемост по този показател, изразяваща се в 1619 броя свършени дела и 1734 броя новообразувани в рамките на отчетния период може да се определи като задоволителен резултат. При сравнение с данните от предходната 2015 година, когато бе постигната 106 % успеваемост по този показател, през 2016 г. е налице леко отстъпление до 93,36 %, но тези данни следва да бъдат разглеждани и при съобразяване с изменението в предметната постъпваемост на делата през отчетния период, която ще бъде разгледана по-долу.

По отношение срочното постановяване и изписване на съдебните актове, отделението като цяло имаше за задача да компенсира просрочието на задълженията си по чл. 172, ал. 1 от АПК. Като краен резултат може да се обобщи, че над 70 % от разгледаните по същество 1734 дела са приключени в законовия едномесечен срок. От своя страна 82,14 % от просрочените дела са изписани непосредствено след изтичането на срока по чл. 172, ал. 1 от АПК, процентната тежест на делата просрочени с повече от три месеца е едва 4,49% от общи брой приключени дела през периода.

Следва ясно да се посочи, че забавянето е основно по първоинстанционните спорове, разглеждани от съставите към отделението, които се характеризират с изключителната си разнородност по предмет на

засегнатите правоотношения, сложен фактически състав и обем на доказателствената съвкупност.

През годината няма констатирани каквито й да е било нарушения на служебните или етичните норми за поведение на магистратите, свързани с забавянето при разглеждането на делата или отношението им към работния процес. Изключително от обективен характер са причините, налагащи отдаването на допълнително време и усилия от страна на решаващите състави, които водят от своя страна и до забавяне във времето на съдебното правораздаване.

Трябва да се посочи също така, че върху бързината на съдопроизводството, респ. отлагането във времето на решаването на спора по същество, съществено отражение оказва процесуалното поведение на страните . Може да се обобщи, че неокомплектоването на административните преписки от страна на административните органи и „забавянето“ на страните при отправянето на доказателствени искания към съда са двете основни причини, водещи до отлагане на първоинстанционните дела, разглеждани от отделението.

В тази връзка и като се отчете спецификата на административния процес при разглеждането на първоинстанционни жалби и в частност липсата на концентрирано доказателствено начало, може да се посочи, че съдебните състави бяха поставени пред множество трудности при опитът им за бързо съдопроизводство.

От своя страна, отлагането на делата за събиране на доказателства има и допълнителен негативен ефект, тъй като обективно води до запълване на графици на съставите, а от тук и до изместване назад във времето за разглеждане на постъпващите в съда новообразувани дела.

В състава на отделението е застъпено и наложено разбирането, че следва да се търси баланс между бързото и качествено правосъдие така, че никога да не се стига до прибързано правораздаване.

Определящ фактор за увеличаване на общия брой „висящи“ (нерешени) дела през годината беше тълкувателната дейност на ВАС. Разглеждането през 2016 г. на т.дела № 2/2016 г. на ОСК на ВАС, имащо за предмет въпросът: "При предявени пред адм.съдилища искове по чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ за имуществени вреди от незаконосъобразни наказателни постановления, представляват ли пряка и непосредствена последица по смисъла на чл. 4 от този закон изплатените адвокатски възнаграждения в производството по обжалването и отмяната им", както приключилото пред 2016 г. т.дело № 2/2015 г., имащо за предмет приемане на тълкувателно решение по въпроса: "Подлежат ли на обезщетяване по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ вредите, причинени на граждани и на юридически лица при или по повод изпълнението /действието/ на подзаконов нормативен акт в периода, преди той да бъде отменен като незаконосъобразен или обявен за нищожен", бяха причина множество дела да бъдат спрени до разрешаването на споровете в практиката.

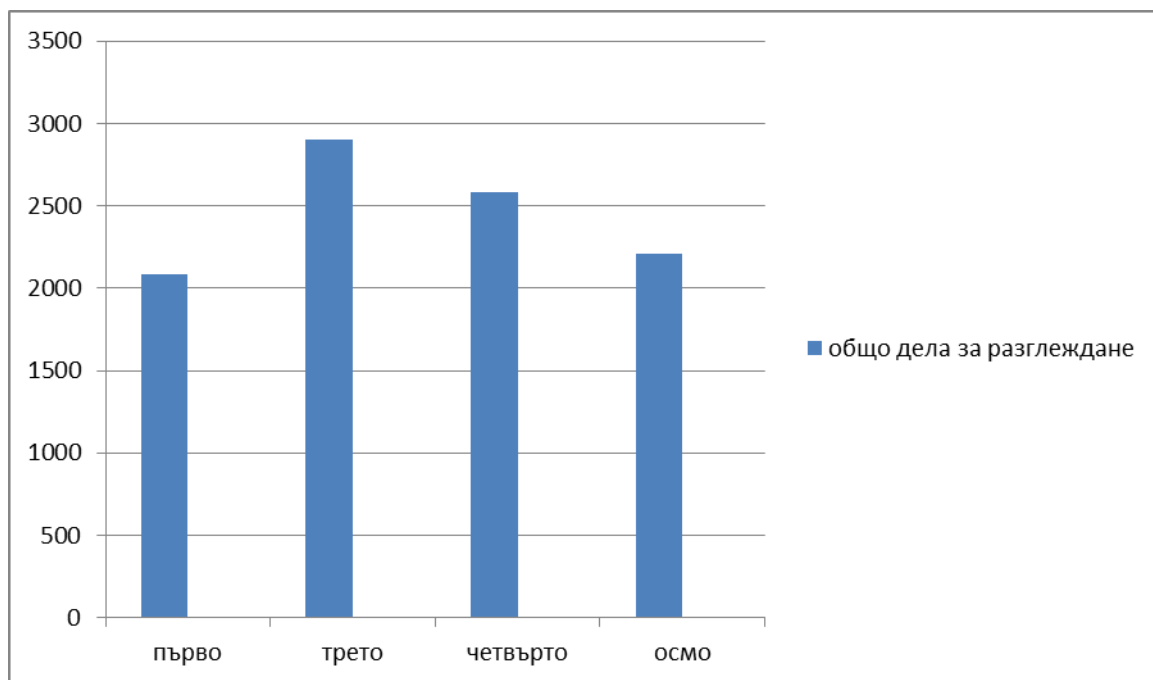
III. Обща натовареност

Видно от приложената към доклада служебно изготвена статистика, през 2016 г. на съдиите в отделението са разпределени средно около 150-160 новообразувани дела, а свършените такива, за съдиите с пълна натовареност в системата за случаен избор, е около 145 дела за 2016 г.

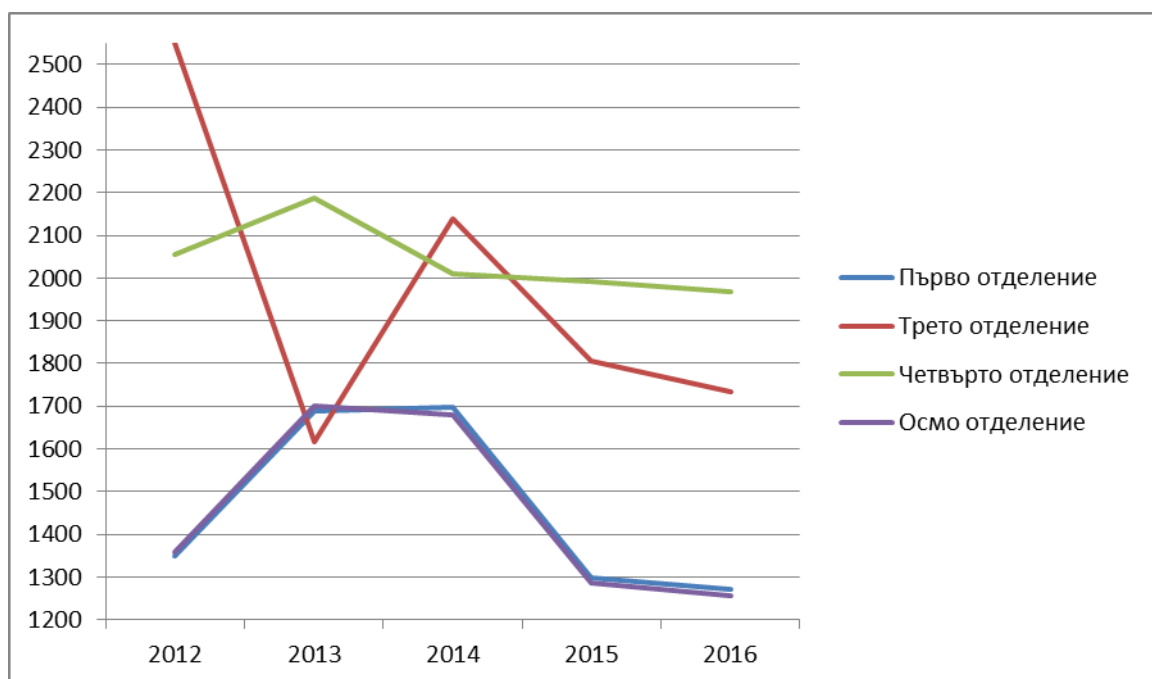
Тези показатели макар да са сходни с показателите на съдиите в другите отделения, следва да се разглеждат и при съобразяване на факта, че

в преобладаващата си част докладваните от съдиите в отделението дела са първоинстанционни.

На графиките по-долу ясно може да се види, че общата натовареност на отделението е най-висока като общ брой на разглежданите през годината дела – 2900 при запазен тренд на новопостъпилите дела

Графика 1

Графика 2: данните отчитат броя на новообразуваните дела през 2016г.

IV. Тенденция на годишната натовареност

Изминалата 2016 г. бе белязана от преимуществено постъпващите дела, свързани с приложението на Закона за отговорността на държава и общините за вреди (ЗОДОВ).

По силата на Тълкувателно постановление № 2 от 19.05.2015 г. на ВКС по тълк. д. № 2/2014 г., ОСГК и Първа и Втора колегия на Върховния административен съд, към административните съдилища през 2015 г. и 2016 г. бяха насочени множество искиви производства, имащи за предмет: искиве за вреди от незаконосъобразни наказателни постановления, действия и бездействия по налагане на административни наказания, включително и такива за присъждане на разноски в производството по обжалване; искиве за вреди от нарушение на права на граждани, свързани с равенство в третирането, причинени от незаконни актове, действия или бездействия на държавни органи и длъжностни лица; искиве за вреди от недопускане на възстановен държавен служител да изпълнява съответната длъжност; искиве за вреди от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на органите по изпълнение на наказанията при и по повод изпълнение на наказанията лишаване от свобода и пробация, или задържане с мярка за неотклонение задържане под стража.

Относно производствата по ЗОДОВ следва да се отбележи, че те се отличават като дела с висока правна и фактическа сложност, засягащи практически всяка една от областите на материалното административно право. Особено внимание изискват онези дела, по които искът за обезвреда е съединен от оспорване на актове, чийто контрол за законосъобразност иначе не е обхванат от материалната компетентност на отделението – например вреди от актове, уредени в Закона за здравето, Закона за устройство на територията, Закона за кадастъра и имотния регистър, Закона

за защита от дискриминация, Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и др.

Тази всеобхватност на исковите производства, поставя и налага на съдиите в отделението да работят в условия на повишено внимание относно нормативните промени във всяка една област на правото, респ. да следят и съобразяват поддържаната или изменена съдебната практика в различни области на административното и гражданско материално и процесуално право.

Производствата, свързани с оспорвания на отчуждителните решения на Министерския съвет на Република България, бележат тенденция за намаляване от началото на отчетния период до степен на липса на такива дела към края на периода. Ако през 2015 г. бе поставен за разрешаване въпросът за законосъобразността на Решение № 438 от 12.06.2015 г. на Министерски съвет на Република България за отчуждаване на имоти и части от имоти - частна собственост, за държавна нужда за изграждане на обект "Път II-18 „Софийски околовръстен път“ от км 0+780 до км 6+300“ и обект "Път II-18 „Софийски околовръстен път“ от км 0+780 до км 6+300 – изместване и реконструкция на съоръжения на други ведомства“ на територията на Столична община, област София, то неиздаването през 2016 г. на отчуждителни решения с подобни параметри на мащабност и многобройност на отчуждените имоти доведе до отпадането на Закона за държавната собственост (ЗДС) като основно разглеждан закон в отделението. На практика ЗДС предизвиква правни спорове най-често по приложението на чл. 80 – изземване на държавни имоти.

Законът за общинската собственост (ЗОС) и Законът за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА) през отчетния периода също остават определящи за натовареността на отделението. Касационните производства по дела, свързани с оспорването на нормативни

административни актове, приемани от общинските съвети, делата, свързани с разпореждането, управлението и защитата на общинското имущество формират главното ядро на съдебните спорове ЗОС и ЗМСМА.

Налице е леко намаление при постъпленията на делото по Закона за убежищата и бежанците (ЗУБ), но предизвикателствата във връзка с разглеждането им остават като цяло непроменени.

Не многобройни, но с изключителна доказателствена и правна сложност са делата по приложените на Закона за водите, Закона за нотариусите и нотариалната дейност, Закона за биологичното разнообразие и Закона за културното наследство. Процесуалните предизвикателства при разглеждането на този род дела, обусловени от характера на засегнатите обществени отношения и обезпечаване на правото на участие на многобройни, а понякога и трудно определяеми заинтересованите страни, наред със значителния доказателствен материал и терминологично-понятна система, ползвана в приложените документи, превръща тези спорове в професионално предизвикателство.

През 2016 г. съдиите Ваня Пунева и Таня Куцарова участваха като лектори в редица семинари, чийто предмет бе свързан с правоприлагането на ЗОДОВ, ЗДС, ЗОС и ЗМСМА. Съдията Светлана Борисова и съдията Панайот Генков, участваха и като докладчици съответно по т. дело № 2/2015 г. и № 2/2016 г. на Общото събрание на колегиите във ВАС.

Съдия Светлана Борисова бе определена като докладчик по т.дело № 2/2015 г. на ВАС имащо за предмет уеднаквяването на съществуваща противоречива съдебна практика по въпросът „Подлежат ли на обезщетяване по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ вредите, причинени на граждани и на юридически лица при или по повод изпълнението /действието/ на подзаконов нормативен акт в периода, преди той да бъде отменен като незаконосъобразен или обявен за нищожен?“

През 2016 г. бе образувано и т. дело № 2/2016 г. на ОСК на ВАС с докладчик съдия Панайот Генков, относно спора: „При предявени пред адм.съдилища иски по чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ за имуществени вреди от незаконосъобразни наказателни постановления, представляват ли пряка и непосредствена последица по смисъла на чл. 4 от този закон изплатените адвокатски възнаграждения в производството по обжалването и отмяната им“.

V. Личен състав

1. Съдийски състав

През годината титулярния съдийски състав на отделението включваше 12 съдии: Ваня Пунева, Панайот Генков, Галина Христова, Жанета Петрова, Таня Куцарова, Искра Александрова, Албена Радославова, Светлана Борисова, Пламен Петрунов, Румяна Лилова, Юлиан Киров и Мира Райчева. Съставът на отделението бе попълнен до пълния си състав от 13 съдии в края на 2016 г. с постъпването на съдия Любомир Гайдов

Трябва да се посочи, че 2016 г. е първа, от три поредни година, през която отделението работи в пълен съдийски състав. Кадровото попълване на отделението бе от ключова важност за преодоляването на множество производствени дефицити в работата на отделението, поставящи на изпитание професионалната отдаденост и подготвеност на съдиите.

Трябва да се отчете, че по причина на временна нетрудоспособност, целеви отпуски и заместване на отсъстващи съдии се наложи известна реорганизация при разглеждането на делата. Наложилото се пренасрочване на делата в тази връзка имаше своето отражение и за увеличената бройка висящи дела за 2016 г.

2. Съдебна администрация

2.1 Съдени помощници

През годината работата на съдебните състави на отделението бе активно подпомогната от петимата съдебни помощници. Изградените с времето професионални умения и натрупан опит при колегите от отдел „Съдебни помощници“ изключително допринесе за улесняването и облекчаването работата на съдебните състави, както от гледна точка на подготвените като брой и качество проекти на съдебни актове, така и от гледна точка времето за изготвяне на мотивите към постановените решения.

Подготовката на всеки съдебен помощник и овладяването на проблематиката на материята, разглеждана в отделението, е дълъг процес, изискващ целенасочени и взаимни усилия както от страна на съдиите, водещи този процес, така и от страна на помощниците, подпомагащи тяхната работа. В практиката се е наложило разбирането, че помощниците започват да подпомагат ефективно и пълноценно работата на съответния състав или съдия между първата и второто година от постъпването си в отделението. След този първоначален встъпителен период, обучаващия/те съдия/и могат да разчитат и да очакват от съдебния помощник, че вложеното от тяхна страна време в неговото обучение, че облекчи в един по – дълъг период от време тяхната работа.

Запазването на личния състава на помощниците през годината имаше благоприятно отражение за по-доброто взаимодействие между отделните състави и разпределените към тях помощници.

2.2 Съдебни секретари

По редица причини, звеното „Съдебни секретари“ при отделението в кадрови план бе изцяло подменено в края на 2016 г. Тази промяна обаче не повлия съществено на работата на съдебните състави и нормалното

водене на процеса. Новопостъпилите служители бързо и своевременно овладяха спецификата на работа в отделението като успешно допринасят за по-доброто представяне на отделението. Все пак може да се препоръча към ръководството на съда, новопостъпилите или преназначените служители в съда да преминават първоначално и целенасочено обучение, което да направи по – плавен процеса на приемственост между служителите.

2.3 Деловодители

Деловодството на отделението при непопълнен и променлив личен състав до май 2016 г. успя да продължи за поредна година доброто си представяне и срочното изпълнение на задълженията си въпреки високата натовареност на отделението.

Огромна роля за положителния облик и оценка на клиентите на съда за работата на отделението се дължи именно на отзивчивото, добронамерено, точно и срочно изпълнение на служебните задължение от страна на личния състав на деловодството.

V. Обобщени показатели за натовареността на отделението за периода 2010 – 2016 г.

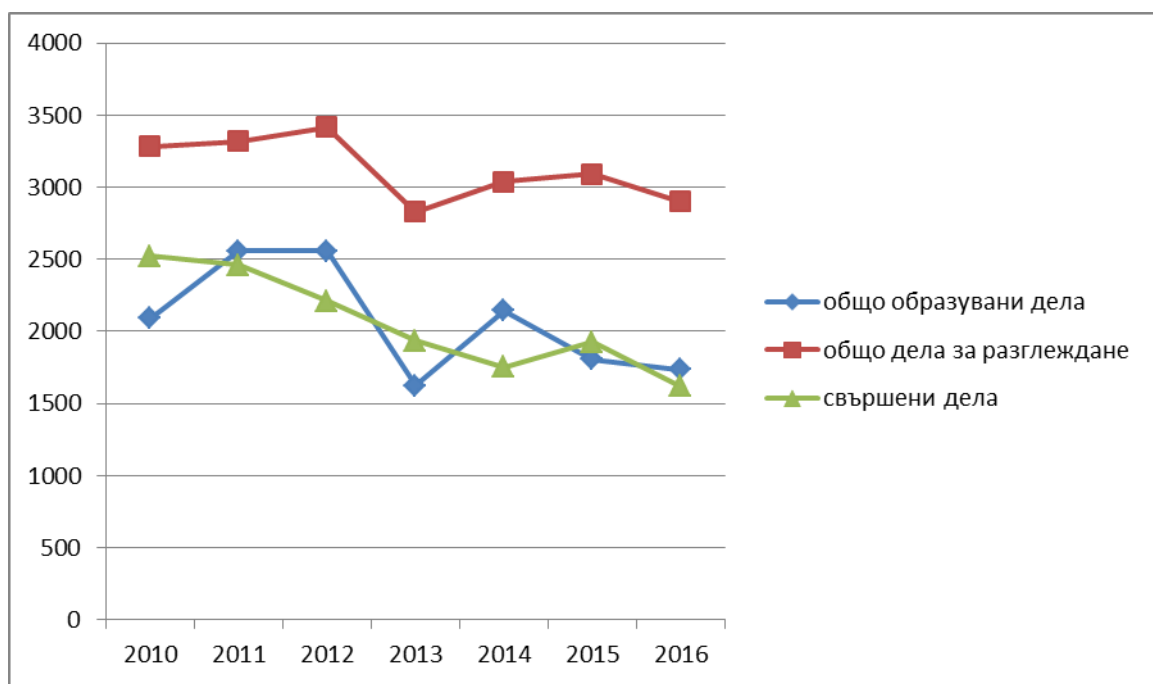
Изключително интересни и показателни са данните за дейността на отделението в периода 2010 г. – 2016 г. За период от 7 години, съставите на Трето отделение разгледаха и се произнесоха по общо 14430 дела или средно по 2061 дела на година.

Промените в материалната компетентност на отделението, въведени от ръководството на ВАС в началото на мандата на председателя Георги Колев, имаха благоприятен ефект върху разпределението на общата количествена тежест на постъпващите дела в отделението.

Навременно бяха отчетени промените в обществените отношения, свързани с несрещан исторически бежански натиск, изграждането на множество национални обекти и масовото участие на земеделски производители в схемите за подпомагане по реда на ЗПЗП. Промените в тези отношения, регулирани от закони от компетентността на отделението - актове по ЗУБ, отчуждавания по реда на ЗДС, откази от подпомагане по ЗПЗП, наложиха преразпределение на материята на отделението и неговото разтоварване. Поемането на общата тежест на обема на постъпления на частни жалби в предметния обхвата на ЗОС, ЗМСМА, ЗОДОВ и ЗДС, в отделенията при Първа колегия на ВАС, както и отпадането на ЗПЗП като ангажимент на отделението, могат да се определят като навременни и уместни действия от страна на ръководството на ВАС

Като резултат от предприетите оперативни управленски мерки, след отчетеното постоянно завишаване на постъпленията на делата в отделението в периода 2010-2012г., когато бе достигната връхна точка на натовареност от 3417 дела за разглеждане, последва естествена тенденция за намаляване на натовареността до нормални, поносими и професионално справедливи нива на натовареност, както следва: през 2013 г. – 2829 дела; 2014 г. – 3037 дела; 2015 г. – 3091 дела и 2016 г. – 2900 дела.

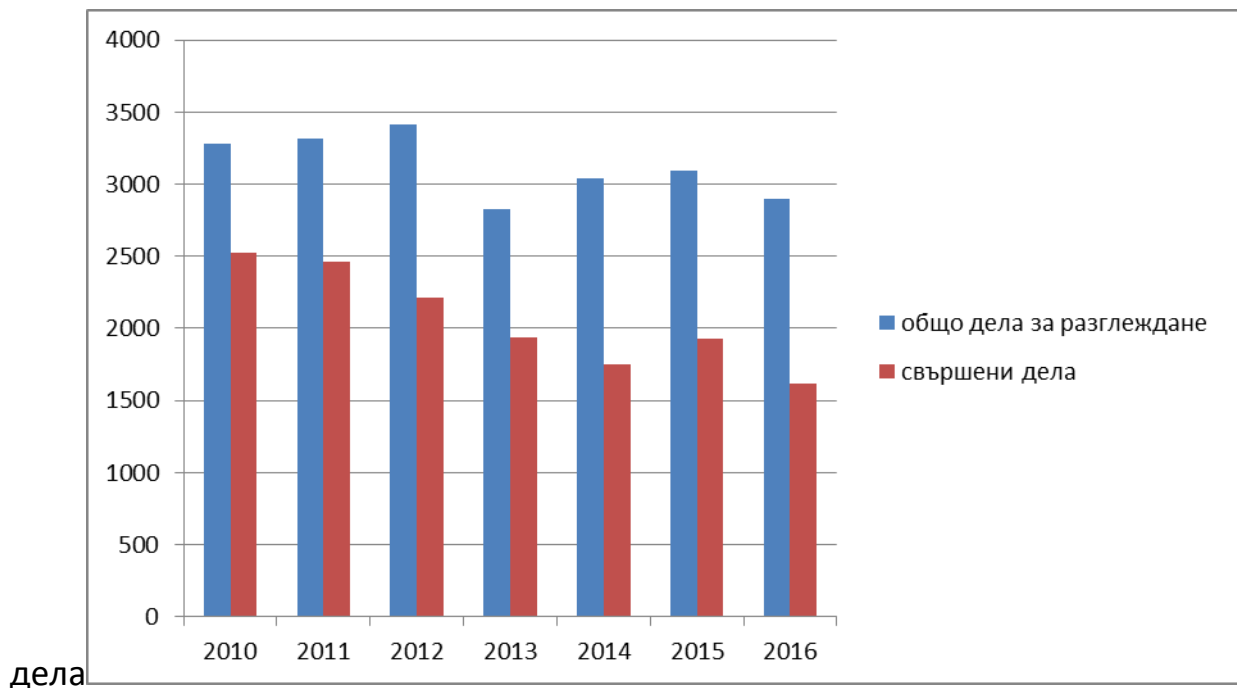
Графика 3: Обща статистическа справка за натовареността в периода 2010-2016 г.

Трябва да се обърне внимание, че през отчетния седемгодишен период, съставите при Трето отделение посрещнаха редица професионални предизвикателства, довели и до едно постоянно съотношение на свършените спрямо висящите дела през годините.

От перспективата на времето, може да се обобщи, че множеството спорове по тълкуването и прилагането на закони от компетентността на Трето отделение, доведоха до спиране или отлагане при решаването на значителен брой дела всяка година. Тук е мястото да се посочи, че за последните седем години бяха допуснати и се разгледаха общо осем тълкувателни спора, чието разрешаване имаше съществено значение за работата на отделението.

Графика 4: Данни за съотношението общо дела за разглеждане/брой свършени

Тези спорове бяха:

✓ Тълкувателно решение № 5 от 20.07.2010 г. на ВАС по т. д. № 2/2010 г., докладчик съдията Пенка Иванова, относно спора дали решенията на Министерския съвет на Република България, издадени при несъобразяване с изискването на чл. 34б от Закона за държавната собственост да бъде посочено името на действителния собственик на отчуждавания имот, са незаконосъобразни;

✓ Тълкувателно решение № 7 от 25.11.2010 г. на ВАС по т. д. № 3/2010 г., докладчик съдията Ваня Пунева относно спора дали участието на прокурор в първоинстанционните съдебни производства по чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, които се разглеждат по реда, установен в Административнопроцесуалния кодекс, е задължително;

✓ Тълкувателно решение № 2 от 16.04.2013 г. на ВАС по т. д. № 4/2011 г., докладчик съдията Бисерка Коцева относно спора дали е

допустим.съдебен контрол на решенията на общинските съвети по чл. 21, ал. 1, т. 6 от Закона за местното самоуправление и местната администрация;

✓ Тълкувателно постановление № 2 от 19.05.2015 г. на ВКС по тълк. д. № 2/2014 г., ОСГК и Първа и Втора колегия на Върховния административен съд, докладчик съдията Таня Куцарова и Лиляна Папазова, касаещо подсъдността на редица искиви производства;

✓ Тълкувателно решение № 3 от 23.03.2015 г. на ВАС по т. д. № 6/2014 г., ОСС, I и II колегия, докладчик съдията Галина Христова относно приложението на § 1а, т. 4 ДР на ЗДС;

✓ Тълкувателно решение № 8 от 11.12.2015 г. на ВАС по т. д. № 1/2015 г., ОСС, I и II колегия, докладвано от съдията Ваня Пунева относно спорът дали актовете, издавани от органите на Разплащателната агенция – Държавен фонд "Земеделие", по чл. 26, ал. 1, т. 3 и чл. 33 от Наредба № 9 от 03.04.2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка "Създаване на стопанства на млади фермери" по Програмата за развитие на селските райони за периода 2007–2013 г., са индивидуални административни актове и подлежат на съдебен контрол по реда на АПК, както и относно спора - допустим ли е съдебен контрол на заповедта на министъра на земеделието и храните, издадена на основание чл. 16г, ал. 4 от Наредба № 105 от 22.08.2006 г. за условията и реда за създаване, поддържане, достъп и ползване на Интегрираната система за администриране и контрол, с която се одобрява окончателният специализиран слой "Площи в добро земеделско състояние“;

✓ Тълкувателно решение № 2 от 27.06.2016 г. на ВАС по т. д. № 2/2015 г., ОСС, I и II колегия, докладвано от съдията Светлана Борисова относно вредите, причинени на граждани и на юридически лица при или по повод изпълнението / действието/ на подзаконов нормативен акт в периода,

преди той да бъде отменен като незаконосъобразен или обявен за нищожен, не подлежат ли на обезщетяване по реда на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ;

✓ През 2016 г. бе образувано и т. дело № 2/2016 г. на ОСК на ВАС с докладчик съдия Панайот Генков, относно спора: „При предявени пред адм.съдилища искиове по чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ за имуществени вреди от незаконосъобразни наказателни постановления, представляват ли пряка и непосредствена последица по смисъла на чл. 4 от този закон изплатените адвокатски възнаграждения в производството по обжалването и отмяната им“.

Наред с наличието на множество тълкувателни спорове, друго основно предизвикателство пред отделението бе кадровата подмяна на съдийския състав за последните седем години. На практика, към настоящия момент единствено съдиите Ваня Пунева, Галина Христова и Таня Куцарова продължават работата си в отделението.

Наред с наличието на множество тълкувателни спорове, друго основно предизвикателство пред отделението бе кадровата подмяна на съдийския състав за последните седем години. На практика, считано от 2010 г. към настоящия момент единствено съдиите Ваня Пунева, Галина Христова и Таня Куцарова продължават работата си в отделението.

През 2010 г. отделението правораздаваше в състав от 13 съдии. До 01.06.2010 г. съдебните състави включваха:

I-ви състав: Николай Урумов , Сребрина Христова,Йорданка Костова и Еманоил Митев;

II- ри състав: Веселина Кълова,Галина Христова и Тодор Петков

III-ти състав. Пенка Иванова, Кремена Хараланова и Таня Куцарова

IV-ти състав: Пенка Гетова, Ваня Пунева и Йовка Дражева,

След 1 юни 2010 г. от състава на отделението излезе съдия Кремена Хараланова поради преминаване в IV отд. на ВАС, а от същата дата в състава като председател на отделението до 30 ноември 2010г. работеше съдия Аделина Ковачева. След преместването на съдия Ковачева към IV отд. на ВАС, в състава на отделението и като негов председател постъпи съдия Бисерка Коцева. В началото на декември 2010г. в трето отделение постъпи съдия Панайот Генков на мястото на съдия Тодор Петков.

През 2011 година броят на съдиите в отделението бе намален поради пенсионирането на съдиите Пенка Иванова и Веселина Кълова. До пенсионирането на съдия Иванова (края на юни 2011 г.) в отделението правораздаваха 4 състава, а от септември 2011 г. и поради пенсионирането на съдия Кълова - три съдебни състава:

I-ви състав: Бисерка Коцева, Пенка Гетова, Сребрина Христова и Еманоил Митев;

II-ри състав: Николай Урумов, Йорданка Костова, Панайот Генков и Таня Куцарова;

III-ти състав: Ваня Пунева, Галина Христова и Йовка Дражева.

В състава на отделението с 10 % участие е правораздавала и зам.-председателят на ВАС съдия Венета Марковска.

През 2012 година състава на отделението продължава да бъде непопълнен с 11 действащи съдии, включително председателя на отделението Бисерка Коцева. В състава на трето отделение от 13 януари 2012 г. бе разпределена съдия Жанета Петрова, като от същата дата от състава на отделението излезе съдия Еманоил Митев. В края на годината - от 11.10.2012 г. от състава на отделението излезе съдия Йовка Дражева, През годината в работата на отделението се включиха и съдиите Светослав Славов и съдия

Светлана Борисова, в качеството си на командировани във ВАС административни съдии.

Динамиката и недостатъчния съдебен състав определиха и честа промяна в действащите състави през 2012 г.

През 2013 г. към отделението са правораздавали общо 15 съдии, формиращи четири постоянно действащи тричленни съдебни състава. В този период към състава на отделението се присъединиха съдиите Анелия Ананиева, Искра Александрова и Петър Стоянов. Анелия Ананиева участва в състава на отделението в периода от края на месец април до месец юни 2013 г., когато бе преразпределена към V отделение на ВАС, а считано от месец септември към състава на отделението бе разпределена Искра Александрова. Петър Стоянов е част от състава на отделението, считано от месец март 2013 г.

През месец април досегашният председател на отделението - Бисерка Коцева, бе освободена поради пенсиониране, като за ръководител на отделението, считано от 19.04.2013 г., бе назначена съдия Ваня Пунева.

След установяването на постоянния състав на отделението към месец септември в същото се формираха и следните съдебни състави:

I-ви състав: Николай Урумов, Панайот Генков и Албена Радославова;

II-ри състав: Йорданка Костова, Жанета Петрова и Искра Александрова;

III-ти състав Пенка Гетова, Сребрина Христова и Петър Стоянов;

IV-ти състав: Галина Христова, Таня Куцарова и Светлана Борисова.

През 2014 година, настъпиха поредни промени в съдийския състав на отделението. След дългогодишна практика като съдии във Върховния административен съд бяха освободени поради навършване на пенсионна възраст съдиите Николай Урумов и Пенка Гетова. Продължителен период от

време, поради временна нетрудоспособност, през годината отсъства съдия Панайот Генков. От началото на годината бе прекратено и командироването на съдия Петър Стоянов във ВАС.

През годината към състава на отделението се присъединиха съдиите Емилия Георгиева и Пламен Петрунов. В края на 2014 г. отделението бе временно подпомогнато и от съдиите Милена Славейкова и Мадлен Петрова, чиято помощ бе от изключителна важност с оглед затрудненията по окомплектоване на съставите на отделението, които се появиха по повод допълнително настъпила временната нетрудоспособност на някои от титулярите на съставите.

През 2015 г. титулярния съдийски състав на отделението включваше 14 съдии: Ваня Пунева, Сребрина Христова, Йорданка Костова, Панайот Генков, Галина Христова, Жанета Петрова, Таня Куцарова, Искра Александрова, Албена Радославова, Светлана Борисова, Емилия Георгиева, Пламен Петрунов, Румяна Лилова и Мира Райчева.

Поради навършване на пенсионна възраст от този състав на отделението през годината напуснаха съдия Сребрина Христова и съдия Йорданка Костова. Продължителен период от време, поради временна нетрудоспособност, през годината отсъстваха съдиите Панайот Генков, Жанета Петрова и Искра Александрова. Към състава на отделението се присъединиха съдиите Румяна Лилова и Мира Райчева. За справянето с високата натовареност на отделението и заместване на отсъстващи съдии, към отделението работиха и съдии от други отделения. Това са съдиите Йордан Константинов, Аглика Адамова, Василка Шаламанова, Весела Павлова, Милена Славейкова, Диана Гърбатова, Мария Радева, Петя Желева и Светослав Славов.

Трябва да се посочи, че 2015 г. беше трета поредна година, през която отделението работеше в непълен съдийски състав и в условията на увеличаваща се натовареност, която от своя страна продължаваше да е сред най-високите в съда.

Ретроспекцията по отношение на съдийския състав установява по категоричен начин, че подмяната на състава на отделението поради пенсиониране или преместване наред с положителните си страни, бе съпроводено и от естествен процес на навлизане и специализация от новопостъпилите съдии, изискващ време и оправдаващ известните забавяния при решаването и разглеждането на делата.

VII. Заключение

Може да се обобщи, че постигнатите от отделението като цяло резултати в работата му през периода 2010 г. – 2016 г. и в частност през отчетната 2016 г. са съществени, плод на съвместните усилия на съдийския състав и съдебните служители. Професионалните и служебни предизвикателствата във времето бяха амбициозно, всеотдайно и успешно в крайна сметка преодолени от състава на отделението. Отстояването на лични позиции и намирането на общи решения, макар и често свързано с напрежение в работата, винаги е носело ползотворен резултат и е допринасяло за развитието на правото и административното правораздаване в сферата на АПК, ЗОДОВ, ЗДС, ЗОС, ЗМСМА, ЗПЗП, ЗННД, ЗКН, ЗУБ, ЗГР и предоставянето на административни услуги.

Направената равносметка за изминалия отчетен период дава повод за извод, че при запазване на личния състав на отделението за в бъдеще, ще може да бъде постигнато още по – добро ниво на организация на

съдопроизводството и още по – качествено правораздаване. Навременното, предвидимо, непротиворечиво и убедително разрешаване на споровете, както и до сега, ще остане приоритет в работата на отделението.

ЧЕТВЪРТО ОТДЕЛЕНИЕ

През 2016 година четвърто отделение на Върховния административен съд е работило в състав от 13 съдии, разпределени в 4 съдебни състава.

През отчетния период председател е била Мариника Чернева.

Работата на отделението е организирана в четири постоянни състава, в които работят съдиите както следва: Нина Докторова, Татяна Хинова и Красимир Кънчев; Аделина Ковачева, Кремена Хараланова и Бисерка Цанева; Галина Матейска, Тодор Петков и Светослав Славов; Диана Гърбатова, Марио Димитров и Добринка Андреева. Председателят на отделението е заседавал във всички състави. Командирован за работа в отделението е бил съдията Светослав Славов. През отчетния период не са направени кадрови промени в отделението и промени в съдебните състави. Към отделението работят пет съдебни помощници - Ралица Рачкова, Асен Мингов, Мая Сукнарова, Мария Колева и Росен Лумбарски. Отделението през 2016 година е работило с четирима съдебни секретари и четири съдебни деловодители, разпределени по състави.

Към 01.01.2016 година в отделението е имало 616 бр. висящи дела, в сравнение с 645 бр. висящи дела за 2015 година, т.е. с 29 дела по - малко.

От справка за дейността на ВАС през 2016 год. е видно, че през отчетната година новообразувани в отделението са 1969 дела. По брой на новопостъпили и свършени дела през 2016 год. четвърто отделение се

нарежда на второ място във Върховния административен съд след второ отделение.

Следва да се има предвид, че отделението разглежда предимно първоинстанционни дела, с фактическа и правна сложност, поради което се слушат показания на свидетели, назначават се експертизи. За голям брой от делата /ЗОП и ИК/ са регламентирани изключително кратки срокове за разглеждане.

През 2016 година общо образуваните дела са 2585 бр. От тях в открити заседания са били 961 бр. дела, 838 бр. в закрити заседания и висящи дела са останали 786 бр.

За 2016 година съдиите от четвърто отделение на ВАС са свършили общо 188 дела на петчленен състав и 19 дела на седемчленен състав. Образувани са 2 административнонаказателни преписки и дела на смесени състави между Върховния касационен и Върховния административен съд, по които 12 дела са с докладчици съдии от отделението. Годишната натовареност по брой свършени дела на съдия от отделението през годината възлиза на около 153 дела.

През отчетния период съдиите от четвърто отделение са изготвили съдебните си актове в срок до един месец - 1720 бр., 76 бр. са били изготвени до 3 месеца и само 2 акта са извън тримесечния срок.

Свършените дела по съдии от четвърто отделение на ВАС могат да се видят от справката за дейността на ВАС. Видно е, че най - голям е броят на делата, решени от Тодор Петков - 160 бр., Нина Докторова и Марио Димитров са с по 158 бр., Галина Матейска – 156 бр., Бисерка Цанева – 154 бр., Татяна Хинова – 153 бр., Аделина Ковачева – 152 бр., Кремена Хараланова и Красимир Кънчев са с по 151 бр., Добринка Андреева – 147 бр., Светослав Славов – 145 бр., Диана Гърбатова – 143 бр., Мариника Чернева с 99 бр. и Румяна Монова с 27 бр. дела.

Нина Докторова и Добринка Андреева са съдиите в отделението без просрочени дела, Аделина Ковачева и Тодор Петков имат по едно просрочено дело, Красимир Кънчев – 2 просрочени дела, Галина Матейска – 3 просрочени дела, Диана Гърбатова и Татяна Хинова с по 4 просрочени дела, Кремена Хараланова с 5 просрочени дела.

През 2016 година в отделението са разглеждани основно дела по Закона за подпомагане на земеделските производители – 259 бр., Изборния кодекс – 250 бр., Закона за обществените поръчки – 236 бр., Закона за защита на конкуренцията – 50 бр.; Закона за енергетиката – 65 бр.; Закона за концесиите – 5 бр., дела с материя търгове – 64 бр., дела за земеделски земи – 41 бр., заповеди на министри – 193 бр. и др., разгледани са дела с предмет отмени и по реда на АПК, ЗПСК, ЗОС, реституционните закони, частни жалби – 591 бр. Делата в отделението се характеризират с много голяма фактическа и правна сложност. Съобразно специалните разпоредби на ИК и ЗОП срокът за разглеждане на тези дела пред ВАС е изключително кратък - 3-дневен, респективно - месечен. Следва да се отбележи, че в голямата си част процедурите, предмет на тези дела, са свързани с европейско финансиране по различни оперативни програми, с крайни срокове за усвояване на средствата, налагащи бързо и срочно приключване на делата. Поради големия икономически и обществен интерес и с оглед бързината на тези производства същите са насрочвани и разглеждани незабавно, като по - голямата част са приключвани в регламентирания срок, независимо от запълнения график на съдиите от отделението.

Следва да се подчертае сравнително малкият брой отложени дела в отделението. Основната причина за отложените дела, когато има такива, е нередовната процедура по призоваването, както и с оглед предимно първоинстанционните съдебни производства за събиране на доказателства, назначаване на експертизи и т. н. В касационното производство отлагането

на делата е много рядко явление. До голяма степен това се дължи на добрата предварителна подготовка по делата от страна на съдиите докладчици и на председателите на съдебните състави преди съдебното заседание.

Стремежът е срокът за приключване на едно първоинстанционно дело в отделението средно да е от 3 до 5 месеца от образуването му, а делата, които съдът разглежда като касационна инстанция - около до 3 месеца, считано от датата на образуването им. Макар с оглед увеличение броя на делата, както и кратките срокове, определени от законодателя по ЗОП и ИК, се забелязва тенденция за насрочването на част от делата в по - дълги срокове, което съответно оказва значение и за крайните срокове за приключване на съдебните производства.

Характерно за работата в отделението е, че наред с голямото постъпление на дела, по - голямата част от тях са първоинстанционни, с голям обществен интерес, бързи - с оглед спецификата на производствата, с характерна фактическа и правна сложност. Отделно от това трябва да се обърне внимание на изключително сложната материя, разпределена в отделението, а именно делата по ЗЗК, ЗЕ, ЗОП, както и големия обем нормативни актове, с които борави отделението, което налага по - дълго време за проучване на делото, произнасяне и изготвяне на съдебния акт.

Разгледани по години, делата в отделението са се променяли по материя и брой, като най - голям дял са имали тези по Изборния кодекс, както следва: за 2010 година - 7 бр., за 2011 година - 241 бр., за 2012 година - 107 бр., за 2013 година - 83 бр., за 2014 година - 146 бр., за 2015 - 211 бр. и за 2016 - 250 бр. Не по - малко са делата по Закона за обществените поръчки, както следва: за 2010 година - 402 бр., за 2011 година - 540 бр., за 2012 година - 465 бр., за 2013 година - 543 бр., за 2014 година - 524 бр., за 2015 - 354 бр. и за 2016 - 236 бр. Жалбите по Закона за енергетиката са както

следва: за 2011 година – 18 бр., за 2012 година – 61 бр., за 2013 година – 394 бр., за 2014 година – 273 бр., за 2015 – 345 бр. и за 2016 – 65 бр.; по Закона за защита на конкуренцията - за 2010 година – 77 бр., за 2011 година – 54 бр., за 2012 година – 55 бр., за 2013 година – 42 бр., за 2014 година – 47 бр., за 2015 – 49 бр. и за 2016 – 50 бр.; по Закона за концесиите - за 2010 година – 13 бр., за 2011 година – 13 бр., за 2012 година – 3 бр., за 2013 година – 13 бр., за 2014 година – 4 бр., за 2015 – 6 бр. и за 2016 – 5 бр.; разгледани са жалби срещу проведени търгове - за 2010 година – 90 бр., за 2011 година – 87 бр., за 2012 година – 57 бр., за 2013 година – 109 бр., за 2014 година – 91 бр., за 2015 – 85 бр. и за 2016 – 64 бр.; по ЗСПЗЗ - за 2010 година – 760 бр., за 2011 година – 567 бр., за 2012 година – 323 бр., за 2013 година – 88 бр., за 2014 година – 61 бр., за 2015 – 64 бр. и за 2016 – 41 бр. Разгледани са жалби срещу заповеди на министри, както следва: за 2010 година – 18 бр., за 2011 година – 40 бр., за 2012 година – 56 бр., за 2013 година – 44 бр., за 2014 година – 32 бр., за 2015 – 25 бр. и за 2016 – 193 бр. Разгледани са жалби срещу нормативни актове, както следва: за 2010 година – 10 бр., за 2011 година – 8 бр., за 2012 година – 5 бр., за 2013 година – 9 бр., за 2014 година – 9 бр., за 2015 – 10 бр. и за 2016 – 12 бр. Разгледани са производства по молби за отмяна на тричленни състави, както следва: за 2010 година – 21 бр., за 2011 година – 43 бр., за 2012 година – 36 бр., за 2013 година – 28 бр., за 2014 година – 28 бр., за 2015 – 22 бр. и за 2016 – 10 бр. В отделението са разгледани частни жалби, както следва: за 2010 година – 751 бр., за 2011 година – 656 бр., за 2012 година – 649 бр., за 2013 година – 604 бр., за 2014 година – 603 бр., за 2015 – 629 бр. и за 2016 – 591 бр.

Съдиите работят под голямо напрежение, притиснати от срокове и голям обем работа. Благодарение на техния професионализъм и експедитивност, по - голямата част от делата са разгледани и приключили в предвидените срокове.

Следва да се обърне внимание на дейността на съдебните помощници в отделението. На същите им е възлагано изготвянето на голямо количество проекти на съдебни актове (решения и определения) по делата, предмет на разглеждане в отделението.

За да бъдат постановени правилни, обосновани съдебни актове в законоустановените срокове, съдиите от четвърто отделение са изградили помежду си взаимоотношения на коректност и колегиалност. Принципните въпроси и становища, произтичащи от тълкувания на норми на вътрешното ни право и на общностното право, се обсъждат на съвместни срещи с всички съдии от отделението, като целта е уеднаквяване на съдебната практика.

Тази тенденция е запазена през годините. От 2010 година материята в основни линии се е запазила, но законодателството е претърпяло значително развитие, като променени са били основни закони, с които отделението работи като Изборния кодекс, Закона за енергетиката и Закона за обществените поръчки. Закона за подпомагане на земеделските производители е нова материя, с която съдиите от отделението се справят безпогрешно. По този закон през настоящата година са разгледани 259 дела. През годините, с изключение на 2016 година, тенденцията е била за увеличаване броя на делата, които по закон е следвало да се разгледат в изключително кратки срокове. Статистиката сочи, че тричленните състави в отделението през 2010 година са приключили 2387 дела, през 2011 година – 2638 дела, през 2012 година – 2043 дела, през 2013 година – 2306 дела, през 2014 година – 1969 дела, през 2015 година – 1971 дела и през 2016 година – 1791 дела. Отделението е претърпяло с времето кадрови промени. Председатели за този период са били Румяна Монова, понастоящем зам. председател на ВАС и ръководител на Първа колегия и Георги Георгиев, понастоящем съдия във ВАС, шесто отделение. От отделението са излезли съдиите Боян Магдалинчев, понастоящем зам. председател на ВАС и

ръководител на втора колегия на ВАС, Галина Карагьозова – понастоящем член на ВСС, Мария Костова и Цветана Сурлекова – понастоящем са навършили пенсионна възраст. Постъпили са нови съдии в отделението за периода от 2010 година – Кремена Хараланова, Тодор Петков, Бисерка Цанева, Красимир Кънчев и Светослав Славов.

През 2010 год. отделението е работило в състав от съдиите - Мария Костова, Боян Магдалинчев, Нина Докторова, Цветана Сурлекова, Галина Матейска, Галина Карагьозова, Диана Гърбатова, Татяна Хинова, Георги Георгиев, Марио Димитров и Добринка Андреева. Считано от 01.06.2010 година в отделението преминава и съдията Кремена Хараланова. Съдия Аделина Ковачева от 01.06.2010 година е определена за председател на III отделение до 01.12.2010 година, когато отново се връща в четвърто отделение. От 01.12.2010 година за председател на четвърто отделение е определена съдия Румяна Монова. Съдиите от отделението до 01.01.2010 година са били разделени в три съдебни състава по следния начин: Цветана Сурлекова, Галина Матейска, Татяна Хинова и Георги Георгиев; Нина Докторова, Аделина Ковачева, Галина Карагьозова и Добринка Андреева; Мария Костова, Диана Гърбатова, Марио Димитров и Кремена Хараланова след постъпването ѝ в отделението.

След 01.12.2010 година са били определени четири съдебни състава: Цветана Сурлекова, Галина Матейска, Татяна Хинова и Георги Георгиев; Нина Докторова, Галина Карагьозова и Добринка Андреева; Мария Костова, Диана Гърбатова и Марио Димитров; Боян Магдалинчев, Аделина Ковачева и Кремена Хараланова.

През 2011 година отделението е работило в състав от 13 съдии, разпределени в 4 съдебни състава. През отчетния период председател е Румяна Монова, а в състава на отделението влизат съдиите: Мария Костова, Боян Магдалинчев, Аделина Ковачева, Нина Докторова, Галина Матейска,

Галина Карагъзова, Диана Гърбатова, Татяна Хинова, Георги Георгиев, Марио Димитров, Добринка Андреева и Кремена Хараланова. През отчетния период са били направени промени в съдебните състави на отделението.

През 2012 година отделението е работило в състав от 13 съдии, разпределени в 4 съдебни състава. През отчетния период председатели са били Румяна Монова, Георги Георгиев и Мариника Чернева. В отделението са работили съдиите Боян Магдалинчев, Мария Костова и Галина Карагъзова. Работата на отделението е организирана в четири постоянни състава, в които са работили съдиите Аделина Ковачева, Нина Докторова, Галина Матейска, Диана Гърбатова, Татяна Хинова, Марио Димитров, Добринка Андреева, Кремена Хараланова, Тодор Петков и Бисерка Цанева. Командировани за работа в отделението са съдиите Красимир Кънчев и Светослав Славов. През отчетния период са направени промени в съдебните състави на отделението, както следва: Нина Докторова, Татяна Хинова и Красимир Кънчев; Аделина Ковачева, Кремена Хараланова и Бисерка Цанева; Галина Матейска, Тодор Петков и Светослав Славов; Диана Гърбатова, Марио Димитров и Добринка Андреева. Председателят на отделението е заседавал във всички състави.

През 2013 година отделението е работило в състав от 13 съдии, разпределени в 4 съдебни състава. През отчетния период председател е била Мариника Чернева. Работата на отделението е организирана в четири постоянни състава, в които са работили съдиите Нина Докторова, Аделина Ковачева, Галина Матейска, Диана Гърбатова, Татяна Хинова, Марио Димитров, Добринка Андреева, Кремена Хараланова, Тодор Петков, Бисерка Цанева и Красимир Кънчев. Командирован за работа в отделението е бил съдията Светослав Славов. През отчетния период не са направени кадрови промени в отделението и промени в съдебните състави.

През 2014 година отделението е работило в състав от 13 съдии, разпределени в 4 съдебни състава. През отчетния период председател е била Мариника Чернева. Работата на отделението е организирана в четири постоянни състава, в които са работили съдиите Нина Докторова, Аделина Ковачева, Галина Матейска, Диана Гърбатова, Татяна Хинова, Марио Димитров, Добринка Андреева, Кремена Хараланова, Тодор Петков, Бисерка Цанева и Красимир Кънчев. Командирован за работа в отделението е бил съдията Светослав Славов. През отчетния период не са направени кадрови промени в отделението и промени в съдебните състави.

През 2015 година отделението е работило в състав от 13 съдии, разпределени в 4 съдебни състава. През отчетния период председател е била Мариника Чернева. Работата на отделението е организирана в четири постоянни състава, в които са работили съдиите Нина Докторова, Аделина Ковачева, Галина Матейска, Диана Гърбатова, Татяна Хинова, Марио Димитров, Добринка Андреева, Кремена Хараланова, Тодор Петков, Бисерка Цанева и Красимир Кънчев. Командирован за работа в отделението е бил съдията Светослав Славов. През отчетния период не са направени кадрови промени в отделението и промени в съдебните състави.

Въпреки кадровите промени съдиите са изпълнявали качествено и срочно задълженията си, като съдебните актове са изготвяни в кратки срокове, без необичайни забавяния.

Отчетната 2016 година за магистратите и съдебните служители от отделението бе повече от натоварена. Ежедневните дейности бяха насочени към подобряване работата, непрекъснат анализ и контрол на съдебната практика и спазване на сроковете.

Следва да се отбележат усилията на съдиите от отделението по отношение на срочното разглеждане и приключване на административните дела въпреки ускорените срокове за разглеждането им. Спазвани са

създадените правила за сформирането на тричленните, петчленните и седемчленните състави и правилата за заместване на отсъстващи съдии. Спазва се подобрената практика разпечатка от протокола за случаен избор на докладчик и разпореждания за определяне на съставите в петчленен и седемчленен състав, както на откритите, така и на закритите заседания, да се прилага по всяко дело.

В рамките на проект „Повишаване компетентността на съдии, съдебни помощници и съдебни служители от ВАС и административните съдилища“ всеки един съдия и съдебен помощник са преминали през специализирани обучения по конкретна материя от административното право, както и с оглед запознаването в детайли със спецификите на дейността и практиката на Съда на Европейския съюз.

Следва да се посочи, че въпреки натовареността на всички съдии от отделението, при нужда, работата на отсъстващ поради неработоспособност, командироване или друга причина съдия е поемана срочно от колегите. Неоспорим факт, който сам по себе си красноречиво говори за изключителната отговорност и професионализъм на съдиите.

Съществен принос за положителните резултати в дейността на отделението има дейността на деловодителите, секретар - протоколистите, куриерите и правните помощници.

През 2016 год. съдиите са спазвали графика на съдебните заседания, няма безпричинно отлагане на дела, като при нужда председателят на отделението е издавал своевременно разпореждания за заместване на съответните съдии.

Може да се обобщи, че основен проблем за решаване пред отделението е справянето с високата натовареност и кратките срокове за решаване на делата.

В заключение следва да се посочи, че съдиите от четвърто отделение работят с чувство за отговорност, за което говорят постигнатите отлични резултати по повечето от съществени те за работата на съда показатели.

ОСМО ОТДЕЛЕНИЕ

Персоналният състав на Осмо отделение се състои към настоящият момент от десет съдии, както следва: Мирослав Мирчев, Теодора Николова, Емилия Миткова, Свилена Проданова, Димитър Първанов, Василка Шаламанова, Весела Павлова, Аглика Адамова, Петя Желева, Мария Радева. В Осмо отделение към момента на изготвяне на отчета е командирована съдия Весела Павлова от Административен съд София - Град. През отчетната 2016 г. в Осмо отделение дела са разглеждали Зам. Председателя на ВАС, I колегия - Румяна Монова и съдия Соня Янкулова.

Съгласно заповед на председателя на Върховен административен съд на производство в Осмо отделение през 2016 г. са били преобладаващо дела за разрешаване на правни спорове по Закона за данък върху добавената стойност, Закона за корпоративното подоходно облагане, Закона за данък върху доходите на физическите лица, а така също спорове по други нормативни актове, определени със заповед на Председателя на ВАС. Съдиите от Осмо отделение са разглеждали като първа инстанция оспорвания на нормативни актове, участвали са в петчленни и в седемчленни състави, действащи като касационна инстанция или в отменителни производства, както и в смесени съдебни състави със съдии от Върховен касационен съд.

На основание разпореждания на председателя на Осмо отделение, утвърдени със заповед на Председателя на ВАС в Осмо отделение са

формирани следните съдебни състави: Мирослав Мирчев, Свилена Проданова, Василка Шаламанова, Мария Радева; Емилия Миткова, Петя Желева, Весела Павлова; Теодора Николова, Димитър Първанов, Аглика Адамова. В съдебните заседания на Осмо отделение е участвал и Зам. Председателя на ВАС, I колегия - съдия Румяна Монова, която е била докладчик по разпределени й дела, както и Председател на съдебни състави, разглеждащи оспорени нормативни актове.

Висящите дела в Осмо отделение към 31.12.2015 г. са общо 955, а висящите дела към 31.12.2016 г. са общо - 832. През 2016 година в Осмо отделение са образувани общо 1382 дела, от които: 1256 дела на тричленни състави; 103 дела на петчленни състави; 9 дела на седемчленни състави; 12 дела на смесени състави, 2 тълкувателни дела. През годината са свършени общо 1504 дела, от които: 1379 дела на тричленни състави; 107 дела на петчленни състави; 9 дела на седемчленни състави; 9 дела на смесени състави. При съпоставка на отчетените данни за дейността на Осмо отделение през 2016 г. е видно, че броят на образуваните и на свършените дела е голям, като са свършени повече дела в сравнение с образуваните.

През отчетния период 25 дела са с ненаписани съдебни актове от 1 до 3 месеца. Очевидно е, че едномесечния срок за постановяване на съдебни актове не е оптимален, това се вижда при анализа при решаването на сложните от фактическа и правна страна данъчни дела. Тяхната обемност и необходимостта от пряко прилагане на общностното право предполагат друг разумен срок за произнасяне от страна на съдебния състав. В Осмо отделение през 2016 г. са разглеждани дела със значим обществен и материален интерес. Върху срочността на постановените съдебни актове през отчетната година негативно влияние е продължила да оказва необходимостта от попълване на съдебните състави с командировани съдии.

Командироването е наложено от нежеланието на старши съдии да разглеждат данъчни дела.

На съдиите от Осмо отделение са разпределяни частни жалби, имащи за предмет както данъчни дела, така и отнасящи се до правни казуси, извън областта на данъчното законодателство. В открити заседания са свършени 975 дела, а в закрити заседания са свършени 404 дела. Съдиите от Осмо отделение са заседавали като касационна инстанция по дела, свързани с правни спорове по конкурентното право, ДАКЕВР, ОВОЗ, концесии, реституции и други подобни. По някои делата са формулирани искания за отправяне на преюдициални запитвания, за спиране изпълнението на ревизионните актове или за продължаване на банковите гаранции.

Натовареността на съдиите от Осмо отделение, преценена на плоскостта на свършените дела през 2016 г. е както следва:

Румяна Монова в Осмо отделение - 16 дела; Мирослав Мирчев - 102 дела; Теодора Николова - 163 дела; Емилия Миткова - 161 дела; Свилена Проданова - 162 дела; Димитър Първанов - 154 дела; Аглика Адамова - 162 дела, Петя Желева - 160 дела; Василка Шаламанова - 145 дела; Мария Радева - 139 дела; Весела Павлова - 139 дела; Соня Янкулова в Осмо отделение - 1 дело.

По статистически данни 814 дела от висящите към 31.12.2016 г. са били насрочени. Неправилно обаче статистическите данни за ненасрочените дела към 31.12.2016 г. включват делата, разпределени и насрочени от председателя на Осмо отделение до цитираната дата, но технически обработени в деловодството на 03.01.2016 г., както и делата, образувани на 30.12.2016 г. и разпределени в първия възможен работен ден на следващата година - 03.01.2017 година. Това е видно от приложението към справка за дейността на Първа колегия на ВАС през 2016 година.

Председателят на Осмо отделение е замествал отсъстващи съдии и е участвал в произнасяне на дела в различните състави. Дейността на съдиите в отделението е била затруднена и от поведението на страни, невнесли държавни такси по част от делата, липсата на пълномощни, непосочване на основания за оспорване на акта. На производство в отделението са били и дела с повече жалби, по част от които производството е било прекратено. През отчетния период бе внедрена нова система за разпределение на делата.

Срочното и качествено постановяване на съдебни актове предполага взаимно уважение и колегиалност между съдиите от Осмо отделение, във връзка с което съдиите са обсъждали принципните въпроси, решенията на СЕС по преюдициални запитвания, въпроси по уеднаквяване на съдебната практика по идентични дела.

За постигнатите резултати са спомогнали с действията си правните помощници и съдебният куриер. През отчетната 2016 г. е спазван графика за насрочените съдебни заседания, не са отлагани безпричинно съдебни заседания. При необходимост са издавани веднага разпореждания от Зам. Председателя на ВАС, I колегия и от председателя на Осмо отделение за заместване на отсъстващите съдии. Наложителна е промяна в размера на събираните държавни такси, която да е съобразена с размера на защитавания интерес и ограничаване подсъдността на дела с определен материален интерес до по - долно ниво от ВАС. Картата за конкретно дело би трябвало да съдържа информация за неговото местонахождение от образуването му, до техническото обработване в деловодството, както и за действията на съответните длъжностни лица.

Кратък сравнителен анализ за дейността на отделението през периода 2010 - 2016 година: През 2010 г. в Първо „А“ отделение са работили съдии в променлив числен и персонален състав спрямо 2009 година.

Първоначално са били 8 съдии, разпределени в два състава: Първи - Панайот Генков, Йордан Константинов, Мариника Чернева, Мирослав Мирчев и втори състав - Бисерка Коцева, Анна Димитрова, Румяна Монова и Донка Чакърва, заместена временно от съдия Мира Райчева от АССГ. Впоследствие е образувано Осмо отделение, като правопреемник на Първо „А" отделение, като в Осмо отделение са били формирани първи състав - Мариника Чернева, Мирослав Мирчев, Свилена Проданова - командирована и втори състав - Теодора Николова, Тодор Петков, Мира Райчева. В отделението временно са работили през този период съдиите Сребрина Христова и Галина Христова. Съдиите Анна Димитрова, Йордан Константинов и Теодора Николова са били също така лектори по различни обучителни програми. През 2010 г. в отделението са образувани общо 1393 дела, като отделението е работило по 595 дела в повече от 2009 година. Свършените в повече дела от предходната година са били 8 броя. Най - много дела са свършили съдия М. Чернева - общо 216, съдия М. Мирчев - общо 210, съдия Р. Монова - общо 200 дела.

През отчетната 2011 година в Осмо отделение са работили 9 съдии, тоест с двама съдии повече от предходната година. Първоначално са формирани два състава - Мариника Чернева, Мирослав Мирчев, Мира Райчева и Свилена Проданова, втори състав - Теодора Николова, Тодор Петков, Бисерка Цанева. Впоследствие към втория състав е разпределена съдия Емилия Камбурова. От четвърти октомври са формирани три състава: първи - Мариника Чернева, Донка Чакърва, Свилена Проданова, втори състав - Мирослав Мирчев, Емилия Камбурова, Мира Райчева, трети състав - Теодора Николова, Тодор Петков, Бисерка Цанева. В отделението основно са разглеждани спорове срещу актове, издадени по ДПК (отм.), (ДОПК), ЗКПО, ЗДДФЛ, ЗОДФЛ(отм.), ЗМ, ЗНАП, ЗОЗ, ЗБНБ. Лектори са били съдиите Т. Николова, М. Мирчев, Д. Чакърва. През 2011 г. в отделението са образувани

общо 1661 дела, с 268 броя повече от предходната година. От образуваните само 326 дела са били по частни жалби, а останалите 1335 дела са приключили с акт по същество. През годината са довършени и дела от „Първо „А“ отделение. Най - много свършени дела са имали съдиите М. Райчева - общо 205, Т. Николова - 203 и М. Мирчев - 187 дела. В отделението са работили също така съдиите В. Марковска, Г. Христова, Й. Константинов, М. Златкова, Ср. Христова, Ем. Миткова, Зд. Шуменска, М. Димитрова, Св. Анчева, Т. Куцарова, И. Александрова, П. Генков. Делата са разпределяни на случаен принцип чрез компютърна програма.

През 2012 г. персоналният състав на Осмо отделение се е състоял от седем съдии: Мирослав Мирчев, Цветанка Табанджова, Теодора Николова, Донка Чакърва, Емилия Миткова, Мира Райчева и Свилена Проданова. Съдия Д. Първанов е бил командирован от АдМС - Плевен в Осмо отделение на ВАС, а съдия Калин Куманов е бил командирован от АдМС - Пловдив в Осмо отделение на ВАС. Пред цитирания период в Осмо отделение са работили още съдия Мариника Чернева, съдия Емилия Кабурова, съдия Тодор Петков, съдия Бисерка Цанева. Съдия М. Чернева е била председател на отделението до 19.11.2012 г., от която дата председател е бил съдия М. Мирчев. В осмо отделение са били формирани следните състави: М. Мирчев, М. Райчева, Св.Проданова; Цв. Табанджова, Ем. Миткова, К. Куманов; Т. Николова, Д. Чакърва, Д. Първанов. В съдебните заседания е участвал и Председателя на I колегия - съдия Р. Монова. Към 01.01.2012 г. в Осмо отделение са били образувани общо 1521 дела, а през годината са били свършени общо 1574 дела. Всички съдии в отделението са имали просрочени съдебни актове. През отчетната година най - много дела са свършили съдиите М. Мирчев - 189, Т. Николова -189, М. Райчева - 188 дела. През 2012 година е спазван графика за насрочените съдебни заседания.

През 2013 година персоналният състав на Осмо отделение е бил от 9 съдии: М. Мирчев, Т. Николова, Д. Чакърва, Ем. Миткова, М. Райчева, Св. Проданова, Д. Първанов, В. Шаламанова (командирана), Весела Павлова (командирана). Със заповед на Председателя на ВАС е прекратено командироването на съдия К. Куманов и са командирани съдия В. Шаламанова и съдия В. Павлова. С разпореждане на председателя на Осмо отделение са били формирани следните състави: Д. Чакърва, М. Райчева, В. Павлова; М. Мирчев, Св. Проданова, В. Шаламанова; Т. Николова, Ем. Миткова, Д. Първанов. В съдебните заседания е участвала и съдия Р. Монова. През 2013 г. в Осмо отделение са били образувани общо 1869 дела, а са свършени общо 1776 дела. Съдиите в отделението са разглеждали квалифицирани дела и частни жалби, свързани с приложението на други закони, извън областта на данъчните и митническите дела. През 2013 г. съдиите са се произнесли в закрити заседания по 465 дела, което е в повече със 146 дела от 2012 година. Най-много свършени дела са имали съдиите Ем. Миткова - 217, М. Райчева - 212, Св. Проданова - 208 дела. Само две дела не са били насрочени, а са насрочени общо 817 дела.

Персоналният състав на Осмо отделение през 2014 година е бил от 9 съдии, както следва: М. Мирчев, Т. Николова, Ем. Миткова, М. Райчева, Св. Проданова, Д. Първанов, В. Шаламанова, В. Павлова, А. Адамова. Командирани съдии са били В. Шаламанова, В. Павлова, А. Адамова, К. Куманов и Р. Лилова, като в отделението е работила временно и съдия Д. Чакърва. Преобладавали са делата по ЗДДС, ЗКПО, ЗМ, ЗАДС, ЗДДФЛ, ЗКИ. Съдиите в отделението са разглеждали и спорове с предмет нормативни актове. В осмо отделение са били формирани следните състави: М. Мирчев, Св. Проданова, В. Шаламанова; Ем. Миткова, М. Райчева, В. Павлова; Т. Николова, Д. Първанов, А. Адамова. В съдебните заседания е участвал и Зам. Председателя на ВАС, колегия - Р. Монова. Висящите дела към 31.12.2013 г.

са били 819, а висящите дела към 31.12.2014 г. са били 1002. През 2014 г. в Осмо отделение са образувани общо 1833 дела, а са свършени общо 1660 дела. Пет дела са били с ненаписани съдебни актове повече от 3 месеца. Негативно влияние върху работата на съдиите в отделението е било тяхното текучество през отчетната година. Най - много дела са свършили съдиите Ем. Миткова - 202, Св. Проданова - 197 и В. Шаламанова - 197 дела.

През 2015 година персоналният състав на съдиите от Осмо отделение е бил от 10 човека: М. Мирчев, Т. Николова, Ем. Миткова, Св. Проданова, Д. Първанов, В. Шаламанова, В. Павлова, А. Адамова, П. Желева, М. Радева. В отделението е командирована съдия В. Павлова, а през годината в отделението са работили също съдиите М. Райчева, Р. Лилова. Формирани са следните състав: М. Мирчев, Св. Проданова, В. Шаламанова, М. Радева; Ем. Миткова, П. Желева, В. Павлова; Т. Николова, Д. Първанов, А. Адамова, като в съдебните заседания е участвала и съдия Р. Монова - Зам. Председател на ВАС, I колегия. Висящите дела в Осмо отделение към 31.12.2014 г. са били 1002, а към 31.12.2015 г. те са общо - 955 дела. През 2015 година в отделението са били образувани общо 1409 дела и са свършени общо 1474 дела, като са разглеждани дела със значим обществен и материален интерес. На съдиите са разпределяни и частни жалби. В закрити заседания са свършени 411 дела. По някои дела са били направени искания за преюдициални запитвания, които изискват детайлно познаване на общностното право и практиката на СЕС. Най - много дела са свършили съдиите Д. Първанов - 178, В. Шаламанова - 167 и Т. Николова - 165 дела. Насрочени са били 943 дела.

Ретроспективния анализ за дейността на Осмо отделение през горесцитираните години показва, че правораздавателната дейност на съдиите е оптимизирана чрез повишаване броя на свършените от тях дела, намаляване на делата с ненаписани съдебни актове, повишаване качеството

на съдебните актове и прилагане на общественото право. Увеличен е персоналният съдийски състав Осмо отделение, но същият все още не е достатъчен предвид спецификата, броя и тежестта на данъчните дела. Правораздавателната дейност е обезпечена в материално - техническо отношение, като са създадени условия за провеждане на съдебните заседания и написване на съдебните актове. При възможност следва да бъде осигурено помещение за произнасяния по свършените и необявени дела.

ДЕЙНОСТ НА ВТОРА КОЛЕГИЯ НА ВЪРХОВНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД ПРЕЗ 2016 г.

През изминалата 2016 г. дейността на Втора колегия се ръководи от председателя на колегията и заместник-председател на Върховния административен съд съдия Боян Магдалинчев.

За отчетния период във Втора колегия на Върховния административен съд са работили 41 съдии, разпределени в четири специализирани отделения – второ, пето, шесто и седмо.

В посочената по-горе численост като командировани съдии в колегията са работиха съдиите Сибила Симеонова – разпределена в състава на пето отделение, Росен Василев-разпределен в състава на шесто отделение, Любомир Гайдов-първоначално разпределен в състава на шесто отделение, а в последствие в състава на второ отделение и Весела Андонова- в състава на седмо отделение.

Със Заповед № 1444/28.09.2016г. и считано от същата дата, съдиите Александър Еленков и Виолета Главинава са изключени от разпределение на съдебни дела поради конституирането им и включването в състава на

постоянната Комисия по атестирането и конкурсите към Съдийската колегия на Висшият съдебен съвет.

Със Заповед № 1427/27.09.2016г. поради предстоящо пенсиониране съдията Ангел Калинов е изключен от разпределение на съдебни дела.

Със Заповед № 1998 от 09.11.2015г. поради предстоящо пенсиониране съдията Андрей Икономов е изключен от разпределение на съдебни дела и същият не правораздава във втора колегия на Върховният административен съд от началото на отчетната 2016г.

При спазване на принципа за приблизително равномерна натовареност на съдиите в отделенията и спазване на изискването за разумни процесуални срокове при насрочване и разглеждане на делата през 2016 г. във Втора колегия на ВАС са преразпределени следните материи:

Със заповед №256/24.02.2016 г. на председателя на ВАС, за срок от делата по приложение на Закона за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове са разпределени за разглеждане в седмо на съда.

Със заповед №1458/04.10.2016 г. на председателя на ВАС, оспорването на актовете на Държавната комисия по сигурността на информацията по Закона за защита на класифицираната информация,разглеждани дотогава от пето отделение,са разпределени за разглеждане от шесто отделение на съда.

Със заповед № 1572/31.10.2016г. на председателя на ВАС, всички дела,образувани във връзка с оспорване на прекратяване на служебни правоотношения и отстраняване от работа,насрочени след 01.09.2017г.,както и новопостъпилите такива за срок от един месец,считано от 01.11.2016г. се преразпределят посредством системата за случайно разпределение на делата между съдиите от Второ,Шесто и Седмо отделение на съда.

Със заповед № 1629/11.11.2016 г. на председателя на ВАС делата по спорове във връзка с приложението на Закона за опазване на околната среда и Закона за управление на отпадъците се преразпределят от пето в шесто отделение.

В края на отчетния период - към 31.12.2016 г., броят на висящите дела във Втора колегия на Върховния административен съд, в това число делата на второ, пето, шесто и седмо отделение, на петчленен и седемчленен състав на Втора колегия, на класифицираните дела и смесените 5-членни състави на Върховния касационен и Върховния административен съд и тълкувателните дела, разпределени на съдия-докладчик от състава на Втора колегия, е възлизал на 3332 дела. От тях насрочени за съдебно заседание са 3272 бр., като ненасрочените, съответно – временно спрени дела са 60 бр., т.е. под 3% ненасрочени дела. Към края на предходната 2015 година - 31 декември, броят висящи дела е възлизал на 1322.

Така, въпреки че през отчетната 2015 година е налице увеличение броя на висящите дела, следва да се подчертае, че това увеличение не е резултат от забавено правораздаване, а е пряко свързано с постъпленията в края на отчетната година, от необходимостта от законосъобразното процесуално развитие на производствата, задължението за попълване делата с доказателства и създаване предпоставки за надлежно упражняване на правото на достъп до съд на страните в процеса. Следва да се подчертае, че 95% от висящите дела са всъщност дела насрочени за разглеждане в съдебно заседание и по същите няма забавяне извън дължимите по закон съдебно-процесуални действия.

Новообразуваните дела в колегията през 2016 година възлизат на 7962, което показва леко увеличение на постъпленията в сравнение с предходния отчетен период, когато броят новообразувани дела е възлизал на 7831 дела.

Общо разгледаните в колегията дела през 2016 г. са 10559 бр., като през 2014 г. те са били 9482.

От общо разгледаните в колегията през 2016 г. 10559бр. дела, свършени със съдебен акт са 7227. Сравнението показва, че през 2015 г.са разгледани 9482 дела, свършени със съдебен акт са 6885. Процентно съотношение между разгледани и свършени дела показва съизмеримост с темповете и ефикасността на правораздаването през предходния отчетен период.

От всички свършени през 2016 г. 7227 бр. дела в открито заседание са приключили 4111, а в закрито – 3116. От всички свършени 2015 г. 6885 бр. дела в открито заседание са приключили 3790, а в закрито – 3095.

От приключените през 2015 г. 7227 бр. дела съдебните актове, постановени в срок до един месец, са 5744 бр., което възлиза на 80% от общия брой дела, и показва запазване съотношението с предходната 2015 г.

В срок от един до три месеца са постановени съдебните актове по 1246 бр.дела, което се равнява на приблизително 13 % от общия брой свършени дела, който показател показва леко подобрене сравнен с 2015 г.

В срок над три месеца са изготвени съдебните актове по 237 бр. дела, което съставлява 3% от общия брой свършени дела, съотношение идентично с предходния отчетен период.

Дотук изложеното показва запазване тенденцията и съотношението на изготвяне на съдебни актове в срок, съответно на предходния отчетен период. Това позволява да се заключи, че е налице трайна ефикасност и стабилитет в правораздавателната дейност на ВАС, което се дължи както на организацията на правораздавателния процес, така и на високата лична мотивираност и професионализъм на магистратите в колегията.

Очертава се обаче трайна тенденция на увеличаване постъпленията при запазване числеността на магистратският и административен състав в колегията, което неизбежно дава отражение върху ефикасността на правораздаването. Въпреки повишената натовареност в дейността на колегията, процентното съотношение между постъпили и общо подлежащи на разглеждане и свършените със съдебен акт дела идентичен с предходният отчетен период, отличаващ се с по-нисък общ брой подлежащи на разглеждане дела, се запазва. Посоченият извод на запазване темповете, въпреки увеличеният обем работа се дължи предимно на ефикасната и отговорна работа на магистратите от Втора колегия, което не мога да не отчете като техен принос през отчетната 2016г. Успоредно с това новоприетият, но с изключителна обществена значимост Закон за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове, предвиждащ в преобладаващият брой случаи разглеждане на споровете по приложението му пред тричленен състав на ВАС като първа, респ. пред петчленен състав на ВАС, като касационна инстанция също допринася значително за увеличаване общата натовареност на отделните съдии и колегията като цяло.

Средната годишна натовареност на съдия от колегията през 2016 г. при щатна численост на същата през годината от 41 съдии възлиза на 257 бр. дела, което показва значително по-висока индивидуална натовареност на

магистратите в сравнение с предходната година. Макар в колегията да съществува известно забавяне на съдебните актове в срок между един и три месеца, то този процент-едва 16% от всички свършените дела,което на фона на по-високата индивидуална натовареност през годината, следва да бъде приет за добър показател в организацията на дейността на колегията. Забавените над 3 месеца дела представляват едва 3% от общия брой решени в колегията дела.

Успоредно с това, съпоставката между новообразуваните през 2016 г. 7962 бр. дела и приключилите през годината 7227 бр. показва приблизително 90% ефективност при справяне и обработване на постъпващите в съда дела. Което също е подобрен показател в сравнение с предходната 2015г. Посоченото обстоятелство, при отчитане на голямата натовареност в резултат от гореописаните обстоятелства, позволява да се заключи, че при запазване досегашните темпове на работа и при липса на извънредно възникнали ситуации Втора колегия може да изравни сравнително скоро общия брой подлежащи на разглеждане годишно дела с броя на свършваните ежегодно такива. Което всъщност е и оптималната цел пред ръководството на колегията.

Така представената статистика не обхваща напълно дейността на Втора колегия, като в тази връзка следва да се добави, и остава непроменено от предходният отчетен период обстоятелството,че значителна част от делата във Втора колегия във ВАС, свързани с оспорване актовете на различни и специфични секторни регулаторни органи, се съпътстват с искане за спиране предварителното изпълнение на оспорвания акт. Това налага произнасяне по искането в кратък срок, а често пъти проверката за наличие на основание за спиране предварително изпълнение е съпроводена с голяма фактическа, а в

много случаи и правна сложност. Сложност, свързана както с оглед индивидуалните специфики на съответното дело, така и с оглед съответната секторно-регулаторна материя. Като пример могат да се посочат актовете на Комисията за финансов надзор, БНБ, особено интензивно – органите в системата на МВР във връзка с мерките по отношение на чужденците, влезли или намиращи се в незаконен престой на територията на България, актове на КРС, Съвета на електронни медии и пр. По този род искания съдебният състав се произнася с акт, който не се отчита в статистически данни, но отнема изключително много време и усилия и като обем е не по-малък от акта, с който спорът се разрешава по същество. И в основата на който акт всъщност стои цялостен анализ и преценка за баланса между индивидуално засегнатия интерес на адресата на акта и преследваната от публичноправния орган общественополезна цел.

По аналогичен начин, макар и не толкова често, в производствата се поставя и въпросът, налагащ произнасяне на съдебните състави по искания за спиране на производството и сезиране на Съда на Европейския съюз за постановяване на преюдициални заключения. Основателността на които искания впрочем се преценява в контекста на цялата юриспруденция на СЕС, което налага изключително задълбочен и всеобхватен анализ.

Извън факта, че статистическите данни за натовареността не отчитат процесните обстоятелства, към тази част на доклада следва да се добавят и съдебните заседания, в които съдиите от Втора колегия участват.

И именно тук е мястото да се отбележи, че към настоящия момент Върховният административен съд е изправен пред реални затруднения при своевременното насрочване на съдебни заседания. Понастоящем в някои от

отделенията в състава на колегията откритите заседания се насрочват близо година след датата на образуване на делото. В това отношение особено показателен е случаят с пето отделение, като от статистиката е видно, че броят на висящите в отделението дела към 31.12.2016 г. възлиза на 1349, което е близо два пъти повече от останалите отделения в колегията. Посоченият период определено считам за дълъг, а причините за това са няколко: многото новопостъпващи дела, липсата на свободни дати за своевременно разглеждане на всички, което налага насрочването им напред във времето, както и характера на съдебното производство. Трябва да се отчете и наличието на специфичен структурно-организационен период в рамките на централната изпълнителна власт, съпроводен с неколнократна смята на ръководството във висшите и органи, респ. и на административният капацитет водещ до реално завишение на постъпленията на съдебните спорове за законосъобразност на актовете по възникване, изменение и прекратяване на трудовите правоотношения, разглеждани в рамките на пето отделение на съда. Пето, шесто и седмо отделение в немалка си част разглеждат делата като първа съдебна инстанция, като особено подчертано това важи за пето отделение на колегията. Отлагането на съдебните заседания се налага почти винаги когато ВАС заседава като първа инстанция по даден спор, при което по силата на чл.168, ал.1 от АПК съдът е длъжен служебно да попълни делото с доказателства, в т.ч. и служебно назначаване на експертиза по чл.171, ал.2 от АПК с изслушване заключение на вещо лице, изискване доказателства от трети лица, разпит на свидетели и прочее способности за доказателствено обезпечаване на делото, което налага провеждане на допълнителни съдебни заседания, респ. отлагане и на делата във времето, което дава отражение както върху натовареността на съда, така и на показателя висящност на делата, а оттам и върху целия заседателен график на съдиите от колегията.

Възможно, макар и частично решение на така очертаващия се проблем би се намерило в отпускане на допълнителни магистратски бройки в числения състав на Втора колегия, което да позволи оформяне на нови съдебни състави и преразпределение на делата така, че същите да бъдат разглеждани в по-кратки срокове. Разбира се, използвам момента да обърна вниманието на новоконституираното Народно събрание в качеството му на висш орган на законодателната власт, към възможността и необходимостта от законодателна ревизия на подсъдността на споровете по приложението на отделните материални закони, така, че да се даде възможност за оптимизиране правораздаването до степен отговаряща най-пълно на интересите на обществото и гражданите. И в този смисъл, като поставяме пред Народното събрание настоящия проблем, заявяваме и готовността да предложим адекватно решение, както и да участваме в един цялостен анализ и разработване на допълнителни мерки по преодоляването им. Всъщност всичко дотук изложено недвусмислено налага извода за необосновано висока натовареност и интензитет на дейност на съдиите от Втора колегия във ВАС. В качеството си на заместник председател не мога да не подчертая, че въпреки това съдиите демонстрират висок професионализъм и се справят със задълженията си качествено и своевременно.

Във връзка с работата на колегията и набеязаните основни цели и задачи през предходната 2015 г. в дейността на колегията, следва още да се отбележат следните важни моменти:

1. Оптимизиране на правораздаването

Процесуално спазване на сроковете въпреки изключителната натовареност, на която са подложени съдиите, е без аналог в рамките на ЕС. И по официални данни една от най-високите в световен мащаб.

На 10 април 2017 г. Европейската комисия обяви своето ежегоден информационно табло за резултатите в областта на правосъдието за 2016 г. в държавите – членки на Европейския съюз. Видно от официално представения анализ, обхващащ показателите функционалност, ефективност, бързина и независимост, **анализ на прилагането на законодателството за защита на потребителите и анализ на борбата срещу изпирането на пари** българското административно правосъдие е поставено сред водещите правораздавателни системи в Европа. Административното правораздаване в България се нарежда сред първите пет държави в ЕС по бързина на първоинстанционното съдебно производство, същевременно с минимален брой изоставащи дела. От съществено значение е и посоченият индекс-ефективност на правораздаването по ключови за вътрешния пазар и икономическата ефективност на съюза материи, като защита на потребителите, търговски марки патенти, злоупотреба с господстващо положение и прочее материи, попадащи в правораздавателна компетентност на Втора колегия на Върховния административен съд. Специално място заема и самостоятелно изведените от ЕК показатели – анализ на производствата по защита правата на потребителите и достъп до правосъдие на по-бедните граждани. И по двата показателя Българското административно правосъдие се нарежда сред водещите в Европа правораздавателни системи. Обстоятелства, което се дължи основно на усилията на колегите от Втора колегия, и което не мога да подмина в рамките на настоящият отчетен доклад.

В настоящият доклад, Европейската комисия отново констатира ниската бюджетна подкрепа на правораздавателната система в България. Посоченото обстоятелство съчетано с ясно установените ефективност, бързина, качество и срочност при работа с дела, подчертава високата лична мотивация ценностна ангажираност на административните съдии от Втора колегия на ВАС с правораздавателната дейност.

В предходната част на отчетния доклад отбелязах очертаващия се проблем пред правораздавателната дейност на съда, а именно – практическата невъзможност за своевременно провеждане на съдебни заседания и насрочването им в период повече от година след образуване на делото. Една от стъпките към решаване на този проблем бе взетото решение за цялостно балансиране на товареността в оптимален предел, а именно – всеки съдия да влиза в заседание с три дела плюс едно отложено, съответно с четири дела. Същевременно не може да се върви по пътя към непрекъснато увеличаване на магистратската численост в съда. Това би довело до други проблеми, които са неизбежен спътник на голямата численост – увеличаване на противоречивата съдебна практика на съда, проблем, за чието решаване също се работи активно, затрудняване на организацията на дейността на съда, тромавост и неефективност в неговата работа, проблем със съдебните зали, създаване на битови проблеми, които и към момента трудно намират своето разрешение. Всичко това налага един цялостен много задълбочен анализ за това докъде, в какви обеми и мащаби следва да бъде обемът на работа, която съдиите от съда в техния най-оптимален състав по европейските и световни стандарти могат да поемат. Отвъд тази граница въпросът с пълна сила стои и следва да бъде разрешаван от други органи като изпълнителната и най-вече от законодателната власт. Без да се изчерпват всички възможни варианти, един от възможните е промяна в

родовата и местната подсъдност, която би довела до баланс както в натовареността между административните съдилища, така и тази на Върховния административен съд.

Всъщност в тази своя част, настоящият отчетен доклад преповтаря до голяма степен изведените и през 2016г. констатации засягащи предходно отчетната 2015г. Което преповтаряне следва да бъде схващано като апел към съвместни и цялостни реорганизационни въпроси, изискващи правомощия за разрешаване проблемите извън компетенциите на ръководството на ВАС, а и на ВСС.

Развитие на тълкувателната дейност с оглед унифициране на административното правораздаване по нормативни актове с висока степен на обществена чувствителност като основно конституционно правомощие и задължение на съда.

Разгледаните, образувани и приключили през 2016 г. тълкувателни дела, разпределени на доклад на съдии от Втора колегия, представям както следва:

С Тълкувателно решение № 3 от 27.06.2016г. бе даден отговор на образуваното на 08.10.2015 г. тълкувателно дело № 5/2015 г., с докладчик - съдия Керимова от Втора колегия. Предмет на искането на Омбудсмана на Република България и на председателя на Висшия адвокатски съвет е въпросът: „При провеждане на търг или конкурс по реда на ПРУПДТДДУК действат ли органите на търговски дружества с държавно участие в капитала като административни органи и съответно имат ли административен характер и подлежат ли на съдебен контрол по реда на АПК издаваните от тях актове във връзка с търга или конкурса?“

Поставеният въпрос е от ключово значение за ясното разграничаване и дефиниране на частната от публичната правосубектност при упражняване правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала.

В резултат от проведените заседание и обсъждане, по така поставеният въпрос бе постановен отговор, че „При провеждане на търг или конкурс по реда на Правилника за реда за упражняване правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала, органите на търговските дружества с държавно участие в капитала не действат като административни органи и съответно издадените от тях актове във връзка с търга или конкурса нямат административен характер и не подлежат на съдебен контрол по реда на Административнопроцесуалния кодекс”.

С тълкувателно решение № 4 от 02.11.2016г. бе даден отговор на образуваното на 18.11.2015 г. по искане на главния прокурор тълкувателно дело № 6/2015 с докладчик съдия Таня Радкова от Втора колегия на ВАС по въпросите - "Какъв е характерът на сроковете по чл. 208 от Закона за устройство на територията /ЗУТ/?" и "Изтичането на срока преклудира ли възможността за отчуждаване по реда на Закона за общинската собственост и Закона за държавната собственост?" На 22.03.2016 г. бе проведено общо събрание с обсъждане на противоречивата практика по поставените въпроси. Предстои произнасяне на Общото събрание. Пресичащите се законови разпоредби в контекста на териториално-устройствения закон и възможността за отчуждаване на недвижимите имоти съобразно ЗОБС и ЗДС практически засяга неограничен кръг правни субекти. Това обосновава и значимостта на така образуваното дело.

В резултат от проведените заседание и обсъждане, по така поставеният въпрос се прие, че „1. Характерът на сроковете по чл. 208 ЗУТ е преклузивен.

2. Изтичането на срока преклузира възможността за отчуждаване по реда на Закона за общинската собственост и Закона за държавната собственост”

През отчетната 2016г. продължи обсъждането и по образуваното на 24.11.2015 г. тълкувателно дело № 7/2015 г. с докладчик съдия Тодор Тодоров от Втора колегия на ВАС относно правомощията на ВАС по чл. 173, ал. 2 АПК във връзка с чл. 172, ал. 2 АПК при оспорване решенията на Висшия съдебен съвет за налагане на дисциплинарни наказания на магистрати и изборни членове на Висшия съдебен съвет. Така поставеният въпрос, в контекста на противоречивата съдебна практика всъщност засяга не просто правораздаването, както и цялостната дисциплинарно наказваща дейност на Висшия съдебен съвет, но и самостоятелните правомощия, с които съветът разполага, респ. предмета на съдебен контрол върху неговите актове.

С Определение № 1 от 14.06.2016г. бе отклонено искане на председателя на Висшия адвокатски съвет за постановяване на тълкувателно решение по въпроса „Какъв е кръгът от лицата, които имат право да оспорват пред ВАС на осн. чл.151, ал. 3 ЗКИ във вр. с чл. 147, ал. 1 АПК или на осн. чл. 6.1 и чл. 13 ЕКПЧ, чл.19.1, ал.2 от ДЕС и чл. 47 от Хартата на основните права на ЕС, както и в съответствие с изискването за ефективна обжалваемост на решенията на националните органи в качеството му на общ принцип на правото на ЕС, решението на УС на БНБ за отнемане на лиценза за извършване на банкова дейност на банка, когато последната е поставена под специален надзор по решение на УС на БНБ, като са назначени квестори, а всички правомощия на надзорния и управителния съвет, съответно на съвета

на директорите, на банката са преустановени и се упражняват без ограничения от квесторите?"

По повод същото искане бе образувано тълкувателно дело № 4/2015 с докладчик съдия Калина Арнаудова от Втора колегия на ВАС с проведено заседание на 29.03.2016 г. и 17.05.2016г.

С Определение № 2 от 02.11.2016г. бяха отклонени исканията на Омбудсмана и министъра на правосъдието за постановяване на тълкувателно решение по въпросите „Подлежат ли на контрол за законосъобразност от административен съд актовете на Управляващия орган за налагане на финансова корекция или отказ за верифициране на суми по договори за безвъзмездна финансова помощ в изпълнение на оперативните програми, съфинансирани от Европейски фонд за регионално развитие, Европейски социален фонд и Кохезионния фонд? и „Действат ли управляващите органи в хипотезата на обвързана компетентност при изпълнението на препоръки от страна на одитирация орган по смисъла на чл. 62 от Регламент /ЕО/ 1083/2006 г. и на сертифициращия орган по смисъла на чл. 61 от Регламент /ЕО/ 1083/2006, или разполагат с оперативна самостоятелност?“, в резултат на които бе образувано и тълкувателно дело № 8/2015 г. с докладчик съдия Ваня Анчева, председател на седмо отделение във ВАС, и проведени заседания на 17.05.2016г. и 11.10.2016г.

На 20.06.2016г. по искане на Главния прокурор на Република България и Омбудсмана на Република България бе образувано тълкувателно дело № 4/2016г. с докладчик съдия Любимира Мотова от Втора колегия на ВАС, по въпросите „

" 1. Какъв е правният характер на срока по чл. 216, ал. 7 /нова- ДВ, бр. 82/2012 г., в сила от 26.11.12 г./ ЗУТ /преклузивен или инструктивен/ , в който

началникът на РДНСК или упълномощеното длъжностно лице следва да се произнесе по постъпилите жалба или протест, заедно с адм.преписка по издаване на обжалвания акт?" 2. Какви са правните последици при непроизнасяне в срок от началника на РДНСК или упълномощеното от него длъжностно лице, подадени на основание чл. 216 ЗУТ?"

Наличието на противоречива съдебна практика,изразяваща се от една страна в разбирането,че непроизнасянето на началника на ДНКС не погасява правото му да се произнесе с изтичане на предвиденият в закона срок, респ. налице е негово правораздавателно правомощие, упражняването на което е задължителна предпоставка за обжалване по съдебен ред. И от друга страна - схващането,че непроизнасянето на началника на ДНСК в срок формира годен за обжалване мълчалив отказ, а произнасянето извън преклузивния срок води до нищожност на неговият акт,поради факта,че разпоредбата на чл.216 ал.7 от ЗУТ от една страна изключва общата приложимост на АПК а от друга определя преклузивен по своят характер срок за произнасяне.

Въпросното правораздавателно противоречие следва да бъде изчистено с цел обществената значимост на производствата и необходимостта от защита на оправданите правни очаквания на частно-правните субекти и граждани,засегнати от регулаторният контрол в областта на строителството.

На 23.06.2016г. по искане на Главния прокурор на Република България бе образувано тълкувателно дело № 6/2016г. с докладчик съдия Наталия Марчева от Втора колегия на ВАС, по въпроса „"При неизпълнение на повече от едно условие на комплексното разрешително, извършва ли операторът на инсталация едно или няколко нарушения по смисъла на чл. 125, ал. 1, т. 2 във вр. с чл. 164, ал. 1 ЗООС и във вр. с чл. 18 от ЗАНН?"

При разглеждане на споровете относно законосъобразността на санкционната дейност на компетентните административни органи се констатира противоречиво решаване на делата относно това дали неизпълнението на всяко от условията на комплексното разрешително представлява отделно нарушение на чл.164 ал.1 вр. чл.125 ал.1 т.2 от ЗООС и предполага налагане на имуществена санкция за всяко нарушение на условията вр. чл.18 ал.1 ЗАНН или независимо от броя на нарушените условия на комплексното разрешително се налага едно наказание.

Така поставеният въпрос засяга неограничен кръг правни субекти и има широка практическа измеримост а и обществена актуалност. От друга страна същият засяга и съществени принципни аспекти по реализиране на административно-наказателната отговорност на нарушителите в хипотези в които същите следва да бъдат третирани като такива.

На 09.08.2016г. по искане на Главния прокурор на Република България бе образувано тълкувателно дело № 8/2016г. с докладчик съдия Анелия Ананиева от Втора колегия на ВАС, по въпроса "След изменението на чл.215, ал.7 ЗУТ (ДВ, бр. 101/22.12.2015 г.) окончателни ли са решенията на административните съдилища, постановени по жалби или протести срещу индивидуални административни актове, или само тези решения, отнасящи се за обекти с национално значение, или за общински обекти от първостепенно значение?".

Поради своевременна законодателна реакция, и изменение на ЗУТ, подлежащата на тълкуване разпоредба е изменена и спорният въпрос е разрешен по законодателен път. Поради което и с протоколно Определение по делото, проведено общо събрание на съдиите във ВАС от 21.02.2017г. делото е прекратено.

В контекста на развитието на тълкувателната дейност на съда, в частност тази на Втора колегия, не може да бъде подмината и съвместната тълкувателна дейност на двете върховни съдилища - Върховния административен съд и Върховния касационен съд, началото на която тълкувателна дейност за първи път бе поставена през 2014 г. с образуването на две съвместни тълкувателни дела.

В тази връзка следва да се отбележи, че през отчетната 2016 г. бе постановено Тълкувателно постановление № 1 от 29.09.2016г. по тълкувателно дело № 1/2015 г. по описа на ВАС, на Общото събрание на съдиите от Гражданска и Търговска колегия на ВКС и Първа и Втора колегия на ВАС.

Със същото бе прието, че „съдебен акт, постановен от съд, който не е компетентен по правилата на подведомствеността, разпределящи делата между гражданските и административните съдилища, е недопустим“. С което бе преодоляно и съществуващото до момента противоречие в практиката относно правната квалификация на порока на съдебният акт, постановен от съд, който не е компетентен по правилата на подведомствеността, разпределящи делата между гражданските и административните съдилища.

Във връзка с образуването тълкувателно дело № 2/2015 по описа на ВКС, на Общото събрание на съдиите от Гражданска и Търговска колегия на ВКС и Първа и Втора колегия на ВАС, и проведеното на 24.03.2016г. заседание и представените впоследствие становища на изключително широк кръг представители на правната и академична общественост, бе установено наличие на образувано производство по постановяване на преюдициално заключение от страна на Съдът на Европейския съюз в Люксембург. В

резултат и считано от 09.03.2017г. производството по образуваното смесено тълкувателно дело е спряно до произнасяне на съюзната юрисдикция по релевантните за спора въпроси.

На 25.05.2016г., по искане на председателите на ВКС и ВАС бе образувано тълкувателно дело № 1 по описа на ВКС за приемане на съвместно тълкувателно постановление от Общото събрание на съдиите от Гражданска колегия на ВКС и Първа и Втора колегия на ВАС по въпроса „На кой съд са подсъдни делата, образувани по искове с правна квалификация чл. 71, ал. 1, т.1 и т. 2 от Закона за защита от дискриминация, за установяването на нарушението по този закон, респ. за осъждане на ответника да преустанови нарушението и да възстанови положението преди нарушението, както и да се въздържа в бъдеще от по-нататъшни нарушения?“

По същото бе проведено заседание на 27.10.2016г., като предстои произнасяне по така поставеният въпрос.

За изминалия отчетен период остава нерешен проблемът, свързан с изключително високата натовареност на магистратите във Върховния административен съд.

В своето актуализирано проучване на функционирането на правосъдието в Европа, Европейската комисия е установила отдавна изведените от ръководството на ВАС затруднения, предизвикани от непропорционално високите постъпления на административни дела на фона на числения магистратски състав в регионалните административни съдилища, но преди всичко във ВАС. Изложеното обстоятелство, съчетано с факта, че по показателя „бюджет на съдилищата в евро на жител България се нарежда на последно място в Европа, показва всъщност трудностите в професионалната среда, в която работят магистратите в системата на административното правораздаване. В тази насока следва да се посочи, че

съдиите от Върховния административен съд в голямата си част работят по двама в работен кабинет, в немалко случаи малки и неудобни, което е рядко срещана практика за върховни съдии в рамките на Европейския съюз. На този фон техните усилия, извели страната ни на челно място по бързина и ефективност на административното правораздаване, заслужават подкрепа и разбиране както от законодателната, така и от изпълнителната власт, с цел запазване на положителните тенденции и създаване на предпоставки за устойчиво и пълноценно функциониране на съдебната система. Всъщност всичко изложено дотук преповтаря очертаните от мен в предходния отчетен доклад проблеми. Което е напълно обяснимо с оглед факта, че ВАС със собствени усилия не може да намери разрешение на така поставените проблеми.

В този именно контекст, от 01.04.2016г. се прилагат и изготвените от Висшият съдебен съвет Правила за оценка на натовареността на съдиите, приети с решение по протокол № 62/16.12.2015 г. На базата на изминалият дотук период, може да се каже, че същите обаче не отчитат в пълна степен фактическата и правна сложност на разглежданите от ВАС и административните съдилища дела и negliжират значимостта на административния процес, посредством неотчитането на същността и характер на производствата. Спазването и гарантирането на хармонизираното право прилагане на правото на Европейския съюз в страната е сред основните императиви в дейността на административните съдилища, в чиято компетентност именно спадат почти материи, предмет на съюзна нормативна регламентация, а и международните договори, по които ЕС е страна и чието тълкуване също е в компетенцията на СЕС. Практически всички публичноправни материи /с незначителни изключения, като тези по ЗУТ/ са обект на нормативна регулация в правото на ЕС. Цялостно законодателство отиващо отвъд националните рамки, базисно различаващо

се като същност, логика, фундамент, цели, понятиен апарат и съвкупност от конкретни норми. В този смисъл административните съдилища са изправени пред постоянен паралел и се явяват коректив на всеки национален закон и подзаконен акт при съпоставка със съюзното законодателство. От практиката на съдът в Люксембург недвусмислено следва, че отправянето на преюдициално запитване е задължение, респ. неспазването му се квалифицира в определени хипотези като нарушение на учредителните договори. Възприетият от СЕС принцип в практиката гласи, че отправянето на преюдициално запитване е задължение, а неотправянето – допустимо по изключения.

Даденият пример с преюдициалните запитвания е само малка, но показателна част за подхода при оценка на натовареността на административните съдилища. По подобен начин е подходено с делата по Кодекса за социално осигуряване, с което практически се отрича както правото на достъп до съд, така и всички принципи на социалната държава, заложи в нашето съвременно демократично общество. По такъв начин е подходено и с делата по Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, по който ред се гледат споровете по ЗДДС, ЗКПО и прочее.

Обръща се специално внимание както в ежедневния документооборот, така и при сътрудничеството с други административни звена, но преди всичко - върху отношението на служителите към гражданите. Изградената в колегията йерархична структура позволява бърз информационен обмен между звената и възможност за адекватна и своевременна реакция. В заключение на тази част си позволявам да кажа, че служителите и съдебните помощници, които работят към Втората колегия на ВАС, изпълняваха задълженията си съвестно през годината, демонстрирайки желание за обучение, развитие и стремеж към професионализъм.

В ЗАКЛЮЧЕНИЕ, представянето на настоящият отчетен доклад, явяващ се заключителен на настоящето ръководство на колегията предполага и кратко обобщение на установените от проблеми, и предприетите мерки за решаването им и цялостната организация на работния процес.

Съдия Боян Магдалинчев е назначен за заместник-председател на Върховният административен съд и председател на Втора колегия, с решение на Висшия съдебен съвет по Протокол № 52/6. 12. 2012 г. Практически ръководният период обхваща четири отчетни години през които ръководството съда и в частност на колегията и изведе следните основни цели и аспекти в дейността си посочени в началото на настоящия доклад.

С цел реализиране на заложените цели бе предприет цялостен подход по балансирано разпределение на делата, съответно на регулярните постъпления в съда. Данните от предходните а и настоящият отчетен доклад категорично налагат извода за стриктно спазване на процесуалните срокове, независимо от изключително високата натовареност на магистратите-без аналог в рамките на ЕС. .

Успоредно с това – засилена тълкувателна дейност на съда, в т.ч. и цялостно уеднаквяване на правораздаването, посредством образуване на смесени тълкувателни дела между съдиите от ВАС и ВКС, за първи път в историята на съвременното правораздаване. Цялостно привеждане на съдебната практика в съответствие със съюзното законодателство – посредством спазване, съблюдаване на практиката на Съда на Европейския съюз и преюдициалното му сезиране, когато е необходимо.

По темата за съдебна реформа се работи непрекъснато от страна на Върховният административен съд. Още през месец септември 2013 г. работна група под ръководството на председателя на Втора колегия започна дейност по анализ на процесуалните аспекти в административното правораздаване като изготви конкретни предложения.

Съществен аспект от дейността на ръководството на Колегията е насочен и към административният ресурс, неговото оптимално разпределение и подобряване ефикасността му, там, където е необходимо. Всъщност следва да отбележа, че служители от Втора колегия на Върховният административен съд подхождат изключително отговорно и лоялно към задълженията си. Проведените редица обучения, през 2013 и 2014 г. като пряк резултат доведоха до още по-компетентен подход при справяне със служебните задължения. Организацията на деловодствата и административните звена обслужващи страните в производствата пред ВАС, позволява и гарантира спазването правата и интересите им, като основни императиви в дейността са бързата, своевременна реакция и процесуалната икономия. Обръща се специално внимание както в ежедневния документооборот, така и при сътрудничеството с други административни звена, но преди всичко – върху отношението на служителите към гражданите. Изцяло и задълбочено се продължи да се работи за статута на съдебният помощник, като понастоящем към всеки съдебен състав във Върховният административен съд работи един съдебен помощник.

През целият дотук изминал период е установен траен баланс между постъпващите и решените административни дела, като административното правораздаване в България показва трайна възможност да решава брой дела съответен на постъпленията. Минималният процент изоставащи дела в административното правораздаване нарежда България сред първите седем държави в Европейския съюз.

Много точно в своето проучване Европейската комисия е установила отдавна посочения от ръководството на ВАС проблем, свързан с непропорционално високите постъпления на административни дела на фона на числения магистратски състав във ВАС.

Всъщност част от посочения проблем с високата натовареност на съдиите във ВАС произтича от конституционната регламентация по чл.125, ал.2 от Основния закон. Функцията на Върховния административен съд, по силата на чл.125, ал.1 от КРБ, се изразява в надзор за точното и еднакво прилагане на законите в административното правораздаване. Т.е. основното задължение и правомощия на съда са съсредоточени в унифициране на правоприлагането в системата на административното правораздаване, чийто основен инструмент в дейността на ВАС е приемането на тълкувателни решения със задължителна за останалите административни съдилища сила.

Върховният административен съд неведнъж е подчертавал необходимостта от цялостна реформа на сега действащите процесуални разпоредби във връзка с подсъдността на отделни категории правни спорове. Конкретни статистически данни свидетелстват, че на ВАС са подсъдни производствата по над 200 материални закона. Така, през изминалата 2016г. брой на решени дела от съдия е 257. Едва 40% от тези дела са следствие от спорове, възникнали в резултат на осъществяваните от висшите органи на изпълнителната власт действия /чл.125, ал.1, предл. първо от КРБ/.

По силата на чл.124 КРБ Върховният касационен съд има същата роля и функция в системата на гражданското правораздаване, каквато ВАС следва да упражнява в административното. За да бъде постигнат обаче същият процесуален ефект, следва да бъде дадена възможността ВАС да извърви конституционно начертания път по унифициране на съдебната практика в приложението на максимален брой материални закони.

По този въпрос предишният състав на българския парламент, в това число всички представени в него политически партии бяха сезирани с подготвени в тази насока проекти на закони за изменение и допълнения на

Закона за съдебната власт и на Административнопроцесуалния кодекс, без какъвто и да е резултат.

Накрая искам да изкажа благодарност на всички съдии и съдебни служители подпомагащи дейността на втора колегия за извършената от тях работа през целият отчетен период

Осъществяването на качествено, бързо и достъпно административно правораздаване е основен принцип ръководещ дейността на Върховния административен съд.

ВТОРО ОТДЕЛЕНИЕ

В началото на отчетен период в отделението са работили 12 съдии - Георги Чолаков, Надежда Джелепова, Светлана Йонкова, Ангел Калинов, Галя Костова, Таня Радкова, Галина Солакова, Джузепе Роджери, Севдалина Червенкова, Любомира Мотова, Емилия Кабурова и Анелия Ананиева. Считано от 15 март 2016 год. след приключване на мандата на инспекторите в ИВСС в отделението започна работи и съдия Захаринка Тодорова. Така към настоящия момент в отделението работят 13 съдии.

През изминалата година отделението е разглеждало основно дела по Закона за устройство на територията, Закона за териториално и селищно устройство (отм.), Закона за кадастъра и имотния регистър, Закона за посевния и посадъчния материал, Закона за камарата на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране, както и по издадените въз основа на тези закони наредби.

Със заповед № 330 от 19 март 2015 год. на председателя на Върховен административен съд бе разпоредено делата по Закона за митниците и делата по Закона за акцизите и данъчните складове да преминат за

разглеждане във второ отделение. През отчетния период всички постъпили в съда дела по тази материя се разглеждаха от отделението.

Към 31 декември 2015 година в отделението е имало висящи 548 бр. дела. Образованите дела през годината са 2 091, или общо делата за разглеждане през 2016 год. са 2 639 бр. Налице е увеличение в броя на разгледаните и приключили през годината дела (за сравнение разгледаните през 2015 година дела са били общо 2 436 дела или с 200 повече). Това увеличение се дължи разпределените нови материи – делата Закона за митниците и Закона за акцизите и данъчните складове, както и настъпилите законодателни промени в ЗУТ, където се допусна касационно обжалване на всички първоинстанционни решения постановено по жалби или протести срещу актове на администрацията издадени по този закон.

През 2016 година съдиите в отделението са свършили общо 2 191 дела, а 448 дела са останали висящи в края на отчетния период.

При анализ на посочените данни се налага извода, че и през изминалата година е налице значително увеличение на постъпление на дела в отделението, и съдиите са работили при голяма натовареност. Средният брой на свършените дела на съдия от отделението е 190 дела (включително делата, разгледани от петчленен и седемчленен състав), който е един от най-високия среден брой свършени дела в съда. С най-много свършени дела са съдиите Любомира Мотова – 213 дела; Анелия Ананиева – 208 дела; Галина Солакова – 206 дела; Галя Костова – 201 дела; Таня Радкова – 201 дела и Емилия Кабурова – 201 дела, които се нареждат и сред първите места на съдиите с най-голям брой свършени дела общо във Върховния административен съд. Изложените по-горе цифри недвусмислено говорят за много големия обем работа, който е бил свършен от отделението през изминалата година и изготвените в срок съдебни актове.

Съдиите във второ отделение работят разделени на четири постоянни състави. Към всеки съдебен състав, както и към председателя на отделението, има разпределен съдебен помощник, подпомагащ работата. Следва да се отбележи добрата работа на всички съдебни помощници, които полагат сериозни усилия при усвояване на материята, с която второ отделение работи. За извършената от тях работа съдебните помощници изготвят ежеседмични отчети, които се съхраняват при председателя на отделението.

В деловодството на отделението работят четирима съдебни деловодители, четирима съдебни секретари и един вътрешен куриер, които със своята бързина и прецизност допринасят за извършения голям обем работа в отделението.

В заключение следва да се посочи, че съдиите от второ отделение работят с чувство за отговорност, за което говорят постигнатите отлични резултати по повечето от съществените за работата на съда показатели.

ПЕТО ОТДЕЛЕНИЕ

В пето отделение на Върховния административен съд през периода 01.01.2016 – 31.12.2016 г. работиха следните съдии – Анна Димитрова, Марина Михайлова, Диана Добрева, Илиана Дойчева, Донка Чакърва, Мариета Милева, Еманоил Митев, Илиана Славовска, Сибила Симеонова / командирован съдия/. От началото на периода до конституирането на Комисията по атестациите и конкурсите към Съдийската колегия на ВСС през месец септември 2017 г. в отделението работи и съдия Виолета Главинава, която бе избрана за член на комисията, а считано от 26.10. 2017 г. в отделението премина съдия Йовка Дражева. През по-голямата част от отчетния период отделението беше в състав от 10 съдии, с изключение на

периода от 28.09. 2017 г. до 26.10.2017 г., когато в същото заседаваха 9 съдии. През цялата година отделението работеше в три постоянни тричленни състава, които предвид настъпилите кадрови промени претърпяха изменение.

През отчетния период председател на отделението беше Анна Димитрова .

През 2015 г. отделението разглеждаше дела по Закона за Министерство на вътрешните работи, Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, Закона за ДАНС, Закона за защита на личните данни, Закона за държавния служител, Закона за управление на отпадъците, Закона за опазване на околната среда, Закона за подземните богатства, Закона за горите, Закона за юридическите лица с нестопанска дейност, Закона за защита на животните, Закона за хазарта, Закона за физическото възпитание и спорта, Закона за достъп до обществена информация, Закона за защита от дискриминация и други нормативни актове, разпределени съгласно заповедите на председателя на Върховния административен съд.

През годината в отделението заседаваха три постоянни тричленни състава. От началото на периода до 29.02.2016 г. съставите бяха:

I. Донка Чакърва, Илиана Славовска, Сибила Симеонова / командирована на мястото на пенсионирания в края на През годината в отделението са наблюдава и ръст на делата по жалби срещу подзаконовни нормативни актове, които същото изискват повече усилия от съдиите предходната година председател на състава/

II. Марина Михайлова, Илиана Дойчева, Мариета Милева,

III. Диана Добрева, Виолета Главинова, Еманоил Митев.

Предвид запазване принципа на старшинството съставите претърпяха персонални промени и считано от 01.03.2016 г. до 27.09. 2016 г. бяха, както следва:

I.Марина Михайлова, Донка Чакърова, Илиана Славовска

II.Диана Добрева, Виолета Главинаова, Еманоил Митев

III.Илияна Дойчева, Мариета Милева, Сибила Симеонова

От 28.09.2016 г. до 08.11.2016 г. съдиите в отделението продължиха да заседават в същите първи и трети състав, като се редуваха да заседават и с делата на съдия Главинаова във втори състав.

След преминаването на съдия Йовка Дражева в отделението, съставите бяха променени считано от 09.11.2016 г., като функционираха в този си вид до края на отчетния период:

I.Марина Михайлова, Донка Чакърова, Илиана Славовска

II. Йовка Дражева, Диана Добрева, Еманоил Митев

III.Илияна Дойчева, Мариета Милева, Сибила Симеонова

Председателят на отделението си насрочваше дела на заседателните дати на съставите и заседаваше и с трите състава.

Към 01.01.2016 г. в пето отделение имаше висящи на тричленен състав 1013 дела, за сравнение към 01.01.2015 г. висящи бяха 680 дела, към 01.01.2014 г. висящите дела бяха 584 , при 648 дела към 01.01.2013 г., при 845 дела към 01.01.2012 г., 797 дела към 01.01.2011 г., 662 бр. висящи дела за 2010 г. Тенденцията от периода 2012г. – 2014 г. за намаляване на висящите дела спрямо предходната година, която беше прекъсната още през 2015 г. и заменена с тенденция за рязко нарастване на броя на висящите дела, продължи с още по – голямо увеличение на броя им и през 2016 г. Отделението започна отчетния период с по – висок брой висящи дела от предходния отчетен период. Продължаването на тенденцията за увеличаване броя на висящите дела от 2015 година и през 2016 година е обяснима с непрекъснатото увеличението на броя на споровете по Закона за Министерство на вътрешните работи, Закона за държавния служител, Закона за защита от дискриминация, Закона за достъп до обществена информация,

както и с факта, че отделението разглежда значителен дял първоинстанционни дела, много от които се отлагат в няколко съдебни заседания за събиране на доказателства. Новите постъпления от дела през 2016 г. също отбелязаха ръст и отделението завърши годината с по-голяма висящност от тази в началото – а именно към 31.12.2016 г. висящите дела бяха 1340 броя, което е най - високият брой висящи дела, отчетени в отделението, за последните шест години.

През 2016 г. в отделението бяха образувани 1741 дела за тричленен състав /в това число и класифицираните дела/. Налице е значително нарастване на броя новообразувани дела спрямо предходните години, за 2015 – 1664, за 2014 г. - 1534 дела и 1300 образувани дела за 2013 г. Броят делата за разглеждане на тричленен състав/ сборът от висящи в началото на периода и новообразувани/ - 2754, е по – голям от броя на делата, които могат да бъдат разгледани от десетте съдии при спазване заповедите на председателя на Върховния административен съд за броя на откритите съдебни заседания по месеци за тричленните състави и броя на насрочваните дела в открито съдебно заседание на докладчик в тричленните състави. Огромният брой висящи дела доведе до насрочване на делата за първо открито заседание за период около година и половина след образуването, поради което с две последователни заповеди на Председателя на Върховния административен съд от последното тримесечие на годината се нареди преразпределяне от заместник – председателя и ръководител на втора колегия на част от образуваните дела, свързани със спорове за прекратени служебни правоотношения, между всички съдии от втора колегия. При това преразпределяне значителна част от преразпределените дела отново получиха докладчици – съдии от пето отделение. По тази причина броят на делата, разпределени на съдии от другите три отделения на втора колегия до края на 2016 г. беше общо 147,

който брой при сравнение с общия брой новообразувани дела в отделението – 1741 и общия брой дела за разглеждане от тричленни състави в отделението през 2016 г. – 2754, не можа да доведе до значителен напредък в решаването на проблема с голямата висящност и по – скорошното насрочване на делата. Така преразпределените дела бяха насрочени за по-близки дати през 2017 година, поради което те не са между свършените дела през 2016 г. и не се отразяват на броя на приключените дела в пето отделение през отчетния период.

Общият брой на свършените дела от съдиите в пето отделение през 2016 г. е 1615, от тях 1383 явни дела на тричленен състав, 22 класифицирани дела на тричленен състав, 186 явни дела на петчленен състав, 2 класифицирани дела на петчленен състав, 10 явни дела на седемчленен състав, 12 смесени петчленни състава. От 1405 свършени дела на тричленен състав – 926 са в открито заседание и 479 – в закрито. Броят на свършените в открито заседание дела, които са с по-голяма фактическа и правна сложност и изискват повече време и усилия за изготвяне на съдебните актове, продължава да е значително по-висок от този на свършените в закрито. Въпреки еднаквият брой съдии в отделението през по-голямата част от годината /10/ и за посочения по – горе период дори по-малък брой с 1 съдия/ 9 броя/ спрямо предходната 2015 година, има увеличение и на общия брой на свършени дела на тричленен състав, който е бил както следва: 1331 броя дела, от които в открито заседание са свършени 844 бр. дела, а в закрито са свършени 487 бр. дела. За съжаление поради значителния ръст на новите постъпления през 2014 г., 2015 г. и 2016 г. свършените дела са по-малко от новообразуваните и през тези три години не можа да бъде продължена тенденцията за по – голям брой свършени дела спрямо образуваните, наблюдавана през 2013 г. и 2012 г. Броят на висящите дела през 2016 г. е увеличен спрямо 2015 г., който от своя страна е бил по-

висок спрямо 2014г. и пречатства скорошното насрочване на новообразуваните дела. С най-много свършени дела през годината са съдиите Мариета Милева – 188 броя, Йовка Дражева – 187 броя/ по-голямата част от тях са дела на седмо отделение/, Илиана Дойчева -174 броя, Донка Чакърва и Илиана Славовска – по 172 броя. Броят свършени дела на съдия от отделението е по - висок спрямо предходната година.

Анализът на статистическите данни налага извода, че преобладаващата част от съдебните актове на съдиите от отделението са написани в рамките на период до един месец – 1405 бр., изготвените в рамките над един до три месеца са – 175 броя, а изготвените в над тримесечен срок са 35 броя, тоест преобладаващият брой актове са изготвени в законовия и в препоръчителния срок на Инспекторатът към ВСС, каквито бяха и резултатите за предходните години.

Характерно за работата в отделението, както и през предходните години, е разглеждането на първоинстанционни дела. Това от своя страна поражда специфики и затруднения в работата - съдебните заседания продължават с часове предвид необходимостта от разпит на свидетели и вещи лица; делата се отлагат и за новото заседание е необходимо ново проучване, което води до загуба на време. Обемът от нормативни актове, с които работи отделението, е твърде голям, между тях няма много общи моменти, което поставя необходимостта от повече време за подготвяне на делото за произнасяне и написване на решение. Големият брой първоинстанционни дела поставя проблеми и с тяхното насрочване във времето, тъй като невинаги предварително може да бъде преценено дали едно такова дело ще се реши в първото по делото заседание. Между тях има дела, отличаващи се с голям обем на доказателствата и фактите, които следва да бъдат обсъдени в първоинстанционното съдебно решение – например преобладаващият брой дела по Закон за опазване на околната

среда, Закона за подземните богатства и Закона за управление на отпадъците.

През годината в отделението са наблюдава и ръст на делата по жалби срещу подзаконови нормативни актове, които същото изискват повече усилия и време от съдиите, участващи в състава, разглеждащ делото.

За някои от касационните дела естеството на спора - например свързаните с прекратени служебни правоотношения, води до необходимостта от тяхното по-скорошно насрочване, което също поражда проблеми предвид значителния брой висящи дела от този вид, водеща до практическа невъзможност за бързо разглеждане на споровете.

През 2016 година в отделението работиха трима деловодители, трима съдебни секретари и един куриер, които бързо и качествено изпълняваха задълженията си. Със заповеди на председателя на Върховния административен съд през 2016 г. в отделението бяха първоначално разпределени четирима съдебни помощници – по един към всеки тричленен състав и един към председателя на отделението, някои от които бяха сменени през периода, а в края му станаха пет на брой. По – голямата част от тях работиха също съвместно и качествено през 2016 година. В заключение следва да се посочи, че отчетените резултати сочат на значителна по обем, срочна и качествена работа на съдиите, съдебните служители и съдебните помощници през 2016 година.

ШЕСТО ОТДЕЛЕНИЕ

През 2016 г. съдиите от шесто отделение на Върховния административен съд показаха висок професионализъм и отговорност при изпълнение на задълженията си. Всички те притежават добра професионална подготовка и опит, които са предпоставка за качеството на

правораздавателната дейност и авторитета на съда сред обществото. Спокойният климат и колегиалните отношения в отделните състави и в отделението като цяло допринесоха за постигането на добри резултати в работата.

От началото на отчетната година до м. септември в отделението работиха девет съдии: Милка Панчева - председател на отделението, Александър Еленков, Наталия Марчева, Румяна Папазова, Атанаска Дишева, Георги Георгиев, Тодор Тодоров, Николай Гунчев и Росен Василев /командирован/, които бяха разпределени в три тричленни състава, както следва :

I състав – Милка Панчева, Георги Георгиев и Росен Василев;

II състав – Александър Еленков, Атанаска Дишева и Тодор Тодоров;

III състав – Наталия Марчева, Румяна Папазова и Николай Гунчев.

Поради избиране на съдия Александър Еленков за член на Комисията по атестиране и конкурси към ВСС, от 28.09.2016 г. настъпиха известни кадрови промени в отделението. Съдия Румяна Папазова, при спазване принципа за старшинство, стана председател на втори състав. Като член на трети съдебен състав с председател съдия Наталия Марчева, съгласно заповед № 1597/03.11.2016 г. на председателя на ВАС, се включваха последователно съдия Любомир Гайдов и съдия Весела Андонова. Макар работещи в две отделения едновременно, тези колеги успешно се справиха с натовареността и се включваха в разглеждането на делата от шесто отделение.

При определеното в съда разпределение на постъпващите жалби във ВАС съобразно материята, отделението е специализирано за решаване на административни дела по възникнали спорове във връзка с държавното обществено осигуряване, здравното осигуряване, социалното подпомагане, постановени актове от Висшия съдебен съвет, закрила на децата и хората с

увреждания, актове на Инспекцията по труда и други спорове, отнасящи се до здравни и социални проблеми на гражданите, жалби по Закона за съдебната власт.

Преобладаващ дял от разглежданите в отделението дела са по образувани касационни производства срещу обжалвани първоинстанционни решения и определения на административните съдилища, постановени във връзка с нормите на:

- Кодекса за социално осигуряване (КСО), Регламент № 883/2004 и Решение на ЕС от 05.11.2014 г. по дело № С-103/ 13 г. по спорове, възникнали между осигурители и осигурени лица, по решения на районните управления „Социално осигуряване“ при отпускане и изменение на всички видове пенсии и добавки към тях, обезщетения за безработица, обезщетения за временна неработоспособност и майчинство, трудови злополуки, разпореждания за възстановяване на недобросъвестно получени осигурителни плащания;

- Закона за здравно осигуряване (ЗЗО) по спорове, възникнали във връзка с изпълнението на сключени индивидуални договори между НЗОК и изпълнители на медицинска и стоматологична помощ, както и откази от сключването на договори; наложени санкции на аптеки за нарушения на ИД, възстановяване на неоснователно получени суми от изпълнителите на медицински дейности на здравната каса; заплащане и осигуряване на болните здравноосигурени лица скъпоструващи лекарства за лечение на онкологични и други тежки заболявания;

- Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК) - оспорени ревизионни актове на органите на НАП за събиране на дължими осигурителни и здравни вноски;

- Закон за съдебната власт (ЗСВ) – спорове във връзка с правилата и класирането при проведени конкурси за назначения в съдебната система, по наложени дисциплинарни наказания на магистрати;

- Закона за здравето (ЗЗдр.) - оспорени експертни решения на органите на медицинската експертиза по обжалвани болнични листове, по определяне степента на намалена работоспособност и срока на инвалидност;

- Закона за закрила на детето (ЗЗД) и Конвенциите за закрила на детето и за международните осиновявания - разгледаните спорове са във връзка със закрилата на децата, искания за включване в списъка на кандидат-осиновители за осиновяване на деца от български произход;

- Закона за социално подпомагане (ЗСП), Закона за интеграция на хората с увреждания (ЗИХУ), Закона за семейни помощи за деца (ЗСПД) - отпускане на всички видове социални помощи и интеграционни добавки и възстановяване на недобросъвестно получени суми и други категории дела, които по характера на споровете изискват максимална бързина и задълбочени познания в специфичната материя, както на българското, така и на европейското законодателство.

- Кодекса на труда - обявяване на трудови правоотношения от Инспекцията по труда по прикрити от работодателя взаимоотношения във връзка с престиране на труд от работници;

- Закона за гарантирани вземания на работниците при неплатежоспособност на работодателя (ЗГВРНР) и др.

В производството по дела на петчленния състав, съдиите от отделението разглеждат касационни жалби срещу съдебни актове на тричленните състави на ВАС, Втора колегия, молби за отмяна на влезлите в сила съдебни актове, частни производство и други. Съществена е и съдебната дейност във връзка с разглеждане на спорове по

законосъобразността на подзаконови нормативни актове, които се разпределят в съда на случаен принцип от зам.председателя съдия Румяна Монова.

На 01.01.2016 г. отделението е започнало с 596 висящи дела, при 426 висящи дела за 2015 г., 381 висящи дела за 2014 г. и 468 бр. към 01.01.2013 г. Този брой на висящите дела през последната година е сравнително завишен, с оглед на увеличени брой първоинстанционни жалби срещу решения на ВСС във връзка с проведени конкурси по ЗСВ, откази на министъра на здравеопазването за отпускане финансиране за лечение в чужбина на тежко болни лица и др., производството по които преминава обичайно през две открити съдебни заседания. В някои от случаите има искания за спиране допуснато от административния орган /или от закона/ предварително изпълнение на актовете, а постановените определения се обжалват пред 5-членен състав, с което производството пред тричленния състав се удължава във времето. Въпреки така упоменатите процесуални действия, съдиите от шесто отделение съзнателно и в срок се произнасят по исканията, поради което на база образуваните дела, останалите висящи в края на отчетния период могат да се приемат за нормално количество.

През 2016 г. в отделението са образувани общо 1508 дела, при 1424 дела, образувани през 2015 г. и 1590 дела за 2014 г.

Разгледаните през 2016г. дела в отделението са 2104 броя, от които 1508 бр. новообразувани и 596 висящи. От общия брой на разгледаните дела през отчетната година са свършени 1225 броя. Висящи са останали 879 бр., от които насрочени 874 броя.

По показателя бързина при разглеждането и решаването на делата отделението отчита добри резултати.

От общо свършените 1225 дела в законоустановения едномесечен срок са приключени 999 дела. Съдебни актове по дела в срок от 1 до 3 месеца са постановени по 217 дела, а само по 9 дела - над 3 месеца.

Просрочията при изготвяне на съдебните актове над 1 месец в по-голямата си част са в рамките на разумните срокове и с неголямо закъснение, предимно по сложни дела, изискващи повече време за проучване на събраните доказателства, излагане на по-пространни мотиви и запознаване на състава с акта. Освен това и технологично е необходимо време от няколко дни за събиране на подписи и обявяване на решенията, особено когато това съвпада с периода на ползване на годишните отпуски, заболяване на членове от състава, командировки и др. От тези данни безспорно е видно, че по показател „бързина на правораздаване“, за който сред обществото битува мнение за бавност в работата на съдебната система, съдиите от шесто отделение могат да се гордеят с постигнатите резултати при разглеждане на делата и при постановяване на съдебните актове.

Като магистрати с доказано чувство за отговорност и висок професионализъм, те провеждат съдебните заседания при строго спазване на процесуалните правила, с уважение към проблемите на страните и изготвяне на съдебните актове в законоустановените срокове. Бързината при изготвянето на актовете не се отразява на качеството на работата. Решенията и определенията са с подробно изложени мотиви, обосновани правни доводи, анализ на доказателствата по делата и практиката на съда. През изминалата годината не са допуснати пропуски и нарушения от нито един съдия в отделението, всички съзнават отговорността пред обществото за качеството и прозрачността в работата.

Съдиите от шесто отделение съзнават отговорността при колективната работа по състави. По инициатива на съдиите и председателя на отделението се провеждат работни съвещания за обсъждане и вземане на

решения по спорни принципни въпроси, с цел да се избегне допускане на противоречива съдебна практика. Похвална е активността на всички членове на отделението при общото анализиране на проблемите по спорните въпроси, които се съобщават няколко дни преди датата на съвещанието. Това предполага предварителна подготовка и излагането на обосновани правни аргументи по време на обсъжданията, което създава творческа атмосфера за работа и добър микроклимат в колектива.

За 2016 г. от отделните съдии постановените актове са както следва: Александър Еленков – 96 дела; Наталия Марчева – 173 дела; Румяна Папазова – 168 дела; Атанаска Дишева - 173 дела; Георги Георгиев – 168 дела; Тодор Тодоров - 178 дела Николай Гунчев – 169 дела; Росен Василев 176 дела, Боян Магдалинчев – 2 дела, Весела Андонова – 13 дела, Любомир Гайдов – 9 дела. Председателят на отделението Милка Панчева, ведно с ежедневната административна работа със служителите, както и по образуване и компютърно разпределение на делата, е постановила съдебни актове по 83 дела.

През 2016 г. сред обществеността и правните среди бе засилен интересът към работата на съдиите от отделението по материята, свързана с дисциплинарната практика на ВСС и съдебните актове във ВАС по жалби срещу решенията на кадровия орган за дисциплинарни наказания на действащи магистрати, въпроси по отношение атестирането на магистрати и във връзка с провеждането на конкурси от ВСС за първоначално назначаване в съдебната система и конкурсите за повишаване и преместване на магистрати.

През 2016 г. към отделението работиха съдебните помощници София Тодорова, Ани Янчева, Донка Данева, след отпуск по майчинство се завърнаха Лидия Василева и Мария Стефанова. Вместо Ани Янчева /ползваща годишен неплатен отпуск/, от м. ноември 2016 г. започна работа

Елена Дамянова. Всички съдебни помощници се стараят да написват възложените им проекти на съдебни актове в сравнително кратки срокове. Постъпващите в отделението доклади с жалби се преглеждат в деня на разпределянето, изготвят се справки по дела и конкретни въпроси от съдиите на отделението. За извършената работа от всеки съдебен помощник, ежеседмично от София Тодорова се изготвя отчет, който се представя на председателя на отделението и на зам.председателите на съда.

При председателя на ВАС и председателя на шесто отделение не са постъпвали жалби срещу некоректни действия в съдебна зала от съдиите на шесто отделение или от неетично поведение на служителите – съдебни секретари, деловодители, куриер.

Изготвянето на съдебните протоколи от открити съдебни заседания, своевременното им обявяване в интернет страницата на ВАС, призоваването на страните по делата, на вещи лица, свидетели и др., се извършва от съдебните секретари към отделението. Всеки един работи с отделен състав, както следва: Марияна Салджиева – I състав, Росица Тодорова - II състав, Пенка Котанидис , а от м. май 2016 г. Станка Ташкова - III състав.

Деловодната работа на отделението се осъществява от трима деловодители, които също са разпределени към всеки от съдебните състави: Мая Костадинова – III състав, Мария Нешева II състав и Петя Петрова - I състав. В резултат на оптималното разпределение на работата по образуването и обработването на делата, сканирането на документите, воденето на съдебната кореспонденция и др., е постигната максимална бързина и прецизност.

Всички съдебни служители имат добри отношения със съдиите от отделението и помежду си. Въпреки големия обем и спецификата на работа, служителите се отнасят любезно и с нужното внимание към гражданите, изискващи справки по телефона и на място. При необходимост от заместване

на отсъстващ служител или извънредно дежурство, работата се поема при условия на взаимозаменяемост от определен служител, без да възниква проблем или несъгласие.

Добрите резултатите от правораздавателната дейност на шесто отделение при ВАС през отчетната 2016 година, въпреки някои обективни трудности, свидетелстват за вложените усилия в работата от страна на съдиите, съдебните помощници и служителите.

СЕДМО ОТДЕЛЕНИЕ

През отчетната 2016 г. отделението е работило в постоянен числен състав от девет съдии, по реда на постъпването им, както следва: Ваня Анчева - председател, Таня Вачева, Иван Раденков, Павлина Найденова, Соня Янкулова, Даниела Мавродиева, Калина Арнаудова, Мирослава Георгиева и Весела Андонова, организирани в три съдебни състава с председатели Ваня Анчева, Таня Вачева и Соня Янкулова. До 26.10.2016 г. в отделението работи съдия Йовка Дражева. Със заповед № 1556/26.10.2016 г. на председателя на Върховния административен съд на нейно място бе разпределена съдия Весела Андонова.

Понастоящем в Седмо отделение се разглеждат споровете за законосъобразност на административните актове, както и действията и бездействията на административните органи във връзка с приложението на 34 (тридесет и четири) материални закона. Това обстоятелство, наред с факта, че преобладаващата част от законите регламентират подсъдност на споровете пред тричленен състав на ВАС като първа инстанция, добавяйки и аргумента, че се касае за специфични нормативни актове, уреждащи специализирани материи, където националната администрация упражнява регулаторни и надзорни правомощия, предполага както голям обем

натовареност, така и високо ниво на експертност в дейността на магистратите от отделението, съответно на динамично и специфично развиващите се обществени отношения.

От разглежданите първоинстанционни, както и касационни дела, следва да се споменат споровете по приложението на Закон за защита на потребителите, конкурси, лицензи, Закон за развитие на академичния състав в Република България, Закон за автомобилните превози, Закон за малките и средни предприятия, Закон за гражданското въздухоплаване, Кодекс на търговското мореплаване, Закон за електронните съобщения, Закон за радиото и телевизията, Закон за авторското право и сродните му права, Закон за марките и географските означения, Закон за патентите и регистрацията на полезните модели, Закон за промишления дизайн, Закон за публичното предлагане на ценни книжа, Закон за Комисията за финансов надзор, Закон за местни данъци и такси, Закон за чужденците в Република България, Закон за висшето образование, Закон за народната просвета, Закон за движението по пътищата, Закон за защитените територии, Закон за огнестрелните оръжия, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия, Закон за туризма, Закон за филмовата индустрия, Закон за българската народна банка и др.

Изхождайки от факта, че гореизброените нормативни актове уреждат материи, попадащи както в изключителната, така и в поделената компетенция между Европейския съюз и държавите членки, съгласно разпоредбите на Дял I от ДФЕС, се налага извода, че на преобладаващата част от гореизброените национални закони, съответства и регламентация във вторичното право на ЕС. От значение е и факта, че в значителен аспект от гореописаните материи, ЕС упражнява компетенция, насочена към подкрепа, координиране или допълване на действията на държавите членки. Това от своя страна налага пълноценно познаване, както на съюзното

законодателство, така и на практиката на Съда на Европейския съюз и Първоинстанционния съд. Специфичното задължение за всяка държава членка на ЕС да гарантира пълния ефект, който правото на ЕС предоставя на частноправните субекти, в контекста на осъществяваната правораздавателна дейност, налага необходимостта съдиите от Седмо отделение да анализират и преценяват както действието, което съответният акт от вторичното право на ЕС проявява като времеви и материален обхват, така и степента на съответствие на националния закон със съюзната регламентация, но не на последно място - и принципното значение, което нормата от правото на ЕС разкрива и, което често се разминава значително с формално хармонизираната национална правна уредба.

Друг специфичен аспект от дейността на отделението, произтича от споровете по тълкуването на Закона за местните данъци, където приложимият процесуален закон за разглеждане е ДОПК. Извън точното прилагане на административното законодателство, практиката на магистратите предполага и повишена експертност в областта на данъчното процесуално право. Особеният характер на производствата и заварената противоречива практика на двете данъчни отделения, обуславят и все по-рядкото напоследък, нееднакво тълкуване и прилагане на закона при идентични правни спорове. В този контекст ръководството на съда следва да се прецени възможността за преразпределение на Закона за местните данъци и такси отново в данъчните отделения, които до 2011 година разглеждаха този вид дела, специализирани са в прилагането на ДОПК и имат по-ниска натовареност в сравнение със съдиите от Седмо отделение.

Специфични и високочувствителни са и обществените отношения, регламентирани със Закона за публично предлагане на ценни книжа, Закона за Комисията за финансов надзор и Закона за Българската народна банка. Обект на контрол е строго профилирана регулаторна дейност, засягаща

развитието на специализирани и икономически значими както за страната, така и за целия ЕС сектори, поради което се налага висока степен на съобразяване на юриспруденцията на Съда в Люксембург и цялостната регламентация в правото на ЕС, чиито вторични актове невинаги са транспонирани адекватно в националното законодателство. Извън това, в преобладаващите случаи административните актове по приложението на законите, съдържат допуснато предварително изпълнение, предмет на отделно съдебно обжалване, което налага самостоятелно произнасяне в значително по-кратки нормативно установени срокове, респ. по-висока организация при разпределение, разглеждане и разрешаване на делата.

Със значителна фактическа и правна сложност следва да се определят споровете по Закона за електронните съобщения и Закона за радиото и телевизията, тъй като предмет на съдебен контрол са разрешителни и лицензионни режими, конкурси и други процедури от обществен интерес, като се касае за нормативната уредба и фактически основания - специфични и трудни за анализ само на основата на правни познания. Обичайно жалбите срещу решенията на двата регулатора са съпроводени с искане за спиране изпълнението на актовете и за допускане и назначаване на експертизи – единични и тричленни, поради което в повечето случаи попълването на делото с доказателства, при това, годни да удостоверят подлежащите на доказване факти, допълнително затруднява процеса.

В последните години съществена част от дейността на Седмо отделение бе ангажирана и със споровете по приложението на Закона за чужденците в РБ и правото на ЕС в областта на чужденците, миграцията, визите и убежищата, както и фундаменталните аспекти на правата на човека. Разразилите се конфликти в Близкия изток и големите бежански вълни, първа стъпка по пътя на които в рамките на ЕС често е България, наложиха извънредна дейност в отделението. Следваше да бъде намерен

правосъдният баланс между наличието на хуманитарна криза с реалните рискове от тероризъм. Този баланс обаче, регламентиран изключително колебливо на нормативно ниво в правото на ЕС, наложи подчертано внимание при разглеждане на съдебните спорове, с оглед установяването на съответните факти и привеждането им към хипотезата на приложимите разпоредби. Всъщност, дори Съдът в Люксембург в своята практика невинаги успява да прокара ясен и категоричен разделител между чужденци и бежанци, така че недвусмислено да наложи извод, препращайки към приложимото право. Което е още едно потвърждение за сложността на проблема. На този фон следва да се добавят и кратките срокове за разглеждане на делата, разписани в закона, изискващи бързина при решаването им, с които съдиите са се съобразили.

С оглед обстоятелството, че приложението на Закона за чужденците в Република България е тясно свързано със Закона за убежището и бежанците, следва да се обсъди възможността този вид дела да бъде възложени за разглеждане на трето отделение, което е с по-голям числен състав и значително по-ниска натовареност.

От обществена значимост са и производствата по Закона за установяване и предотвратяване конфликт на интереси, респ. контролът за законосъобразност върху действията на Комисията за установяване и предотвратяване конфликт на интереси. Тук съдиите следват основната цел и императив на посочените нормативни актове, а именно - да се гарантира съществуването на среда на информираност, чрез която обществото да изгради представа, както за начина по който се осъществяват публично-властническите правомощия, така и за действията на лицата, заемащи обществени длъжности.

В Седмо отделение са разглеждат и делата, образувани по спорове във връзка с усвояване на средства от Европейските структурни и инвестиционни

фондове, които се характеризират с фактическа и правна сложност. Необходимостта от насрочването им в кратки срокове и липсата на съдебна практика, включително на ниво СЕС, създава трудности в правораздаването, с които съдиите успешно се справят.

Високият брой първоинстанционни дела в Седмо отделение означава установяване на фактическата обстановка в открито съдебно заседание, събиране на доказателства, при необходимост назначаване на експертиза, което предполага по-продължителен процес, за разлика от производството по касационните дела. От друга страна, това обуславя и необходимостта от по-голяма предварителна подготовка на същите дела преди разглеждането им в открито съдебно заседание, като определянето от съда на заинтересованите страни по делото, своевременно произнасяне по направени от страните искания, включително и по молби за спиране на допуснатото предварително изпълнение на оспорените административни актове.

Тези действия на съдиите, съпътствани от сложността на делата, както и постановяването на определенията за спиране или за отказ, при липсата на методика за отчитането им, са извън предмета на годишната справка за дейността на съдиите във ВАС. Посочените определения за спиране в някои случаи са с по-голяма сложност от постановените крайни актове, с които е приключило производството по делото и които са включени в системата за отчитане на свършените дела. Това дава основание да се приеме, че системата за отчитане на свършените дела не държи сметка за сложността на делата и времето за подготовката, проучването и изготвянето на съдебните актове.

По-конкретно, в голям брой дела, предимно по жалби срещу актове на регулаторните органи (КРС и КФН), заедно с жалбата се прави и искане за спиране изпълнението на административния акт, което налага

постановяване на самостоятелен съдебен акт в закрито заседание (по реда на чл. 166, ал. 3 АПК), който акт е извън бройката на свършените дела. Произнасянето по искането за спиране на изпълнението изисква самостоятелна проверка по чл. 166, ал. 2 АПК или чл. 60, ал. 4 АПК. Осъществявайки съдебния контрол, съставът следва да анализира както характера на акта, така и правните му последици, през призмата на засегнатия с него интерес, което по същество представлява преценка и анализ на релевантните за спора обстоятелства. Практически е налице паралелен спорен предмет, имащ спецификите на отделно производство, завършващо с отделен съдебен акт. В тези случаи, когато искането за спиране е направено по разглеждано от ВАС първоинстанционно дело, определението по спирането не се отчита като постановен акт по отчетната система на ВАС, а като такъв по хода на делото, с което общият брой на постановени съдебни актове не се отчита реално и е в ущърб на отчетената дейност на съдиите от отделението.

През 2016 година трима съдии от отделението бяха определени за докладчици по тълкувателни дела – Ваня Анчева (тълк. дело № 8/2015 г.), Калина Арнаудова – (тълк. дело № 4/2015 г. и Мирослава Георгиева (тълк. дело № 5/2015 г.).

От изготвената статистическа справка за дейността на ВАС за 2016 г. се установява, че в Седмо отделение има свършени 1533 дела, при 1455 броя дела за 2015 г. и 1709 за 2014 г., от които: 841 дела (849 броя за 2015 г. и 959 за 2014 г.) – в открито и 692 броя (606 за 2015 г. и 750 за 2014 г.) – в закрито съдебно заседание.

Към 31.12.2016 г. броят на висящите дела е 510 (464 и 355 за предходните две години). Образованите дела през 2016 г. в VII отделение са 1662 бр. (1372 бр. за 2015 г. и 1818 за 2014 г.), или общо броят на делата за разглеждане през годината е 2043 (1836 за 2015 г. и 2173 за 2014 г.), от които

свършени 1533 бр. (1455 бр. за 2015 г. и 1709 за 2014 г.), от тях в открито съдебно заседание 841 (849 за 2015 г. и 959 за 2014 г.), а в закрито – 692 бр. (606 бр. за 2015 г. и 750 бр. за 2014 г.), като са останали към 31.12.2016 г. висящи дела – 510 броя (381 за 2015 г. и 464 за 2014 г.), всичките насрочени. От общия брой образувани 1662 (1372 за 2015 г. и 1818 бр. за 2014 г.) дела, класифицираните са 41 бр. (20 за 2015 г. и 28 за 2014 г.). От образуваните дела, тези по жалби срещу подзаконовни нормативни актове са 11 бр. (6 бр. за 2015 г. и 11 бр. за 2014 г.).

В контекста на изложеното, наред с увеличението на броя на образувани и решени дела, следва да се има предвид, че отчитането на работата на съдиите в Седмо отделение на ВАС по приетата отчетна форма - по критерий брой на свършените дела и написването им в срок, не отразява реалната им натовареност.

Натовареността на съдиите в отделението за 2016 г., предвид свършените за периода дела, е както следва:

Съдии	Зчл.	Бчл.	7чл.	кл.д.	см.	общо
Ваня Анчева	62	17	2	5	1+ 3 АНП	91 (80) 121*
Калина Арнаудова	180	13	1	7	3	205 (203)
Даниела Мавродиева	175	17	1	4	1	198 (201) 237*
Иван Раденков	191	15	2	4	1	213 (193) 248*
Йовка Дражева	140	16		4	1	161 (205) 230*
Мирослава Георгиева	174	17		5	1	198 (141)

Павлина Найденова	171	17	2	4	1	195 (202) 232*
Соня Янкулова	171	20	1	5	1	198 (202) 228*
Таня Вачева	177	20	1	4	2	204 (203) 223*
Весела Андонова	27	5	3	2		37

(*Означените цифри показват броя на решените дела на съответните съдии през 2014 година, а посочената в скоби цифра - през 2015 година).

Статистическите данни сочат, че съдиите от Седмо отделение за поредна година са с най-висок брой приключени дела във Върховния административен съд.

При условие, че за насрочване на съдебните заседания се спазва стриктно Заповед № 547/12.05.23014 г. на председателя относно натовареността (видно и от почти еднакъв брой приключени дела на съдиите в отделението), резултатите се дължат на положените усилия по предварителната подготовка на делата с цел отстраняване на всички процесуални пречки за разглеждане на спора и своевременно събиране на необходимите доказателства. От съществено значение също е добрата работа на съдебните служители във връзка с обработката на книгата и връчването на призовки и съобщения. На практика в отделението много рядко се отлагат дела, най-вече поради необходимост от събиране на допълнително поискани от страните доказателства в първоинстанционните производства, както и при прилагане нормата на чл. 139, ал. 1 АПК.

По отношение спазване на критерия срочност при постановяване на съдебни актове, общият брой просрочени дела в отделението е 440 бр. (457 бр. за 2015 г. и 286 бр. за 2014 г.), от които 290 бр. (361 бр. за 2015 г. и 226 бр.

за 2014 г.) над 1 месец и 78 бр. (57 бр. за 2015 г. и 60 бр. за 2014 г.) просрочени над 3 месеца. Същото обстоятелство в процентно съотношение към общия брой решени дела – 1533 бр. (1455 бр. за 2015 г.) налага извод, че въпреки голямото натоварване, просрочените над 3 месеца съдебни актове са 5 %.

Прави впечатление и немалкият брой на делата, решени на петчленни състави в отделението – 159 броя (177 бр. за 2015 г. и 193 бр. за 2014 г.). Фактът е показателен за натовареността и професионализма при решаването на този вид дела, които обхващат материята на цялата Втора колегия.

Анализът на фактическата и правна сложност на разглежданите казуси, както и безспорният факт, че сред постъпващите в отделението дела не са налице идентични дела (т.нар. серии), респ. всяко постъпващо дело е както от значение за развитието на правото, така и от значение за унифициране на правоприлагането, налагат извод, че въпреки своята висока натовареност, съдиите от Седмо отделение показват изключително висока ефикасност в работата си.

Посочените обективните показатели за качествено правораздаване, извеждащи за поредна година Седмо отделение на челна позиция сред първоинстанционните отделения в съда, са резултат на изключително отговорното отношение и съвместно изпълнение на служебните задължения от страна на целия личен състав – съдии, служители и правни помощници.

През отчетната година в отделението са работили правните помощници Ивета Стефанова, Владислава Йорданова, Виляна Манова и Еленко Еленков, подпомагащи работата на председателя и постоянните състави. И четиримата се справят с възложената им работа, демонстрират компетентност, усърдие и желание за усъвършенстване.

През 2016 година в отделението са работили трима деловодители, трима секретари и куриер, които също са натоварени, предвид обема на

работа. Независимо от това, изпълняват задълженията си с необходимото старание и високо чувство за отговорност. Към работата им няма оплаквания от граждани или забележки от страна на ръководството на съда.

Отличните резултати и професионално реализирани отговорности в дейността на съдиите и служителите от Седмо отделение през изминалата 2016 г., утвърждават европейските стандарти за качествено, бързо и достъпно правосъдие и заслужават да им бъде отдадено следващото се уважение и благодарност за постигнатото.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

От всичко изброено до тук може да се направи обобщение, че както през изминалата 2016 г., така и през целия период от 2010 г. до момента, всички усилия бяха насочени към организация на работата, която да осигури спокойствие и рутинност, като едновременно с това се спазва достъпа до правосъдие и съответната правна защита на гражданите чрез постановяване на справедливи съдебни актове, въпреки възникващите трудности дължащи се на липса на активни законодателни промени. Следва да се обърне специално внимание и съответно се отправи похвала за всеки един бивш и настоящ съдия във ВАС, който с личната си работа, чувство за отговорност и активна позиция е допринесъл за продължаващата висока оценка за работата на Върховен административен съд и административните съдилища, дадена включително и от Европейската комисия. Въпреки извършваните ежегодни проверки през периода и отправяните въпроси, в нито един от докладите няма забележки, които да изместят административното правораздаване в България от едно от челните места в Европа. И всичко това

се дължи на отговорната и сериозна работа на всеки един съдия във Върховен административен съд.

Накрая искам да изкажа благодарност на всички съдии и съдебни служители за извършената от тях работа през целият отчетен период. Статистическите данни от работата на съда през годините назад, както и отчетът за цялостната му дейност са доказателство, че всички ние – съдии и служители сме работили упорито, успешно и отговорно за постигане на поставените цели. Нека стремежът и усилията бъдат съсредоточени и занапред към усъвършенстване на всички аспекти от дейността ни, с което да се гарантира, че ВАС ще продължи да изпълнява ефективно възложените му от закона функции и поставените ни цели и приоритети, като по този начин отговори на очакванията на обществото за срочно, справедливо, достъпно и прозрачно административно правосъдие.

Георги Колев

Председател на Върховен административен съд